

ANALYSE

Een schot in de roos?

Uitdagingen inzake de regulering van de schietsport in Vlaanderen

Nils Duquet

vlaams
vredesinstituut

Een schot in de roos?

Uitdagingen inzake de regulering
van de schietsport in Vlaanderen

Colofon

Een schot in de roos? Uitdagingen inzake de regulering van de schietsport in Vlaanderen

ISBN 9789078864936

© Vlaams Vredesinstituut, Brussel, november 2018

AUTEUR

Nils Duquet

LAYOUT

Karakters

DRUK

Artoos

DISCLAIMER

Hoewel het Vlaams Vredesinstituut uiterste zorgvuldigheid heeft betracht bij de redactie van dit document, kan het niet aansprakelijk worden geacht of gesteld voor mogelijke vergissingen of onvolledigheden. Tevens wordt geen enkele vorm van aansprakelijkheid aanvaard voor enig gebruik dat een lezer van dit document maakt.

INHOUD

01 Inleiding	5
02 Regulering en praktijk van de schietsport in Vlaanderen	9
2.1 Algemeen juridisch kader	11
2.1.1 Indeling van wapens	11
2.1.2 Reguliere vergunningsprocedure	12
2.1.3 Wettige reden “sportief en recreatief schieten”	13
2.2 Het sportief schieten	15
2.2.1 Sportschutterslicentie: procedures	16
2.2.2 Sportschutterslicenties: aantallen	19
2.2.3 De gemachtigde schietsportfederaties	24
2.2.4 Sancties en beroepsprocedures	31
2.2.5 Toezicht op het sportief schieten	35
2.3 Het recreatief schieten	37
2.4 Verwerven van vergunningsplichtige vuurwapens voor sportief en recreatief schieten	38
2.4.1 Procedures	38
2.4.2 Cijfers	40
2.5 Het occasioneel schieten	41
03 Uitdagingen voor het beleid inzake het beperken van de veiligheidsrisico's	43
3.1 Verwerven van vergunningsplichtige wapens	44
3.1.1 Controle van risicoprofielen	44
3.1.2 Types wapens geschikt voor de schietsport	52
3.1.3 Maximum aantal wapens	56
3.1.4 Verdoken wapenhandel	56
3.1.5 Verwerven van vuurwapens op basis van ingetrokken sportschutterslicenties	57
3.1.6 Informatiedeling	58
3.1.7 Concurrentie tussen de federaties	59
3.1.8 Toezicht op de federaties door Sport Vlaanderen	61
3.2 Gebruik van wapens op de schietstand	62
3.2.1 Leeftijdsgrenzen	63
3.2.2 Schietstanden die niet in regel zijn	63
3.2.3 Schietclubs die niet in regel zijn	65
3.2.4 Occasioneel schieten	66
3.3 Voorhanden houden van wapens buiten de schietstand	68
3.3.1 Misbruik van de wettige reden sportief en recreatief schieten	68
3.3.2 Risico op diefstal	70
04 Conclusies	71

Bijlagen	75
Bijlage 1: Decreet houdende het statuut van de sportschutter	75
Bijlage 2: Indeling van wapens in de Europese Vuurwapenrichtlijn	81
Bijlage 3: Indeling van wapens in de Federale Wapenwet	83
Bijlage 4: Model van de sportschutterslicentie	85
Bijlage 5: Model van de voorlopige sportschutterslicentie	86
Bijlage 6: Model van het sportschuttersboekje	87
Bijlage 7: Formulier Model 9	89
Eindnoten	91

Context van het onderzoek

De Federale Wapenwet van 2006 beperkt het verwerven, voorhanden houden en gebruiken van vuurwapens tot personen met een geldige “wettige reden”. Het “sportief en recreatief schieten” is een van deze aanvaarde wettige redenen. In Vlaanderen zijn momenteel meer dan 200 schietclubs actief en beoefenen tienduizenden personen de schietsport. Cijfers van het Centraal Wapenregister (CWR) van de Federale Politie tonen aan dat de schietsport de belangrijkste wettige reden voor particulier wapenbezit is in Vlaanderen. De afgelopen jaren kende de schietsport een stijgende populariteit en dit wordt soms naar voren geschoven als verklaring voor de stijging van het geregistreerde vuurwapenbezit in ons land.¹ Sinds 2010 steeg het aantal geregistreerde vuurwapens in het CWR met 10%: van 707.869 in 2010 naar 778.585 in 2017.² Door de sterk toegenomen interesse in de schietsport hebben sommige clubs zelfs beslist om een ledenstop in te voeren omdat ze te weinig capaciteiten hebben om nieuwe leden goed op te volgen.

Aangezien sport in het Belgische institutionele model een bevoegdheid van de deelstaten is, liet de Federale Wapenwet de uitwerking van het statuut voor de sportschutter over aan de Gemeenschappen. In 2007 werd het Vlaams Sportschuttersdecreet goedgekeurd door het Vlaams Parlement. Dit decreet definieert het ‘sportschieten’ als *“het beoefenen van de schietdisciplines die worden aangeboden door de internationale schietsportfederatie die erkend is door het Internationaal Olympisch Comité, of door de schietsportfederaties”*. Het decreet legt verder een aantal voorwaarden op waaraan sportschutters moeten voldoen om hun sport te kunnen beoefenen. Het uitgangspunt daarbij is dat iedereen die in Vlaanderen het sportief schieten wil beoefenen met vergunningsplichtige vuurwapens, over een sportschutterslicentie moet beschikken. Deze licenties worden in Vlaanderen niet uitgereikt door een overheidsdienst, maar door drie gemachtigde schietsportfederaties. Om een dergelijke licentie te verkrijgen moet een sportschutter onder meer aan een aantal veiligheidsvoorwaarden voldoen.

Een belangrijk element in de regulering van het sportief schieten is dat personen met een sportschutterslicentie voor de verwerving van bepaalde types vergunningsplichtige vuurwapens kunnen afwijken van de reguliere vergunningsprocedure en op vertoon van hun sportschutterslicenties deze wapens kunnen verwerven zonder voor elk wapen afzonderlijk steeds een voorafgaande vergunning te moeten aanvragen. Dit bijzondere statuut van sportschutters in de Federale Wapenwet en het Vlaams Sportschuttersdecreet is conform de Europese Vuurwapenrichtlijn, die lidstaten expliciet toelaat om eigen nationale regelgeving te ontwikkelen voor het sportschieten en de jacht.

Naast het sportief schieten bestaat in Vlaanderen ook de mogelijkheid tot het verwerven en voorhanden houden van vergunningsplichtige vuurwapens in het kader van het “recreatief schieten” op een erkende schietstand. Het betreft hierbij schutters die niet op competitieve wijze aan schietsport willen doen, zich niet wensen aan te sluiten bij een schietclub die is aangesloten bij een van de drie gemachtigde schietsportfederaties en zich niet willen beperken tot de door deze federaties aangeboden schietsportdisciplines. In tegenstelling tot bij het

sportief schieten hebben de Gemeenschappen geen wetgevende initiatieven genomen met het oog op het reguleren van het recreatief schieten. De regulering van het recreatief schieten valt hierdoor onder de bepalingen van de Federale Wapenwet van 2006. Daarnaast voorziet de Wapenwet in de mogelijkheid voor “occasioneel schieten”. Dit is, in tegenstelling tot het sportief en recreatief schieten, geen wettige reden voor wapenbezit, maar een specifieke regeling die werd ingevoerd om particulieren de mogelijkheid te bieden op een erkende schietstand en onder begeleiding een initiatie in de schietsport met vuurwapens te volgen.

Met het oog op het beperken van de veiligheidsrisico's die verbonden zijn aan het bezit en gebruik van vuurwapens werden op verschillende beleidsniveaus diverse veiligheidsmaatregelen ingebouwd. Deze maatregelen hebben onder meer betrekking op het uitsluiten van vuurwapenbezit voor personen die een gevaar zijn voor zichzelf of de openbare orde, het veilig gebruik van vuurwapens op een schietstand, de veilige opslag van wapens en munitie, en het beperken van de risico's dat vuurwapens in het criminele circuit terechtkomen. De afgelopen jaren werd het juridisch kader inzake bezit, gebruik en handel in vuurwapens zowel op Europees als federaal niveau aangepast. Zo werd de Europese Vuurwapenrichtlijn in 2017 gevoelig verstrengd met het oog op het beperken van veiligheidsrisico's. Deze aanpassingen in de Europese Vuurwapenrichtlijn moeten omgezet worden in de Federale Wapenwet en kunnen een significante impact hebben op de regulering en de praktijk van het sportief en recreatief schieten in Vlaanderen. Tot op heden werd het Vlaams Sportschuttersdecreet van 2007 niet wezenlijk aangepast.^a

Rekening houdend met deze evoluties heeft de Voorzitter van het Vlaams Parlement op 13 november 2017 aan het Vlaams Vredesinstituut gevraagd om een studie in de vorm van een evaluatie te verrichten omtrent het Vlaams Sportschuttersdecreet, in het bijzonder met aandacht voor de bestaande veiligheidsrisico's en maatregelen om deze risico's te beperken. Aangezien het Vlaams Sportschuttersdecreet slechts gedeeltelijk de praktijk van de schietsport in Vlaanderen reguleert (enkel het “sportief schieten”) werd ervoor gekozen om de scope van dit onderzoek breder op te vatten en ook de regulering en veiligheidsrisico's van de overige aspecten van de schietsport, zoals het recreatief en occasioneel schieten, te bestuderen.

Onderzoeksvragen

In dit onderzoek staat een evaluatie van de regulering van de schietsport in Vlaanderen centraal, waarbij we in het bijzonder aandacht hebben voor de bestaande veiligheidsrisico's en de mogelijke maatregelen om deze risico's te beperken. Onder de schietsport verstaan we zowel het sportief schieten, het recreatief schieten als het occasioneel schieten.

De doelstelling van dit onderzoek is tweeledig. Ten eerste het identificeren en inschatten van de mogelijke veiligheidsrisico's verbonden aan de schietsport in Vlaanderen. Ten tweede het in kaart brengen van pistes ter verbetering van de regulering van de schietsport en de implementatie ervan, met bijzondere aandacht voor het beperken van de geïdentificeerde veiligheidsrisico's. Meer concreet zijn de belangrijkste onderzoeksvragen:

1. Wat zijn de belangrijkste elementen van het huidige juridische kader inzake de schietsport in Vlaanderen?
2. Wat zijn de belangrijkste kenmerken van het sportschieten en recreatief schieten in Vlaanderen?
3. Welke mogelijke veiligheidsrisico's kunnen worden geïdentificeerd en ingeschat bij het sportschieten en recreatief schieten in Vlaanderen?
4. Volstaan de huidige maatregelen gericht op het inperken van de veiligheidsrisico's die verbonden zijn aan de schietsport?

a De enige aanpassing vond voorlopig plaats in het kader van de aanname van het Decreet houdende de erkenning en subsidiëring van de georganiseerde sportsector. Het betreft meer bepaald een wijziging van de definitie van “schietsportfederatie”

Het beantwoorden van de drie eerste onderzoeksvragen komt uitgebreid aan bod in voorliggend onderzoeksrapport. Op basis van de bevindingen van deze analyse werd een adviestraject opgestart door de Raad van Bestuur van het Vlaams Vredesinstituut dat resulteerde in een aparte adviesnota van het Vlaams Vredesinstituut dat tegelijkertijd met dit rapport verschijnt. In de adviesnota wordt de laatste onderzoeksvraag beantwoord en worden een aantal concrete adviespunten naar voren worden geschoven.

Aanpak en methodologie van het onderzoek

In deze studie werden verschillende onderzoeksmethoden gehanteerd. Ten eerste een analyse van primaire bronnen zoals het Vlaams Sportschuttersdecreet, de Federale Wapenwet en bijhorende uitvoeringsbesluiten en (beleids)documenten. Op basis van een analyse van het regulerende kader en beleidsdocumenten werden de verschillende processen voor het verwerven en gebruiken van vuurwapens in het kader van de schietsport in kaart gebracht en mogelijke veiligheidsrisico's geïdentificeerd. Daarnaast werden in het kader van deze literatuurstudie ook de regulering van de schietsport in onze buurlanden en de bevindingen van het erg beperkte aantal reeds bestaande studies inzake de schietsport in Vlaanderen en Europa verzameld.

Ten tweede werden relevante documenten en (cijfer)gegevens van de schietsportfederaties, de Vlaamse provincies, het Centraal Wapenregister en Sport Vlaanderen opgevraagd en geanalyseerd. Via deze gegevens trachten we de praktijk van de schietsport in Vlaanderen in kaart te brengen.

Ten derde werden 10 diepte-interviews uitgevoerd met vertegenwoordigers van de betrokken actoren en stakeholders. Tijdens deze interviews werden de in kaart gebrachte processen geverifieerd en bediscussieerd. Daarnaast werden de veiligheidsrisico's die werden geïdentificeerd op basis van de literatuurstudie afgetoetst, uitgediept en werden bijkomende knelpunten geïdentificeerd. Verder werden eventuele goede praktijken uit het buitenland afgetoetst op hun wenselijkheid en haalbaarheid in Vlaanderen.

Tabel 1 geeft een overzicht van de uitgevoerde interviews in het kader van dit onderzoek. Een verzoek tot gesprek in het kader van dit onderzoek werd ook uitgestuurd naar het Vast Comité voor de Lokale Politie. Het besliste om niet in te gaan op dit verzoek. Deze weigering past binnen een breder ongenoegen bij het Vast Comité dat stelt dat het de afgelopen jaren – soms zonder voorafgaand overleg – bijkomende controletaken heeft gekregen zonder hiervoor de nodige financiering te hebben ontvangen.³

Tabel 1:   Overzicht van de interviews met vertegenwoordigers van de betrokken stakeholders

Datum	Stakeholder
26 juni 2018	Wapendienst FOD Justitie
27 juni 2018	Sport Vlaanderen
2 juli 2018	FROS Multisport Vlaanderen
4 juli 2018	Wapenunie
5 juli 2018	Vlaamse provinciale wapendiensten
6 juli 2018	Actieve Verdediging der Wapenliefhebbers (AVWL)
17 juli 2018	Federale Politie – DJSOC Wapens
24 juli 2018	Vlaamse Schietsportkoepel (VSK)
13 september 2018	Sport Vlaanderen
18 september 2018	Vlaamse Traditionele Sporten (VlaS)

Verder werd op 15 juni 2018 een werkbezoek van het Vlaams Vredesinstituut en een delegatie van de Commissie Sport van het Vlaams Parlement georganiseerd aan een schietstand. Tijdens dit bezoek konden de delegatieleden kennismaken met de schietsport en de veiligheidsmaatregelen die op de schietstand gelden, dit onder begeleiding en toezicht van de uitbater en een aantal begeleiders. Nadien gingen de delegatieleden in gesprek met vertegenwoordigers van de drie gemachtigde schietsportfederaties (VSK, FROS, VlaS) over de regulering van de schietsport in Vlaanderen.

Opbouw van het rapport

In het tweede hoofdstuk beschrijven we het regulerende kader van de schietsport in Vlaanderen op basis van een analyse van de Europese Vuurwapenrichtlijn, de Federale Wapenwet, het Vlaams Sportschuttersdecreet en de verschillende relevante uitvoerende besluiten. Dit hoofdstuk beschrijft niet enkel het regulerende kader, maar ook de huidige praktijk van de verschillende aspecten van de schietsport in Vlaanderen. In het derde hoofdstuk zoomen we in op de geïdentificeerde veiligheidsrisico's. Daarbij maken we een onderscheid tussen de risico's die specifiek verbonden zijn aan het verwerven van vergunningsplichtige vuurwapens in het kader van de schietsport, aan het gebruik van vuurwapens op de schietstand, en aan het voorhanden houden van vuurwapens en munitie buiten de schietstand. Het vierde hoofdstuk van dit rapport bevat de belangrijkste conclusies van het onderzoek.

Regulering en praktijk van de schietsport in Vlaanderen

De regulering van de schietsport bevindt zich op het raakvlak van openbare veiligheid en sport. Dit brengt in België een bijzondere bevoegdheidsverdeling met zich mee. De federale overheid is bevoegd voor de openbare veiligheid en het uitreiken van wapenvergunningen. De Federale Wapenwet van 2006 vormt dan ook de hoeksteen van de regulering van het verwerven, bezitten en gebruiken van vuurwapens in België. Terwijl de Wapenwet de algemene modaliteiten voor het uitoefenen van economische en individuele activiteiten met de wapens bepaalt, zijn het (1) de gewesten en (2) de gemeenschappen die bevoegd zijn voor respectievelijk (1) de regulering van de buitenlandse wapenhandel en het gebruik van vuurwapens voor de jacht en (2) de regulering van het sportschieten. Dit impliceert dat met verschillende regelgevingen rekening moet worden gehouden en dat verschillende institutionele actoren betrokken zijn bij de regulering van de activiteiten met vuurwapens in België. Het Belgische controleregime voor het verwerven, bezit en gebruik van vuurwapens moet bovendien gesitueerd worden in een bredere internationale context en dient in overeenstemming te zijn met de zogeheten Europese Vuurwapenrichtlijn.

De regulering van de schietsport in Vlaanderen wordt dus vormgegeven door wetteksten op Europees, federaal en Vlaams niveau. De belangrijkste elementen van het wetgevende kader inzake de schietsport zijn meer bepaald:

- Richtlijn 91/477 van 18 juni 1991 inzake de controle op de verwerving en het voorhanden hebben van wapens (hierna afgekort als de Europese “Vuurwapenrichtlijn”)
- Wet van 8 juni 2006 houdende regeling van economische en individuele activiteiten met wapens (hierna afgekort als de Federale “Wapenwet”)
- Decreet van 11 mei 2007 houdende het statuut van de sportschutter (hierna afgekort als het Vlaams “Sportschuttersdecreet”)

De Europese Vuurwapenrichtlijn en de Wapenwet zijn sinds hun aanname al meerdere keren aangepast. Daarnaast zijn ook meerdere uitvoerende besluiten verbonden aan deze wetgeving relevant voor verschillende aspecten van de schietsport.

De belangrijkste verschillen tussen het sportief, recreatief en occasioneel schieten

Sportief schieten:

- Het beoefenen van de schietdisciplines die worden aangeboden door de erkende internationale schietsportfederatie of door de gemachtigde Vlaamse schietsportfederaties
- Gereguleerd door de Federale Wapenwet (2006) en het Vlaams Sportschuttersdecreet (2007)
- Nood aan sportschutterslicentie voor het verwerven van een geschikt vergunningsplichtig vuurwapen

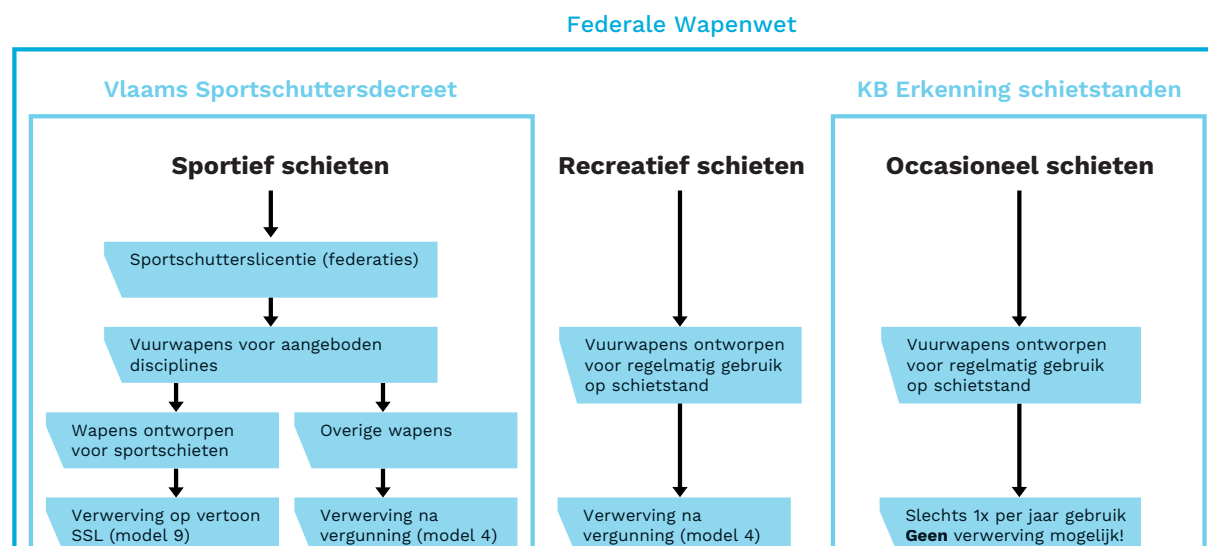
Recreatief schieten:

- Het schieten op een erkende schietstand buiten het door de gemeenschappen georganiseerde kader van het sportief schieten
- Gereguleerd door de Federale Wapenwet (2006)
- Nood aan een vergunning voor het verwerven van een geschikt vergunningsplichtig vuurwapen

Occasioneel schieten:

- De mogelijkheid om eenmaal per jaar, onder begeleiding, op een erkende schietstand te schieten met vergunningsplichtige vuurwapens
- Gereguleerd door de Federale Wapenwet (2006) en het KB inzake de erkenning van schietstanden (2000)
- Geen verwerving van vuurwapens mogelijk

Figuur 1: Regulering van de schietsport in Vlaanderen

In de volgende secties geven we een overzicht van de regulering en de praktijk van de schietsport in Vlaanderen. Meer in het bijzonder zullen we de belangrijkste elementen van zowel het “sportief schieten” als het “recreatief schieten” in Vlaanderen analyseren. Daarnaast bestaat er in de Wapenwet ook een specifieke regeling voor personen die kennis willen maken met de schietsport zonder hiervoor een zware administratieve procedure te doorlopen, het zogenaamde “occasioneel schieten”. Aangezien het sportief, recreatief en occasioneel schieten met vuurwapens enkel in erkende schietstanden mag plaatsvinden, geven we ook een overzicht van de belangrijkste bepalingen inzake de regulering van schietstanden.

We beginnen dit hoofdstuk echter met een algemene situering van het juridische kader en de belangrijkste elementen van de verschillende wetgevende initiatieven die op Europees, federaal en Vlaams niveau werden genomen inzake de regulering van het particuliere wapenbezit en -gebruik in het algemeen en van de schiet-sportactiviteiten met vergunningsplichtige wapens in het bijzonder.

2.1 Algemeen juridisch kader

In 1991 keurde de Europese Unie Richtlijn 91/477 inzake de controle op de verwerving en het voorhanden hebben van wapens goed. Deze richtlijn legt een aantal minimumstandaarden op voor de nationale regulering inzake de verwerving en het bezit van vuurwapens in de EU-lidstaten.^a De Europese Vuurwapenrichtlijn stelt als basisprincipe dat het verwerven en voorhanden hebben van vuurwapens enkel mogelijk is voor personen die daarvoor goede redenen hebben, die ten minste 18 jaar oud zijn (met een uitzonderingsmogelijkheid voor de jacht en het sportschieten) en *“waarschijnlijk geen gevaar voor zichzelf of anderen, de openbare orde of de openbare veiligheid zullen vormen”*. Dit algemeen principe werd overgenomen en verder uitgewerkt in de Federale Wapenwet en het Vlaams Sportschuttersdecreet. De Europese Vuurwapenrichtlijn werd in 2008 en 2017 aangepast en verstrengd. Op het moment van schrijven is de federale regering de Wapenwet aan het aanpassen om hem in overeenstemming te brengen met de meest recente wijziging van de Vuurwapenrichtlijn door Richtlijn 2017/853. In de volgende paragrafen gaan we dieper in op de indeling van wapens, de reguliere vergunnings-procedure voor het verwerven van vuurwapens en de wettige reden van het “sportief en recreatief schieten” in België.

2.1.1 Indeling van wapens

Een cruciaal element van de Europese Vuurwapenrichtlijn uit 1991 is de indeling van vuurwapens in drie categorieën^b: “verboden vuurwapens” (Categorie A) zoals bijvoorbeeld volautomatische vuurwapens; “vergunningsplichtige vuurwapens” (Categorie B) zoals bijvoorbeeld korte repeteervuurwapens; en “aangifteplichtige vuurwapens en wapens” (Categorie C) zoals bijvoorbeeld lange enkelschotsvuurwapens met getrokken loop (zie bijlage 2 voor een volledige oplijsting). Aan de verwerving en het voorhanden houden van deze verschillende categorieën wapens worden in de Richtlijn verschillende voorwaarden gekoppeld. Deze Europese classificatie van vuurwapens werd in 2017 gevoelig verstrengd, mede als gevolg van de terroristische aanslagen in Frankrijk in 2015 waarbij vuurwapens werden gebruikt (zie 3.1.2).

Net als bij de andere bepalingen van de Europese Vuurwapenrichtlijn betreft deze Europese indeling van vuurwapens een ondergrens en kunnen EU-lidstaten ervoor kiezen om strengere nationale regels uit te vaardigen. Bij de aanneming van de Wapenwet in 2006 heeft de federale regering ervoor gekozen om de wapens in te delen in 3 categorieën: “verboden wapens”, “vergunningsplichtige wapens” en “vrij verkrijgbare wapens” (zie bijlage 3 voor een volledig oplijsting).

Tot de verboden wapens in de Federale Wapenwet behoren wapens ontworpen voor uitsluitend militair gebruik zoals volautomatische vuurwapens, maar ook bijvoorbeeld geluidsdempers, bepaalde vuurwapenladers en werpmessen en -sterren. De Wapenwet bepaalt dat het vervaardigen, herstellen, te koop stellen, verkopen, overdragen, vervoeren, opslaan, voorhanden hebben of dragen van verboden wapens in België in principe niet

a De richtlijn was oorspronkelijk bedoeld als een begeleidende maatregel bij de introductie van de interne markt begin jaren 90. Door de afschaffing van de controles aan de binnengrenzen op het voorhanden hebben van vuurwapens werd het nodig geacht om de nationale vuurwapenwetgevingen meer te harmoniseren. Hierbij werd getracht om een evenwicht tot stand te brengen tussen enerzijds het waarborgen van een zekere mate van vrij verkeer voor bepaalde vuurwapens en onderdelen binnen de EU, en anderzijds het invoeren van de noodzakelijk geachte maatregelen met het oog op het beperken van de veiligheidsrisico's die verbonden zijn aan bezit, gebruik en handel in vuurwapens.

b Oorspronkelijk hanteerde de EU een indeling in 4 categorieën. Categorie D (“andere vuurwapens”) werd echter geschrapt door Richtlijn 2017/853.

is toegestaan voor particulieren.^a Het verwerven of gebruik van deze wapens is dus ook niet toegestaan in het kader van het sportief en recreatief schieten.

Onder de “vrij verkrijgbare wapens” van de Wapenwet vallen onder meer vuurwapens die (volgens vastgestelde regels) onbruikbaar zijn gemaakt voor het schieten: “blanke wapens”^b, “namaakwapens”^c en de wapens die één of meerdere projectielen afschieten waarvan de voortstuwing niet resulteert door de verbranding van poeder of door een detonator (“niet-vuurwapens”). Particulieren kunnen deze wapens in België verwerven en voorhanden houden zonder vergunning of registratie. Het dragen ervan is echter alleen toegelaten aan personen die daartoe een wettige reden kunnen aantonen. Luchtdrukwapens worden beschouwd als “niet-vuurwapens” en zijn dus vrij verkrijgbaar. In het licht van dit onderzoek betekent dit concreet dat personen die de schietsport willen beoefenen met luchtdrukwapens deze wapens kunnen verwerven zonder hiervoor een vergunning te moeten aanvragen. Het dragen en gebruik ervan is echter enkel mogelijk in de schietstand.

De categorieën “verboden wapens” en “vrij verkrijgbare wapens” zijn duidelijk omlijnd in de Federale Wapenwet. Alle wapens die niet tot een van deze twee categorieën behoren vallen in België automatisch tot de categorie van “vergunningsplichtige wapens”. Het is in België niet toegelaten om vergunningsplichtige wapens te verwerven of voorhanden te hebben zonder een geldige bezittitel. Concreet betekent dit dat personen die vergunningsplichtige wapens willen verwerven om aan schietsport te doen hiervoor eerst een wapenvergunning moeten aanvragen of een sportschutterslicentie moeten hebben.

2.1.2 Reguliere vergunningsprocedure

Het verwerven en voorhanden houden van vergunningsplichtige wapens vereist een geldige bezittitel. Het type wapen moet bovendien overeenstemmen met de reden waarvoor het gevraagd wordt. Particulieren die in België een vergunning willen aanvragen voor een dergelijk wapen dienen dit voorafgaand te doen bij de provinciegouverneur van hun verblijfplaats^d. Een aparte vergunning is vereist voor elk vergunningsplichtig wapen dat men wil verwerven. De aanvragers dienen aan een aantal voorwaarden te voldoen met het oog op het beperken van de veiligheidsrisico's verbonden aan deze wapens. Deze voorwaarden staan opgesteld in artikel 11§3 van de Wapenwet (zie kader). Zo moeten personen die een wapenvergunning aanvragen bijvoorbeeld meerderjarig zijn, een “wettige reden” opgeven voor de verwerving en het voorhanden hebben van het betrokken wapen en de bijhorende munitie, en met een medisch attest kunnen bewijzen dat ze in staat zijn om op veilige wijze een wapen te hanteren. Verder moeten ze geslaagd zijn voor een theoretische proef inzake de regelgeving en een praktische proef voor het veilig hanteren van een wapen. Daarnaast mogen de aanvragers in het verleden niet geïnterneerd zijn geweest en niet als dader of medeplichtige zijn veroordeeld voor bepaalde feiten zoals overtredingen van de Wapenwet of bepaalde overtredingen van het Vlaams Wapenhandeldecreet.

a De enige uitzondering hierop zijn de bepaalde erkende verzamelaars die onder specifieke voorwaarden verboden wapens voorhanden mogen houden en er een beperkt aantal welomschreven handelingen mee mogen uitvoeren. Voor meer informatie over erkende wapenverzamelaars, zie Duquet, N. & Van Alstein, M. (2011), *Vuurwapens: Handel, bezit en gebruik*, Leuven: Acco, p.131-135.

b Een “blank wapen” wordt gedefinieerd als “elk wapen voorzien van één of meerdere klingen die één of meerdere sneders hebben”.

c Een “namaakwapen” wordt gedefinieerd als “al dan niet inerte natuurgetrouwe imitatie, replica of kopie van een vuurwapen”.

d Voor personen die geen verblijfplaats hebben in België wordt de vergunning verleend door de minister van Justitie overeenkomstig de procedure voorzien door de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen en kan zij worden beperkt tot het voorhanden hebben van het wapen zonder munitie. Indien de aanvrager in een andere lidstaat van de Europese Unie verblijft, mag de vergunning niet worden verleend zonder voorafgaand akkoord van die staat. Indien de vergunning wordt verleend, wordt die staat daarvan op de hoogte gesteld.

Voorwaarden voor verkrijgen van wapenvergunning (artikel 11 § 3 van de Wapenwet)

1. meerderjarig zijn;
2. niet als dader of medeplichtige zijn veroordeeld tot een correctionele geldboete van meer dan vijfhonderd euro, een correctionele hoofdstraf onder elektronisch toezicht of een correctionele hoofdgevangenisstraf of een criminele straf wegens een van de misdrijven bedoeld in artikel 5, § 4, 2° tot 4° van de wapenwet;
3. niet zijn veroordeeld tot een van de straffen of het voorwerp zijn geweest van een van de beslissingen bedoeld in artikel 5, § 4, 1°, 1°/1, en 4° van de wapenwet;
4. niet het voorwerp zijn van een lopende schorsing en niet het voorwerp geweest zijn van een intrekking met nog actuele redenen, van een vergunning tot het voorhanden hebben van of het dragen van een wapen;
5. een medisch attest voorleggen dat bevestigt dat de aanvrager in staat is een wapen te manipuleren zonder gevaar voor zichzelf of voor anderen;
6. slagen voor een proef betreffende de kennis van de toepasselijke regelgeving en het hanteren van een vuurwapen, waarvan de modaliteiten worden bepaald door de Koning bij een in Ministerraad overlegd besluit;
7. geen meerderjarige persoon samenwonend met de aanvrager verzet zich tegen de aanvraag;
8. een wettige reden opgeven voor de verwerving en het voorhanden hebben van het betrokken wapen en de munitie.

Alvorens de vergunning uit te reiken moet de provinciegouverneur bovendien het advies aanvragen van de korpschef van de lokale politie van de verblijfplaats van de verzoeker. Op die manier kan de lokale politie op basis van de “zachte informatie”^a waarover ze beschikt, inschatten of de betrokken persoon, ondanks een blanco strafregister, toch een risico vormt voor de openbare orde. Indien deze informatie aanleiding tot ongerustheid geeft, kan de provinciale wapendienst ook advies van het Openbaar Ministerie vragen. In de praktijk gebeurt dit standaard in de Vlaamse provincies. Indien blijkt dat het voorhanden hebben van het wapen de openbare orde kan verstoren, kan de gouverneur op basis van deze adviezen de vergunningsaanvraag weigeren. Deze controle door de lokale politie kan worden beschouwd als een cruciaal element in de reguliere vergunningsprocedure en in het bijzonder in het beperken van de legale toegang tot vuurwapens door personen met een risicoprofiel.

De wapenvergunning wordt in principe uitgereikt voor onbepaalde duur. De wapenwet bepaalt echter dat de gouverneur elke vijf jaar het initiatief neemt om te onderzoeken of de houders van een wapenvergunning nog steeds voldoen aan de voorwaarden voor het verkrijgen van deze vergunning. Ook hier vraagt de gouverneur het advies van de lokale politie en eventueel van het Openbaar Ministerie. Daarnaast kan de gouverneur, na advies van de Procureur des Konings, ten allen tijde beslissen om een uitgereikte wapenvergunning te beperken, te schorsen of in te trekken indien blijkt dat de wettige reden ingeroepen om de vergunning te bekomen, niet meer bestaat of indien het voorhanden hebben van het wapen de openbare orde kan verstoren of een bedreiging vormt voor de fysieke integriteit van personen.

2.1.3 Wettige reden “sportief en recreatief schieten”

Om een bezitstitel voor het verwerven en voorhanden houden van vergunningsplichtige wapens te krijgen, moeten potentiële wapenbezitters aan een aantal basisvoorwaarden voldoen die als doel hebben de veiligheidsrisico's te beperken. De Europese Vuurwapenrichtlijn stelt dat vuurwapenbezit enkel toegestaan kan

^a In tegenstelling tot “harde” informatie” bestaat “zachte informatie” niet uit gegevens die genoteerd staan in een proces-verbaal of een ander document dat bestemd is om in een strafdossier te worden opgenomen, maar betreft het gegevens die bijvoorbeeld worden ingewonnen in het kader van een proactief inderzoek.

worden voor personen die daarvoor een goede reden (“good cause”) hebben, maar laat de lidstaten vrij om dit principe en de procedures tot staving van deze redenen zelf vorm te geven. In overeenstemming met de Europese Vuurwapenrichtlijn is het aantonen van een “wettige reden” een van de basisvoorwaarden voor het verwerven en voorhanden houden van vergunningsplichtige wapens in België. In de Wapenwet zijn zeven “wettige redenen” vastgelegd die worden aanvaard, waar “het sportief en recreatief schieten” (zie kader) er één van is. Dit betekent dat beoefenaars van de schietsport onder bepaalde voorwaarden vuurwapens mogen verwerven, gebruiken en voorhanden houden voor het uitoefenen van deze hobby. Ze hebben bovendien geen specifieke wapendrachtvergunning nodig voor het gebruik van vuurwapens tijdens hun schietsportactiviteiten.

De wettige redenen in de Federale Wapenwet (Artikel 11§3 van de Wapenwet)

1. de jacht en faunabeheersactiviteiten;
2. het sportief en recreatief schieten;
3. de uitoefening van een activiteit die bijzondere risico's inhoudt of het voorhanden hebben van een vuurwapen noodzakelijk maakt;
4. de persoonlijke verdediging van personen die een objectief en groot risico lopen en die aantonen dat het voorhanden hebben van een vuurwapen dit groot risico in grote mate beperkt en hen kan beschermen;
5. de intentie een verzameling historische wapens op te bouwen;
6. de deelname aan historische, folkloristische, culturele of wetenschappelijke activiteiten;
7. het behouden van een wapen in een vermogen (onder bepaalde voorwaarden^a).

Het beoefenen van de schietsport is geen nieuw fenomeen in onze contreien: de oprichting van de *Union des Sociétés de Tir de Belgique* in 1903 toont aan dat er in België al meer dan 100 jaar aan georganiseerde schietsport gedaan wordt.⁴ Sinds de staatshervorming van 1980 zijn in België de gemeenschappen bevoegd voor sport. Dit impliceert dat de Federale Wapenwet “*zich niet mag uitspreken over de voorwaarden waaronder ... de schietsport [mag] beoefend worden*”⁵, maar zich louter beperkt tot de indeling van wapens en de modaliteiten voor het uitoefenen van economische en individuele activiteiten met die verschillende categorieën wapens (zie hierboven). De voorwaarden waaronder de schietsport mag worden beoefend door particulieren, zijn dus niet opgenomen in de Federale Wapenwet, maar in de betreffende decreten en bijhorende uitvoeringsbesluiten van de drie Gemeenschappen.

Een cruciaal element in de regelgeving inzake het sportief schieten is de sportschutterslicentie. Het is in de drie Gemeenschappen namelijk verboden om het sportief schieten te beoefenen zonder houder te zijn van zulke licentie. Tot de invoering van de Federale Wapenwet van 2006 hadden sportschutters in Vlaanderen geen eigen statuut, maar moesten ze dezelfde procedures volgen als de andere particuliere wapenbezitters. De invoering van het concept van de sportschutterslicentie door de Federale Wapenwet en de concrete uitwerking hiervan in het Vlaams Sportschuttersdecreet in 2007 brachten hier verandering in. Met een sportschutterslicentie kunnen sportschutters vergunningsplichtige wapens verwerven en gebruiken. Belangrijk hierbij is dat sportschutters in sommige gevallen worden vrijgesteld van de reguliere vergunningsprocedure en op basis van hun sportschutterslicentie bepaalde vuurwapens kunnen verwerven zonder hiervoor steeds een aparte wapenvergunning aan te vragen bij de provincie (zie 2.4). Bovendien kunnen ze de sportschutterslicentie gebruiken om de wettige reden “sportief schieten” aan te tonen bij de verwerving van andere vergunningsplichtige wapens.

a Het betreft meer bepaald:

- De personen die wensen een wapen in hun vermogen te behouden waarvoor een vergunning was afgegeven of waarvoor geen vergunning vereist was voor de inwerkingtreding van deze wet (art 11/1).
- De erfgenaam die bewijst dat hij een wapen in zijn vermogen heeft ontvangen dat wettig voorhanden werd gehouden door de overledene (art 11/2).
- De particulier die een wapen heeft verkregen op basis van een jachtverlof, de sportschutterslicentie of het gelijkgesteld document kan een vergunning voor dit wapen vragen nadat zijn bezitstitel is vervallen (art 11/2).

In Vlaanderen wordt het sportief schieten gereguleerd door het Vlaams Sportschuttersdecreet van 2007 en wordt het sportschieten gedefinieerd als het gebruiken maken van wapens en erbij horende munitie voor “het beoefenen van de schietdisciplines die worden aangeboden door de internationale schietsportfederatie die erkend is door het Internationaal Olympisch Comité, of door de schietsportfederaties”⁶. In de omzendbrief over de toepassing van de wapenwetgeving wordt verduidelijkt dat het niet vereist is dat deze activiteiten in competitieverband plaatsvinden: ook de voorbereiding en trainingen op deze activiteiten worden als sportief schieten beschouwd.⁷

De Federale Wapenwet bepaalt dat het type vergunningsplichtig wapen dat men wil verwerven overeen moet stemmen met de wettige reden waarvoor het gevraagd wordt. Dit betekent dat sportschutters vergunningsplichtige wapens kunnen verwerven en voorhanden kunnen houden die geschikt zijn voor het uitoefenen van deze activiteit. In het Vlaams Sportschuttersdecreet staat dat het sportschieten wordt beoefend door gebruik te maken van de wapens en de erbij horende munitie in de verschillende schietdisciplines op de wijze bepaald in de wapenwetgeving en in dit decreet. Gezien de definitie van “sportschieten” in dit decreet betekent dit dat het toegelaten is om op basis van de wettige reden sportief schieten vergunningsplichtige vuurwapens te verwerven die kunnen aangewend worden voor het beoefenen van de Olympische schietdisciplines of de disciplines die worden aangeboden door de gemachtigde schietsportfederaties. Het Sportschuttersdecreet bepaalt echter ook dat de Vlaamse Regering, op voordracht van de schietsportfederaties, een lijst kan opstellen van de toegestane schietdisciplines. Dit is tot op heden (nog) niet gebeurd. Het Vlaams Sportschuttersdecreet bepaalt verder dat het sportschieten enkel kan worden beoefend op een schietstand die toegestaan is overeenkomstig de Federale Wapenwet^a.

In tegenstelling tot het “sportief schieten” wordt het “recreatief schieten” niet gereguleerd door het Vlaams Sportschuttersdecreet, maar door de Federale Wapenwet. De omzendbrief over de toepassing van de wapenwetgeving verduidelijkt: *“De decreten regelen ... enkel het beoefenen van de schietsport binnen de disciplines die worden aangeboden door de erkende schietsportfederaties. Met de term “recreatief schieten” in de Wapenwet wordt dan bedoeld het schieten buiten het door de Gemeenschappen geregelde kader (bv. wapenbezitters die niet bij een club zijn aangesloten en/of die geen door een federatie georganiseerde schietdisciplines beoefenen)”*.⁸ Personen die aan recreatief schieten doen, wensen zich niet te onderwerpen aan de regels van de sportschuttersdecreten en vallen dus ook niet onder de controle van de gemachtigde schietsportfederaties. Een van de gevolgen hiervan is dat de wettige reden “recreatief schieten” niet kan worden aangetoond op basis van een sportschutterslicentie, maar op basis van bewijzen van deelname aan recreatieve schietactiviteiten (zie hieronder). Net als het sportief schieten mag het recreatief schieten enkel worden beoefend in een erkende schietstand. De vuurwapens die recreatieve schutters kunnen verwerven, zijn niet beperkt tot de vergunningsplichtige vuurwapens die kunnen worden aangewend voor het beoefenen van de disciplines die worden aangeboden door de gemachtigde schietsportfederaties, maar omvatten alle vergunningsplichtige vuurwapens die geschikt zijn voor regelmatig gebruik op een schietstand.

2.2 Het sportief schieten

De Federale Wapenwet van 2006 bepaalt dat het sportief schieten met vergunningsplichtige wapens enkel beoefend kan worden door sportschutters die in het bezit zijn van een sportschutterslicentie die werd uitgereikt door of namens de Gemeenschappen. Daaropvolgend ging de Vlaamse Regering, in overleg met de betrokken sector, op zoek naar een juridisch sluitend, coherent en functioneel ontwerp van decreet dat een evenwicht zocht tussen enerzijds de bezorgdheid van de federale wetgever inzake het verhandelen en vervoeren van vuurwapens en anderzijds de recreatieve of sportieve vrijetijdsbesteding van de sportschutters. Dit ontwerp van decreet werd in april-mei 2007 besproken in de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media van het Vlaams Parlement en kreeg ook een positief advies van de Subcommissie voor Wapenhandel van het Vlaams Parlement.⁹

a Aangezien sportief schieten een persoonsgebonden materie is, kunnen Vlaamse sportschutters met een Vlaamse sportschutterslicentie, onder bepaalde voorwaarden, ook deelnemen aan wedstrijden georganiseerd door een Waalse schietsportfederatie.

Op 9 mei 2007 keurde de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement unaniem het “Decreet houdende het statuut van de sportschutter” goed.¹⁰ Dit decreet, beter bekend als het “Vlaams Sportschuttersdecreet” bevat naast een aantal definities, algemene bepalingen en een classificatie van vergunningsplichtige wapens die geschikt zijn voor het sportschieten, ook bepalingen inzake het schieten met vergunningsplichtige wapens (hoofdstuk III – afdeling 3) en voorwaarden voor de machtiging van de schietsportfederaties (hoofdstuk III – afdeling 4). Deze algemene bepalingen worden verder uitgewerkt in het Besluit van de Vlaamse regering houdende de uitvoering van het decreet van 11 mei 2007 houdende het statuut van de sportschutter (hierna het “Sportschuttersbesluit”).

In de volgende paragrafen gaan we dieper in op de verschillende aspecten van het Vlaams Sportschuttersdecreet en het Sportschuttersbesluit die betrekking hebben op de regulering van het sportief schieten met vergunningsplichtige vuurwapens. De volledige tekst van het Sportschuttersdecreet is opgenomen in bijlage 1 van dit onderzoeksrapport.

2.2.1 Sportschutterslicentie: procedures

Het sportschieten met een vergunningsplichtig wapen is in Vlaanderen enkel toegestaan indien de schutter houder is van een geldige (voorlopige) sportschutterslicentie, een gelijkwaardig document dat werd uitgereikt door de Franse Gemeenschap of de Duitstalige Gemeenschap, of een geldige Europese vuurwapenpas die werd uitgereikt door een andere EU-lidstaat. De sportschutterslicentie verleent de houder ervan het recht om de schietsport te beoefenen met vergunningsplichtige wapens die behoren tot de erop vermelde wapencategorieën.

Wapencategorieën op de sportschutterslicentie

Categorie A: revolvers

Categorie B: pistolen

Categorie C: schoudervuurwapens met gladde loop

Categorie D: schoudervuurwapens met getrokken loop

Categorie E: zwartkruitwapens

De sportschutterslicentie vervult bovendien een dubbele functie bij het verwerven van vergunningsplichtige vuurwapens. Ten eerste bewijst het de wettige reden van het sportief schieten. Ten tweede laat het de sportschutter toe om een aantal vergunningsplichtige vuurwapens, die staan opgelijst in het Ministerieel Besluit van 15 maart 2007, te verwerven zonder hiervoor een specifieke vergunning aan te vragen (zie 2.4).

Het Vlaams Sportschuttersdecreet bepaalt dat de sportschutterslicenties niet worden uitgereikt door een overheidsdienst, maar door een daartoe gemachtigde schietsportfederatie en dit op basis van het door de Vlaamse Regering vastgelegde model (zie bijlage 4). De Vlaamse regering koos in 2007 voor deze regeling omdat de Vlaamse overheid op dat ogenblik zelf niet over de vereiste expertise beschikte en ze van oordeel was dat de ervaring en de expertise van de federaties voldoende groot was om deze taken op zich te nemen.¹¹ De Vlaamse regering verzekerde echter dat de diensten van de Vlaamse gemeenschap het toezicht op deze federaties nauwgezet zou opvolgen.¹²

De Vlaamse sportschutterslicentie is vijf jaar geldig en is enkel geldig voor de wapencategorieën die ze vermeldt (zie bovenstaand kader). De gemachtigde schietsportfederatie mag een vergoeding aanrekenen voor het uitreiken van een sportschutterslicentie (maximum 100 euro), een voorlopige sportschutterslicentie (maximum 50 euro) en voor het deelnemen aan de theoretische en praktische proeven (maximum 50 euro).

voor elk)^a. Bij het VSK kost een definitieve sportschutterslicentie 43 euro (en de club mag nog twee euro administratieve kosten in rekening brengen)¹³, bij FROS 40 euro¹⁴ en bij VlaS 20 euro.

Basisvoorwaarden

Om een sportschutterslicentie te verkrijgen moet de aanvrager aan de volgende voorwaarden voldoen:

1. de volle leeftijd van zestien jaar bereikt hebben (en de toestemming hebben van de ouders of de wettelijke vertegenwoordigers indien de sportschutter minderjarig is);
2. actief lid zijn van een schietsportfederatie (op basis van voorlegging van het sportschuttersboekje);
3. niet veroordeeld zijn als dader of als medeplichtige wegens een van de misdrijven waardoor overeenkomstig de Wapenwet aan de betrokkene geen vergunning tot het voorhanden hebben van een vuurwapen zou kunnen worden uitgereikt (op basis van een bewijs van goed zedelijk gedrag dat niet ouder is dan drie maanden);
4. niet het voorwerp zijn van een lopende schorsing en niet het voorwerp geweest zijn van een intrekking met nog actuele redenen van een (voorlopige) sportschutterslicentie;
5. een medisch attest (dat niet ouder is dan drie maanden) kunnen voorleggen dat bevestigt dat de sportschutter in staat is een wapen te manipuleren zonder gevaar voor zichzelf of voor anderen;
6. slagen voor een theoretische proef betreffende de kennis van de toepasselijke regelgeving. De theoretische proef wordt afgelegd per wapencategorie.
7. slagen voor een praktische proef betreffende het veilig hanteren van een wapen. De praktische proef wordt afgelegd per wapencategorie.

Bij de aanvraag voor een sportschutterslicentie controleert de gemachtigde schietsportfederatie of alle vereiste stavingsstukken werden toegevoegd aan de aanvraag en op basis van deze stavingsstukken controleert ze of de aanvrager voldoet aan de voorwaarden die zijn bepaald in het Sportschuttersdecreet. Indien dit het geval is, dan levert de schietsportfederatie de sportschutterslicentie voor de betrokken wapencategorie af binnen uiterlijk 15 dagen. Personen die reeds een geldige vergunning hebben voor een wapen van dezelfde wapencategorie op basis van de Wapenwet, zijn vrijgesteld van de voorwaarden die betrekking hebben op de theoretische en praktische proeven.

Door de verschillende voorwaarden waaraan de houder van een sportschutterslicentie dient te voldoen, kan deze licentie worden beschouwd als bewijs dat deze persoon op een veilige en verantwoordelijke manier met (bepaalde) vergunningsplichtige vuurwapens kan omgaan. De sportschutter moet bovendien bewijzen dat hij of zij een actief lid is van de schietsportfederatie door middel van een ingevuld sportschuttersboekje^b. In dit boekje, dat wordt uitgereikt door de federatie, moet elke schietbeurt van de sportschutter worden geregistreerd door een vertegenwoordiger van de schietsportfederatie of de schuttersvereniging. Om als actief lid te worden beschouwd, moet de sportschutter minstens zes maanden lid zijn van een federatie en minstens twaalf maal per jaar (verspreid over minstens twaalf dagen en over twee trimesters) aan een schietbeurt hebben deelgenomen. De voorwaarde van actief lidmaatschap werd door de Vlaamse Regering ingevoerd om te vermijden dat personen via een sportschutterslicentie makkelijker wapens kunnen verwerven dan bedoeld door de Federale Wapenwet en op die manier een soort wapenverzameling kunnen aanleggen.

a Deze prijzen mogen jaarlijks aangepast worden aan het gezondheidindexcijfer.

b Zie bijlage 3 voor het model voor het sportschuttersboekje zoals het werd vastgelegd in het Sportschuttersbesluit.

De sportschutterslicentie is in principe vijf jaar geldig, maar moet wel jaarlijks geldig worden verklaard. Concreet betekent dit dat de betrokken sportschutter jaarlijks aan de gemachtigde schietsportfederatie het bewijs moet leveren dat hij nog steeds actief lid is van een schietsportfederatie en dat hij niet veroordeeld werd als dader of medeplichtige voor één van de misdrijven waardoor overeenkomstig de Wapenwet aan de betrokkene geen vergunning tot het voorhanden hebben van een vuurwapen zou kunnen worden uitgereikt. Dit doet men door de federatie jaarlijks een kopie van het sportschuttersboekje en een uittreksel van het strafregister te bezorgen. Opmerkelijk is dat het voor de jaarlijkse geldigverklaring van de sportschutterslicentie niet nodig is om een recent medisch attest voor te leggen.

Voorlopige sportschutterslicentie

Om zich voor te bereiden op de proeven voor het verkrijgen van een sportschutterslicentie, kunnen potentiële sportschutters een voorlopige sportschutterslicentie aanvragen. Met een voorlopige sportschutterslicentie kan men, onder het toezicht en de begeleiding van een door de schietsportfederatie aangestelde lesgever^a, een vergunningsplichtig vuurwapen hanteren op een schietstand.

De voorlopige sportschutterslicentie is één jaar geldig en wordt net als een definitieve sportschutterslicentie verleend voor een bepaalde wapencategorie. Om een voorlopige sportschutterslicentie te verkrijgen, moet de aanvrager, met uitzondering van geslaagd zijn voor de theoretische en praktische proef en het aantonen van actief lidmaatschap van een schietsportfederatie, aan dezelfde voorwaarden voldoen als de houder van een definitieve sportschutterslicentie. Net als de definitieve sportschutterslicentie wordt de voorlopige licentie uitgereikt door de gemachtigde schietsportfederaties op basis van het door de Vlaamse regering vastgelegde model (zie bijlage 5).

Theoretische en praktische proef

De theoretische en praktische proeven worden in Vlaanderen georganiseerd door de gemachtigde schietsportfederaties op basis van de voorwaarden bepaald in het Sportschuttersbesluit. De proeven moeten worden gecontroleerd door een meerderjarige examiner die door de gemachtigde schietsportfederatie werd aangeduid en minstens vijf jaar ervaring heeft met sportschieten met wapens uit de desbetreffende wapencategorie.

De theoretische proef heeft als doelstelling na te gaan of de aanvrager voldoende kennis heeft over het statuut van de sportschutter en de regulering van het voorhanden hebben, vervoeren, gebruiken en bewaren van de desbetreffende wapens en hun munitie. Deze proef bestaat uit meerkeuzevragen. De aanvrager heeft de proef succesvol afgelegd indien hij of zij minstens 60% van de punten behaalt.

De praktische proef heeft betrekking op het veilig uitvoeren van een aantal handelingen, meer bepaald het laden, ontladen, ontwapenen, schieten, beperkt demonteren, dragen, hanteren en gebruiken in een schietstand van een wapen uit de desbetreffende wapencategorie. Deze proef moet worden afgelegd per wapencategorie waarvoor men een sportschutterslicentie aanvraagt. De aanvrager is enkel geslaagd indien hij of zij alle handelingen veilig kan uitvoeren. Indien de sportschutter niet slaagt voor de theoretische of praktische proef kan hij of zij de proef eenmaal opnieuw afleggen binnen de geldigheidsduur van zijn of haar voorlopige sportschutterslicentie. Nadien dient de sportschutter een nieuwe voorlopige sportschutterslicentie aan te vragen.

De overgrote meerderheid van de personen die deelnemen aan de theoretische en praktische proeven, slagen ook voor deze proeven. Ter illustratie: in 2017 werden door VSK 869 theoretische proeven en 3582 praktische

^a Deze lesgever moet meerderjarig zijn en houder van een sportschutterslicentie voor de betreffende wapencategorie. Voor de Olympische disciplines moet de lesgever bovendien minstens over een diploma van initiator schieten in de betreffende schietdiscipline beschikken, uitgereikt of erkend door de Vlaamse Trainersschool.

proeven afgenomen, waarbij respectievelijk 99,8% en 97,6% van deze proeven succesvol werden afgelegd. De hoge slaagpercentages worden door de federaties verklaard door het feit dat de kandidaten eerst doorgaans minstens zes maanden houder zijn van een voorlopige sportschutterslicentie en door de, naar eigen zeggen, goede voorbereiding door de schutters binnen hun clubs. Doorgaans zullen clubs hun leden pas aan de proeven laten deelnemen indien ze het gevoel hebben dat ze er effectief klaar voor zijn.¹⁵

2.2.2 Sportschutterslicenties: aantallen

De Vlaamse regering heeft de gemachtigde schietsportfederaties gevraagd om hun leden zoveel mogelijk met sportschutterslicenties te laten schieten in plaats van via het systeem van recreatief schieten. Het is op basis van de beschikbare data bij Sport Vlaanderen en de gemachtigde schietsportfederaties niet mogelijk om exact te bepalen hoeveel schietsportbeoefenaars momenteel gebruik maken van een sportschutterslicentie om met vergunningsplichtige vuurwapens te schieten in Vlaanderen. We schatten, op basis van de beschikbare cijfergegevens inzake het aantal uitgereikte, geldig verklaarde en hernieuwde sportschutterslicenties, dat er momenteel ongeveer 17 à 18.000 schutters de schietsport beoefenen met een definitieve sportschutterslicentie^a. In de volgende paragrafen gaan we dieper in op deze cijfers.

Uitgereikte sportschutterslicenties

Tabel 2 geeft een overzicht van het jaarlijks aantal afgeleverde sportschutterslicenties per wapencategorie in Vlaanderen. Belangrijk om te benadrukken is dat de cijfers in deze tabel niet overeenstemmen met het totaal aantal uitgereikte sportschutterslicenties of het totaal aantal sportschutters die met vergunningsplichtige vuurwapens schieten in Vlaanderen, aangezien sportschutterslicenties betrekking kunnen hebben op meerdere categorieën van vuurwapens tegelijk.

Tabel 2: Aantal uitgereikte sportschutterslicenties, per wapencategorie, door VSK, FROS en VlaS, 2007-2017

Jaar	Federatie	A	B	C	D	E
2007	VSK	2.435	3.262	2.221	3.208	285
	FROS	1.258	1.539	1.009	1.580	278
	VlaS	0	0	88	294	0
	Totaal	3.693	4.801	3.230	4.876	857
2008	VSK	856	1.137	878	1.226	70
	FROS	605	778	494	765	56
	VlaS	0	0	21	65	0
	Totaal	1.461	1.915	1.393	2.056	126
2009	VSK	616	790	622	736	39
	FROS	477	615	460	594	26
	VlaS	0	0	10	28	0
	Totaal	1.093	1.405	1.092	1.358	65

a In 2017 werden ongeveer 2 à 3.000 nieuwe definitieve sportschutterlicenties uitgereikt, 10.000 licenties geldig verklaard en 4.700 licenties hernieuwd.

2010	VSK	468	583	519	519	26
	FROS	271	328	266	309	16
	VlaS	0	0	7	27	0
	Totaal	739	911	792	855	42
2011	VSK	485	542	503	512	27
	FROS	258	306	247	286	12
	VlaS	0	0	7	27	0
	Totaal	743	848	757	825	39
2012	VSK	649	720	633	663	19
	FROS	388	458	343	446	18
	VlaS	0	0	6	16	0
	Totaal	1.037	1.178	982	1.125	37
2013	VSK	785	912	779	845	34
	FROS	492	547	409	537	36
	VlaS	0	0	2	38	0
	Totaal	1.277	1.459	1.190	1.420	70
2014	VSK	721	798	726	739	7
	FROS	616	691	575	663	20
	VlaS	0	0	14	65	0
	Totaal	1.337	1.489	1.315	1.467	27
2015	VSK	763	835	789	792	6
	FROS	896	975	841	928	35
	VlaS	0	0	8	32	0
	Totaal	1.659	1.810	1.638	1.752	41
2016	VSK	1.013	1.095	1.036	1.023	9
	FROS	1.254	1.377	1.172	1.326	18
	VlaS	0	0	5	28	0
	Totaal	2.267	2.472	2.213	2.377	27
2017	VSK	834	918	859	862	11
	FROS	1.188	1.339	1.100	1.267	25
	VlaS	0	0	5	24	0
	Totaal	2.022	2.257	1.964	2.153	36

Bron: Sport Vlaanderen¹⁶

Op basis van de cijfers in tabel 2 kunnen we wel concluderen de gemachtigde schietsportfederaties in 2017 tussen de 2.000 à 8.000 sportschutterslicenties hebben uitgereikt. Gezien de meeste sportschutterslicenties voor meerdere, en vaak zelfs alle categorieën (met uitzondering van zwartkruitwapens), worden uitgereikt, schatten we dat de drie gemachtigde federaties samen jaarlijks ongeveer 2.500 à 3.000 nieuwe sportschutterslicenties uitreiken in Vlaanderen.^a

De cijfers in tabel 2 suggereren dat er vooral veel sportschutterslicenties werden uitgereikt in 2007, wat logisch is aangezien het Sportschuttersdecreet toen werd aangenomen, waarna het cijfer de daaropvolgende jaren daalde. Vanaf 2012 lijkt er opnieuw een stijging in de cijfers te zitten. Wat verder opvalt, is dat, met uitzondering van de categorie van zwartkruitwapens, er momenteel ongeveer evenveel sportschutterslicenties worden uitgereikt voor de vier verschillende hoofdcategorieën van vuurwapens (revolvers, pistolen, geweren met gladde loop en geweren met getrokken loop). Dit impliceert dat het sportschieten in Vlaanderen met verschillende types vuurwapens wordt beoefend. Meer gedetailleerde cijfergegevens over de specifieke types van wapens die populair zijn in Vlaanderen, zijn niet beschikbaar.

Weigeren van sportschutterslicentie

Een kleine minderheid van de aanvragen voor een sportschutterslicentie worden geweigerd door de federaties. In 2017 betreft het bijvoorbeeld in totaal 35 geweigerde licentieaanvragen, wat bovendien een uitzonderlijk hoog cijfer is (zie tabel 3).

Tabel 3: Aantal personen aan wie een definitieve sportschutterslicentie werd geweigerd door VSK, FROS en VlaS, 2007-2017¹⁷

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
VSK	34	0	3	0	0	1	3	1	4	3	10
FROS	4	1	7	2	1	3	0	0	1	1	25
VlaS	0	0	0	0	0	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
Totaal	38	1	10	2	1	4	3	1	5	4	35

Meer dan de helft van de door FROS geweigerde licentieaanvragen van 2017 is het gevolg van een louter administratieve reden zoals het indienen van een onvolledig dossier of een laattijdige betaling. De overige weigeringen zijn een gevolg van de controle op het risicoprofiel van de aanvragen. Meer bepaald gaat het om een probleem met het uittreksel uit het strafregister of om een vraag van de gouverneur (openbare orde).

^a Schatting op basis van informatie over het totaal aantal hernieuwingen van sportschutterslicenties en de specifieke verdeling per wapencategorie van deze hernieuwingen. Meer concreet valt in deze cijfers op dat categorie D instaat voor 80 à 85% van het totaal aantal hernieuwingen bij VSK en 90% bij FROS. Voor deze schatting hebben we dezelfde verdeling gehanteerd.

Tabel 4: Motivering van geweigerde definitieve sportschutterslicenties, FROS, 2017- juni 2018

	2017	Jan – juni 2018
Geen lid	2	1
Onvolledig dossier	12	14
Uittreksel strafregister	7	4
Ontbrekende betaling	0	2
Vraag gouverneur	4	1
Totaal	25	22

Bron: FROS¹⁸

Bij VSK zijn alle geweigerde definitieve sportschutterslicenties het gevolg van het ingeleverde uittreksel uit het strafregister of van een vraag van de gouverneur. De cijfergegevens van VSK tonen bovendien aan dat ook de geweigerde aanvragen voor voorlopige sportschutterslicenties het gevolg zijn van een controle op het risico-profiel van de aanvrager.

Tabel 5: Motivering voor geweigerde definitieve en voorlopige sportschutterslicenties^a, VSK, 2012-2017

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Definitieve licentie						
Uittreksel strafregister		3		3	1	7
Vraag gouverneur	1 ^b		1	1	2	3
Totaal	1	3	1	4	3	10
Voorlopige licentie						
Uittreksel strafregister	7	10	8	6	9	6
Vraag gouverneur	4	2	2	9	4	5
Totaal	11	12	10	15	13	11

Bron: VSK¹⁹

VlaS geeft aan dat zij als federatie erg weinig sportschutterslicenties weigert. Indien er een probleem is met de formulieren, bijvoorbeeld een onvolledig dossier of een relevante veroordeling, dan wordt dit probleem door-gaans al opgemerkt door de betrokken bondsverantwoordelijke bij wie de aanvraag voor een definitieve sport-schutterslicentie wordt ingediend door de schutter.²⁰

a De cijfers over de voorlopige sportschutterlicenties hebben betrekking op het aantal aanvragen van personen (niet van documenten). Bij definitieve sportschutterslicenties is het aantal documenten gelijk aan het aantal personen.

b Het betreft een geweigerde aanvraag voor een definitieve sportschutterslicentie nadat de vorige sportschutterslicentie werd ingetrokken op vraag van de gouverneur.

Jaarlijkse geldigverklaring van de sportschutterslicentie

Elk jaar moeten sportschutters hun licentie geldig laten verklaren door de gemachtigde schietsportfederatie waar ze lid van zijn. In 2017 hebben de drie gemachtigde schietsportfederaties samen 10.069 sportschutterslicenties geldig verklaard (zie tabel 6). Dit ligt beduidend lager dan in voorgaande jaren en is een gevolg van de vijfjaarlijkse hernieuwingen. De personen die in 2007 hun sportschutterslicentie hebben aangevraagd, hebben hun hernieuwing gekregen in 2012 en 2017, waardoor ze hun licentie in deze jaren dus niet moesten laten geldig verklaren. Hiermee rekening houdend kunnen we, net als bij de cijfers van het aantal uitgereikte sportschutterslicenties (zie eerder), vaststellen dat er de afgelopen jaren een sterke toename van het aantal actieve sportschutters heeft plaatsgevonden.

Tabel 6: Aantal jaarlijkse geldigverklaringen door VSK, FROS en VlaS

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
VSK	3.963	5.273	6.062	6.288	3.023	5.422	6.074	6.447	6.735	4.909
FROS	1.734	2.233	2.491	2.754	1.888	3.306	4.149	5.104	5.885	4.955
VlaS	315	382	393	413	181	471	512	544	501	205
Totaal	6.012	7.888	8.946	9.455	5.092	9.199	10.735	12.095	13.121	10.069

Bron: Sport Vlaanderen²¹

Vijfjaarlijkse hernieuwing van de sportschutterslicentie

De sportschutterslicentie is vijf jaar geldig. Uiterlijk een maand voor de vervaldag van de sportschutterslicentie kan de sportschutter een aanvraag tot hernieuwing indienen bij een gemachtigde schietsportfederatie. Bij deze hernieuwing dient de sportschutter te voldoen aan dezelfde basisvoorwaarden als bij de initiële aanvraag tot het bekomen van een sportschutterslicentie, met uitzondering van het succesvol afleggen van de praktische proef.^a De schietsportfederatie gaat na of de stavingsstukken volledig en geldig zijn. De federatie controleert ook of de wapencategorieën die op de vorige sportschutterslicentie vermeld staan, wel degelijk rechtmatig werden verworven. In dit kader vraagt de federatie ook informatie op bij een andere schietsportfederatie indien de sportschutter zijn wapencategorie daar verkreeg.

^a Bij hernieuwing van de sportschutterslicentie moet de theoretische proef alleen opnieuw afgelegd worden bij substantiële wijziging van de regelgeving.

Tabel 7: Aantal hernieuwde sportschutterslicenties door VSK, FROS en VlaS, 2012-2017

Jaar	Federatie	Aantal hernieuwingen
2012	VSK	3.062
	FROS	1.799
	VlaS	363
2013	VSK	990
	FROS	724
	VlaS	63
2014	VSK	575
	FROS	486
	VlaS	n.b.
2015	VSK	359
	FROS	339
	VlaS	n.b.
2016	VSK	279
	FROS	297
	VlaS	n.b.
2017	VSK	2.627
	FROS	1.916
	VlaS	n.b.

Bron: Sport Vlaanderen²²

2.2.3 De gemachtigde schietsportfederaties

Zoals onder meer blijkt uit de hierboven aangehaalde cijfers spelen de gemachtigde schietsportfederaties een cruciale rol in het stelsel voor sportief schieten in Vlaanderen. De machtiging, die voor onbepaalde duur wordt verleend, laat de schietsportfederaties namelijk toe om de theoretische en praktische proeven te organiseren en om (voorlopige) sportschutterslicenties uit te reiken, te schorsen, in te trekken of te beperken. De aanvraag tot machtiging wordt ingediend bij Sport Vlaanderen. De minister beslist over deze machtiging op basis van een advies van Sport Vlaanderen.

Om in aanmerking te komen voor een machtiging als schietsportfederatie moet de aanvragende schietsportfederatie aan een aantal voorwaarden voldoen. Deze voorwaarden zijn opgenomen in het Sportschuttersdecreet. De schietsportfederatie moet meer bepaald:

1. ten minste vierhonderd aangesloten leden hebben die het sportschieten met vergunningsplichtige wapens beoefenen;
2. beschikken over een intern reglement dat de praktische uitwerking van de toepassing van dit decreet en haar uitvoeringsbesluiten regelt;
3. gesubsidieerd worden in het kader van het Decreet van 10 juni 2016 houdende de erkenning en subsidiëring van de georganiseerde sportsector.

Het interne reglement waarover de schietsportfederaties moeten beschikken, dient onder meer gegevens te bevatten over de praktische regelingen inzake de theoretische en praktische proeven, de wijze waarop de examinatoren van de praktische proef worden geselecteerd, de regeling inzake de verplichting om informatie te delen met andere gemachtigde schietsportfederaties en de regeling voor de aflevering van een duplicaat van de sportschutterslicentie aan de betrokken provinciegouverneur om te informeren of er hiertegen een bezwaar is.

De Vlaamse regering kan de machtiging schorsen of intrekken indien de schietsportfederatie niet langer aan deze voorwaarden voldoet, haar taken overeenkomstig het Sportschuttersdecreet niet naar behoren uitvoert of niet meewerkt met Sport Vlaanderen wanneer dat om inlichtingen verzoekt. Sport Vlaanderen brengt in dit geval de gemachtigde schietsportfederatie via aangetekende brief op de hoogte van de vastgestelde inbreuken, waar de federatie op kan reageren. De minister beslist uiteindelijk over het al dan niet schorsen op basis van een gemotiveerd advies van Sport Vlaanderen en houdt hierbij rekening met de aard van de vastgestelde inbreuk en de mogelijkheid tot regularisatie. De minister kan een machtiging onmiddellijk intrekken indien het algemeen belang dat vereist of als zwaarwegende feiten die beslissing verantwoorden.

In tegenstelling tot de twee andere Gemeenschappen zijn er in Vlaanderen meerdere federaties gemachtigd voor het uitreiken van de sportschutterslicenties.^a Momenteel zijn drie schietsportfederaties gemachtigd door de Vlaamse Regering^b:

- Vlaamse Schietsportkoepel (VSK)
- FROS Multisport Vlaanderen (FROS)
- Vlaamse Traditionele Sporten vzw (VlaS)

Het systeem met meerdere gemachtigde schietsportfederaties wordt toegejuicht door de vzw Actieve Verdediging van de WapenLiefhebbers (AVWL) omdat dit zou zorgen voor een gezonde concurrentie tussen de federaties.²³ Volgens Wapenunie, de belangenvereniging van de civiele wapensector, kunnen de federaties door de concurrentie meer diversifiëren en zich elk op een eigen doelpubliek richten. Bovendien zou dit ook tot lagere prijzen hebben geleid.²⁴ Ook de provinciale wapendiensten zien geen graten in het systeem van meerdere gemachtigde federaties. In het begin bestond er bij hen wel wat scepsis over de capaciteiten van de federaties, maar de federaties hebben zich volgens de provinciale wapendiensten de afgelopen jaren bewezen als betrouwbare partners.²⁵

Profiel van de gemachtigde schietsportfederaties

De drie Vlaamse gemachtigde schietsportfederaties hebben elk een eigen profiel en kenden de afgelopen jaren een verschillende evolutie qua ledenaantallen.

a In de Franse Gemeenschap is de *Union Royale des Sociétés de tir de Belgique – Aile francophone (URSTB-f)* de gemachtigde schietsportfederatie. In de Duitstalige gemeenschap is de *Regionaler Sportverband der Flachbahnschützen Ostbelgiens V.o.G (RSFO)* als enige schietsportfederatie gemachtigd.

b Tussen 2007 en 2011 was ook een vierde schietsportfederatie gemachtigd voor het uitreiken van sportschutterslicenties, de Federatie van Vlaamse Historische Schuttersgilden (FVHS). Deze federatie was erkend als organisatie voor volkscultuur op basis van het Decreet op de Volkscultuur van 1998. Krachtens het oorspronkelijke Sportschuttersdecreet kon het op basis van deze erkenning een machtiging verkrijgen. Het toezicht op de FVHS werd uitgeoefend door het Agentschap Kunsten en Erfgoed van de Vlaamse overheid. De erkenning op basis van het Decreet op de Volkscultuur werd op 1 januari 2012 echter ingetrokken door de minister van Cultuur, waardoor de FVHS automatisch ook haar machtiging voor het uitreiken van sportschutterslicenties verloor. De schutters met een door de FVHS uitgereikte sportschutterslicentie werden hierdoor verplicht om afstand te doen van hun sportschutterslicentie, zich aan te sluiten bij een van de drie andere gemachtigde federaties of een wapenvergunning aan te vragen bij de provincie van hun verblijfplaats. De FVHS kan ook zonder machtiging traditionele historische schuttersactiviteiten blijven organiseren en dit onder het regime van het KB van 2007 (tot wijziging van het besluit van 20 september 1991 betreffende de vuurwapens met historische, folkloristische of decoratieve waarde). De schutters van de historische gilden van de FVHS hebben op deze specifieke evenementen geen sportschutterslicentie nodig om het klep- of flessenschieten te beoefenen, maar enkel op voorwaarde dat ze met de wapens van de gilde schieten.

Vlaamse Schietsportkoepel

De Vlaamse SchietsportKoepel (VSK) is een unisportfederatie en de Olympische schietsportfederatie van Vlaanderen. VSK is de opvolger van de Vlaamse vleugel van de *Union (Royale) des Sociétés de Tir de Belgique* die in 1903 werd opgericht. Met de splitsing van de cultuurgemeenschappen in de jaren 70 werd de URSTB gesplitst in twee paritaire vleugels: het *Koninklijk Verbond der Belgische Schutters Verenigingen Nederlandstalige afdeling* (KVBSVna) en de *Union Royale des Sociétés de Tir de Belgique aile Francophone* (URSTB-f). Na verschillende fusies eind jaren 90 en begin jaren 2000, waaronder de samensmelting van KVBSVna en de *Federatie Kleischutters van het Vlaamse Land*, werd de federatie omgevormd tot de *Vlaamse Schutterskonfederatie* (V.S.K.). In 2009 werd V.S.K. grondig hervormd naar een vzw en werd de huidige naam in gebruik genomen.²⁶ VSK stelt momenteel zes personen tewerk: een administratief directeur, een sporttechnische medewerker en vier administratieve medewerkers. Deze medewerkers staan in voor de dagelijkse werking van de federatie.²⁷

VSK telt momenteel ongeveer 105 clubs die samen bijna 15.000 leden tellen.²⁸ Bij VSK zijn er drie types van clubs aangesloten: de clubs die aan doelschieten doen, de clubs die aan kleischieten doen en de clubs die zowel het doel- als kleischieten aanbieden. De federatie organiseert schietsportactiviteiten voor zowel competitie-schutters als recreatieve schutters. Ze biedt alle Olympische schietdisciplines aan (zie kader) en ook een aantal aanvullende disciplines zoals bijvoorbeeld ordonnantieschieten (zie 3.1.2). Voor VSK is topsport deel van haar *corebusiness*. Hoewel ook de multisportfederatie Olympische disciplines kan organiseren, kan VSK als unisportfederatie als enige schietsportfederatie schutters naar de Olympische Spelen sturen.

Olympische disciplines

Schietdisciplines	Mannen	Vrouwen
Pistool		
10m luchtpistool	X	X
25 meter pistool		X
25 meter snelvuurpistool	X	
10 meter luchtpistool mixed teams	X	X
Geweer (rifle)		
10 meter luchtgeweer	X	X
50 meter kleinkalibergeweer (3 houdingen)	X	X
10 meter luchtgeweer mixed teams	X	X
Hagelgeweer (shotgun)		
Skeet	X	X
Trap	X	X

Bron: ISSF²⁹

VSK maakt geen onderscheid tussen de leden die enkel luchtdisciplines beoefenen of luchtdisciplines gecombineerd met vuurwapens of enkel vuurwapens.³⁰ In 2016 waren 8.906 van de schutters aangesloten bij VSK in het bezit van een sportschutterslicentie. Dit komt neer op ongeveer 60% van haar meer dan 14.000 leden op dat moment. Dit impliceert bovendien ook dat minstens 60% van haar leden de schietsport met vergunningsplichtige vuurwapens beoefenen. VSK probeert haar schietclubs te overtuigen om leden zoveel mogelijk in het stelsel van sportief schieten te brengen door ze sportschutterslicenties te laten aanvragen.

Niet alle clubs zijn echter even happig op het systeem van de sportschutterslicentie. Zo zijn er binnen VSK een beperkt aantal kleinere clubs waar slechts een klein deel van de leden een sportschutterslicentie hebben.³¹

FROS Multisport Vlaanderen

FROS Multisport Vlaanderen is een recreatieve multisportfederatie die in 1976 werd opgericht als Federatie voor Recreatie en OmniSport. Deze multisportfederatie biedt meer dan veertig sporten aan, gaande van badminton over Kubb tot zwemmen. In totaal verenigt FROS meer dan 75.000 sporters uit meer dan 1.000 sportclubs. De schietsport wordt binnen FROS gecoördineerd door de koepel FROS Sportschieten. Daarbij heeft men zowel aandacht voor de recreatieve schutter als de wedstrijdschutter. Voor de wedstrijdschutter worden, naar eigen zeggen, wekelijks verschillende wedstrijden aangeboden, zowel het klassieke schieten als meer moderne varianten zoals “funshoots”, “bowling pins” als “action shoot”.³² Naast de schietsport biedt FROS ook twee andere sporttakken aan waar een licentiewerking aan verbonden is via de Vlaamse Kickboks, Muaythai & MMA Organisatie (VKBM²O) en de Vlaamse Aikido Vereniging.³³

Momenteel zijn meer dan 15.000 leden via 81 schietclubs aangesloten bij FROS. De afgelopen jaren heeft FROS een sterke toename gekend van haar ledenaantal en is ze uitgroeit tot de gemachtigde schietsportfederatie met de meeste leden. Haar focus op de schietsport is echter pas relatief recent. In de jaren 90 werd de Koninklijke Federatie Karabijn- en Pistoalschutters Antwerpen (FKPA) uit de KVBSVna (de voorloper van het VSK) gestoten en zocht de FKPA aanluiting bij FROS.³⁴ Omdat deze federatie goed gestructureerd en onderbouwd was en al een volledige werking had, besliste FROS hiermee akkoord te gaan en sloten zich opeens 4.000 à 5.000 schutters aan bij FROS.³⁵ Lange tijd bestonden de schietsportactiviteiten van FROS vrijwel uitsluitend uit de activiteiten georganiseerd door FKPA. Het was pas met de aanneming van de Federale Wapenwet in 2006 en het Vlaams Sportschuttersdecreet van 2007 dat FROS zich meer op de schietsport is gaan richten en een sterke toename kende van de aangesloten clubs en leden.³⁶ Bij FROS werken in het kader van de schietsport momenteel vijf personen waarvan vier zich bezighouden met sportschutterslicenties en ledenadministratie en een persoon die instaat voor strategisch overleg en overkoepelende administratieve formaliteiten. Daarnaast is er een werkgroep met acht vrijwilligers uit verschillende van de aangesloten schietclubs en twee personeelsleden van FROS.³⁷

Vandaag biedt FROS een ruime waaier van verschillende schietdisciplines aan. Hoewel FROS ook wedstrijden organiseert, richt deze federatie zich in de meeste provincies minder op wedstrijdschieten dan VSK. FROS organiseert bijvoorbeeld landelijke kampioenschappen waar alle clubs op kunnen intekenen, maar de wedstrijdwerking van FROS verschilt sterk tussen Antwerpen en de overige Vlaamse provincies: in Antwerpen worden veel wedstrijden tussen de clubs georganiseerd door het FKPA, terwijl in de overige provincies het FROS geen specifieke wedstrijdwerking aanbiedt (waardoor het lidgeld er lager ligt^a). De clubs uit deze provincies zijn, volgens FROS, niet geïnteresseerd om wekelijks interclub-wedstrijden te schieten. De meeste clubs organiseren wel hun eigen clubwedstrijden.³⁸

Vlaamse Traditionele Sporten vzw (VlaS)

VlaS is een koepelorganisatie van traditionele volkssportbonden en -clubs. De organisatie promoot het beoefenen van traditionele sporten en ondersteunt volkssportwedstrijden in clubverband, zowel in wedstrijd- als recreatief verband.³⁹ VlaS maakt deel uit van de Vlaamse Sportfederatie (VSF) en is lid van de Europese Vereniging voor Traditionele Sporten en Spelen (ETSGA). De organisatie telt in Vlaanderen meer dan 400 aangesloten clubs en is actief in meer dan 20 verschillende soorten van traditionele sportactiviteiten.⁴⁰ In totaal tellen de clubs die deel uitmaken van VlaS ongeveer 9.000 leden, waarvan ongeveer de helft lid zijn van de Koninklijke Nationale Bond der Belgische Wipschutters.⁴¹ Er werken drie personen op het secretariaat van VlaS: een coördinator, een sportclubbegeleider en een administratieve medewerker.⁴²

a In Antwerpen bedraagt het lidgeld 23 euro. In de overige provincies bedraagt het lidgeld 13,50 euro.

De clubs verbonden aan VlaS bieden drie schietsportdisciplines aan: het klepschieten^a, het flessenschieten^b en het traditioneel karabijschieten^c. Opvallend is dat deze traditionele schietdisciplines sterk regionaal gebonden zijn. Het klepschieten wordt voornamelijk in Limburg uitgeoefend, het flessenschieten in West-Vlaanderen en het traditioneel karabijschieten in Antwerpen. In totaal zijn bijna 1.000 schutters uit 34 verschillende clubs lid van het VlaS (zie tabel 8).

Tabel 8: Aantal leden en clubs voor het klep-, flessen- en traditioneel karabijschieten, 2017

	Aantal clubs	Aantal leden
Klepschieten	26	615
Belgische flessenschuttersbond – afdeling Vlaanderen	4	199
Traditioneel karabijschieten	4	166
Totaal	34	980

Bron: VlaS⁴³

VlaS is erkend als gemachtigde schietsportfederatie voor het uitreiken van sportschutterslicenties van categorie C en D. De traditionele schutters van VlaS die vuurwapens voorhanden houden, zijn allemaal personen met een sportschutterslicentie. Deze personen vragen, volgens VlaS, geen vergunningen aan bij de provinciale wapendiensten in het kader van het sportief of recreatief schieten.⁴⁴ Niet alle leden van VlaS zijn echter wapenbezitters. Een vrij groot aantal onder hen schiet enkel met clubwapens. In 2017 waren 582 schutters in het bezit van een sportschutterslicentie die werd uitgereikt door VlaS. Driekwart van de licenties bevinden zich in de provincie Limburg (klepschieten – Categorie D), gevolgd door West-Vlaanderen (flessenschieten – Categorie C) en daarna Antwerpen (traditioneel karabijschieten – Categorie D). Een aantal leden van VlaS beoefenen een van deze drie takken van de traditionele schietsport met een sportschutterslicentie die werd uitgereikt door VSK of FROS.⁴⁵

VlaS is de kleinste gemachtigde schietsportfederatie en vanwege haar focus op drie specifieke disciplines van traditioneel schieten, die bovendien elk in een verschillende regio worden beoefend, ook een erg bijzondere erg speler. Er worden door AVWL vragen gesteld bij de meerwaarde van VlaS als zeer kleine gemachtigde schietsportfederatie. Men is er van overtuigd dat de specifieke disciplines die VlaS aanbiedt eventueel ook vanuit de twee grotere federaties georganiseerd kunnen worden.⁴⁶ Vanuit VlaS wijst men er echter op dat het succes van het traditioneel schieten in belangrijke mate te danken is aan het laagdrempelige karakter ervan, ook op het vlak van lidgeld, en men vreest dat samenwerking met een van de twee grote federaties de prijzen zal doen stijgen. Bovendien wijst VlaS op het belang haar activiteiten aan te bieden vanuit het specifieke karakter van de traditionele sporten.⁴⁷

- Het klepschieten is een variant van het buksschieten waarbij schutters met een karabijn (6mm kaliber) vanop een aanlegpaal mikken naar een klep, ter grootte van een 2 euro munt, die bovenaan een twintig meter hoge schietboom is bevestigd. Tijdens officiële wedstrijden nemen maximaal 50 ploegen, bestaande uit zes schutters, deel. Elke schutter schiet zes maal. Enkel de ploegen die het maximum van 36 treffers behalen, plaatsen zich voor de volgende ronde. Het klepschieten vindt voornamelijk plaats in de streek rond Beringen, Lummen en de Zand-Leemstreek. De klepschutters hebben zich verenigd in het Limburgs Provinciaal Klepschuttersverbond. De verschillende competities vinden plaats van maart tot augustus. Voor meer informatie over deze discipline, zie: <https://www.vlas.be/vlaspdf/infolders/klepschieten.pdf>
- Bij het flessenschieten proberen de schutters met een jachtgeweer of een luchtkarabijn een aantal aan-de-hals-opgehangen flessen stuk te schieten. Voor het flessenschieten met een luchtkarabijn gaat het om een stil hangende fles op een afstand van 18 meter, terwijl bij het flessenschieten met een jachtgeweer op een afstand van 40 tot 58 meter wordt geschoten op een stil hangende en een bewegende fles. Het flessenschieten wordt in het zuiden van West-Vlaanderen beoefend. Sinds 1972 is de Belgische Flessenschuttersbond – afdeling Vlaanderen er actief. Deze bond telt 4 clubs met in totaal ongeveer 200 leden. De betrokken clubs organiseren van eind februari tot november een regelmatigheidscompetitie met wekelijkse wedstrijden. Voor meer informatie over deze discipline, zie: <https://www.vlas.be/vlaspdf/infolders/flessenschieten.pdf>
- Bij het traditioneel karabijschieten gebruiken de schutters een geweer van klein kaliber (5,66mm) op een blazoen met concentrische cirkels op 50 meter afstand. Hoe dichterbij de roos, hoe meer punten de schutter krijgt. Het traditioneel karabijschieten kan zowel met een kogelgeweer (vanaf 16 jaar, onder begeleiding) als met een luchtdrukgeweer (vanaf 12 jaar) worden beoefend.

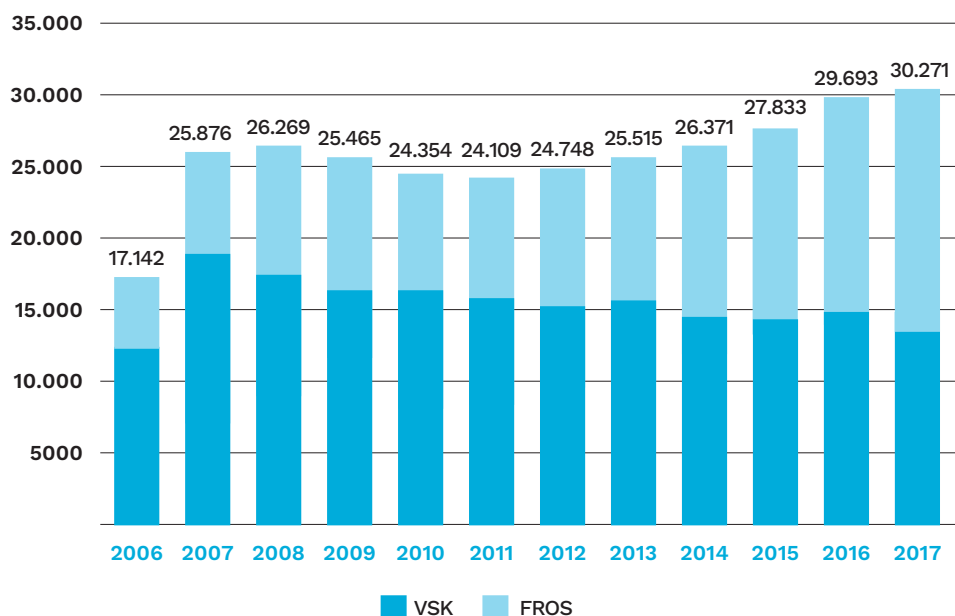

Evoluties 2006-2017

In totaal hadden VSK, FROS en VlaS in 2017 30.853 aangesloten leden (zie tabel 9). Het is echter onmogelijk om exact te bepalen hoeveel personen in Vlaanderen de schietsport beoefenen, aangezien sommige schutters lid zijn van meerdere schietclubs uit de verschillende gemachtigde federaties. Het bestaande cijfermateriaal van de federaties en Sport Vlaanderen laat bovendien niet toe om dit cijfer verder op te splitsen naar personen die de schietsport beoefenen met luchtdrukwapens, met vergunningsplichtige vuurwapens of met beide. Verder is ook niet geweten hoeveel personen aan recreatief schieten doen zonder lid te zijn van een schietclub die aangesloten is bij een van de gemachtigde federaties. We schatten dat minstens 25.000 personen de schietsport beoefenen in Vlaanderen, waarvan de meerderheid daarbij vergunningsplichtige vuurwapens hanteert.^a

Sinds 2006 kent de schietsport in Vlaanderen een sterke toename in populariteit (zie figuur 2). Deze toegenomen populariteit was initieel een direct gevolg van de verstrenging van de Federale Wapenwet. Tussen 2006 en 2008 steeg het aantal leden^b van het VSK en FROS van ongeveer 17.000 naar meer dan 26.000 (+53%). Deze stijging betreft voornamelijk personen die lid werden van een schietclub om zich in regel te stellen met de nieuwe vereiste van het hebben van een wettige reden om zo hun legaal voorhanden gehouden vuurwapens te kunnen behouden. Een aantal van deze personen hebben ondertussen afgehaakt en zijn niet langer lid van een schietclub. De invoering van de mogelijkheid tot “passief wapenbezit” (wapenbezit zonder munitie) in de Federale Wapenwet voor erfgenamen en personen die reeds voor de aanneming van deze wet (9 juni 2006) legaal in het bezit waren van hun wapen, speelde hierin een belangrijke rol. Door deze nieuwe regeling was lidmaatschap van een schietclub immers niet langer vereist voor hen om betreffende wapens in hun vermogen te kunnen behouden.⁴⁸

Figuur 2: Ledenaantal van VSK en FROS, 2006-2017

a Deze schatting is gebaseerd op gegevens van VSK en FROS waaruit blijkt dat respectievelijk ongeveer twee derde en de helft van de leden over een sportschutterslicentie beschikken. Daarnaast zijn er nog een onbekend aantal recreatieve schutters die geen lid zijn van een schietclub die aangesloten is bij een van de gemachtigde federaties.

b Het is niet helemaal duidelijk om hoeveel unieke personen dit gaat omdat schutters tegelijkertijd zowel bij FROS als VSK aangesloten kunnen zijn.

Sinds een aantal jaren lijkt de schietsport opnieuw aan populariteit te winnen en geleidelijk aan meer te verjongen en te vervrouwelijken. Tussen 2008 en 2011 daalde het aantal leden van de twee grote schietsportfederaties met 8%, maar sindsdien kende het totale ledenaantal van deze federaties jaarlijks een groei (zie figuur 2). Terwijl de sportieve en recreatieve schutters in het verleden voornamelijk oudere mannen waren die vaak pas rond hun veertigste begonnen met de schietsport, zijn er nu steeds meer mensen die al op jongere leeftijd de stap naar de schietsport zetten. Vaak zijn het de kinderen van personen die al langer de schietsport beoefenen, maar er zijn ook echte “nieuwkomers”. Verder zijn er ook meer vrouwen beginnen schieten, meestal betreft het de partner van een sportieve of recreatieve schutter die zelf ook eens wil schieten en op die manier de smaak te pakken krijgt.⁴⁹

Door de sterke stijging van het aantal leden van schietclubs hebben een aantal schietclubs zelfs een algemene ledenstop ingevoerd⁵⁰ of kunnen personen enkel aansluiten indien ze worden voorgesteld door iemand die reeds lid is van de schietclub.⁵¹ Volgens Wapenunie is de recente populariteit van de schietsport ook het gevolg van een bewuste campagne van de betrokken clubs en federaties om te werken aan de (voorheen soms minder goede) reputatie van hun sport door bijvoorbeeld het verbeteren van de infrastructuur van de schietstanden, het inzetten op een goede opvolging en opleiding van leden, en het ontwikkelen van websites. Volgens Wapenunie zijn er nog steeds een aantal personen die de schietsport louter beoefenen om een vuurwapen in huis te hebben, maar komt dit beduidend minder vaak voor dan vroeger.⁵²

Ondanks de sterke stijging van het totale ledenaantal van de twee grote gemachtigde schietsportfederaties worden zij sinds 2008 echter gekenmerkt door een sterk verschillende ledenevolutie. In de eerste jaren na de aanneming van het Sportschuttersdecreet was VSK met grote voorsprong de grootste schietsportfederatie in Vlaanderen, maar deze positie is sinds 2016 overgenomen door FROS. Tabel 9 geeft een overzicht van de ledenaantallen bij de gemachtigde schietsportfederaties sinds 2005.

Tabel 9: Aantal leden^a van VSK, FROS en VlaS, 2006–2017
(toestand op 31 december)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
VSK	12.267	18.742	17.214	16.241	16.084	15.665	15.035	15.429	14.463	14.149	14.743	14.690
FROS ^b	4.875	7.134	9.055	9.224	8.270	8.444	9.713	10.086	11.908	13.684	14.950	15.581
VLaS ^c	500	844	892	837	792	534	596	609	637	665	591	582
Totaal	17.642	26.720	27.161	26.302	25.146	24.643	25.344	26.124	27.008	28.498	30.284	30.853

Bron: Sport Vlaanderen

VSK kende een spectaculaire stijging van haar ledental in 2007 (+53%). Sinds 2008 kent deze federatie echter een geleidelijke, maar stelselmatige daling van het aantal aangesloten leden.

Eind 2017 waren nog 14.690 personen lid bij een schietclub die aangesloten is bij VSK. Dit zijn er beduidend minder dan in piekjaar 2007 toen VSK bijna 19.000 leden kende, maar nog steeds 20% meer dan in 2006 voor de aanneming van het Vlaams Sportschuttersdecreet. In tegenstelling tot VSK kende FROS sinds 2006 een sterke en constante groei van haar ledental. Het aantal schietclubleden verbonden aan FROS is sinds 2006 meer dan

a De ledenbestanden van de schietsportfederaties maken geen onderscheid tussen leden die schieten met vergunningsplichtige wapens en leden die schieten met vrij verkrijgbare wapens.

b FROS biedt naast het sportschieten ook andere sportdisciplines aan. De cijfers in deze tabel hebben enkel betrekking op de leden van FROS die aan sportschieten doen.

c VlaS biedt naast het sportschieten ook andere sportdisciplines aan. De cijfers in deze tabel hebben enkel betrekking op de leden van VLAS die aan sportschieten doen.

verdrievoudigd tot 15.581 in 2017. Door deze sterke groei is FROS momenteel de grootste gemachtigde schietsportfederatie van Vlaanderen.

Een aanzienlijk deel van de nieuwe leden van FROS was oorspronkelijk lid van VSK. Volgens VSK hebben de afgelopen jaren naar schatting ongeveer 4.000 schutters via hun clubs de overstap gemaakt van VSK naar FROS.⁵³ VSK verklaart deze overstappen door een prijsverschil van zowel het lidmaatschap als de sportschutterslicentie. In 2011 besliste VSK om de prijs van een definitieve sportschutterslicentie te verhogen van 35 euro naar 43 euro om uit de kosten te geraken. Volgens VSK werd toen met FROS afgesproken dat zij deze prijsverhoging ook zou doorvoeren, maar werd die afspraak niet gehonoreerd en heeft FROS een aantal clubs zelfs actief benaderd om de overstap te maken.⁵⁴ Volgens VSK speelt het ook mee dat FROS minder discipline verwacht van haar aangesloten clubs. FROS ontkent echter dat clubs zich bij haar aangesloten hebben omdat ze goedkoper of toegieflijker zou zijn, maar wijst op de snelheid waarmee ze dossiers behandelt en op de goede communicatie naar de clubs toe.⁵⁵ Bij de vertegenwoordigers van AVWL en Wapenunie is een gelijkaardig geluid te horen: volgens hen is het toegenomen ledenaantal bij FROS ten koste van VSK niet zozeer het gevolg van een prijsverschil, maar eerder van het dichterbij staan van FROS bij de schutters. Volgens AVWL staat men bij FROS meer open voor disciplines zoals het dynamisch schieten.⁵⁶ Wapenunie voegt eraan toe dat de focus van VSK vooral op het wedstrijdschieten en op luchtdrukwapens ligt, waardoor veel schutters en clubs die hier niet in geïnteresseerd zijn, zich eerder bij FROS aansluiten.⁵⁷ De provinciale wapendiensten wijzen er tenslotte op dat ook persoonlijke kwesties een belangrijke rol hebben gespeeld in de rivaliteit tussen de twee grootste federaties.⁵⁸

2.2.4 Sancties en beroepsprocedures

Sancties

Het Vlaams Sportschuttersdecreet voorziet in bepaalde gevallen in de schorsing, intrekking of beperking van de (voorlopige) sportschutterslicentie door de gemachtigde schietsportfederaties. Zo bepaalt het Sportschuttersdecreet bijvoorbeeld dat de schietsportfederatie een (voorlopige) sportschutterslicentie dient in te trekken:

1. indien de sportschutter niet voldoet aan de bepalingen van het Sportschuttersdecreet;
2. indien het recht om een wapen voorhanden te hebben van de sportschutter wordt ingetrokken overeenkomstig de Wapenwet;
3. indien de (voorlopige) sportschutterslicentie werd verleend op basis van onjuiste verklaringen;
4. indien de sportschutter daarom verzoekt.
5. indien een aanvraag voor of de hernieuwing van een vergunning tot het voorhanden hebben van een wapen aan de sportschutter wordt geweigerd om redenen die verband houden met de openbare orde overeenkomstig de wapenwet.

De intrekking- en schorsingsgronden werden in het Sportschuttersdecreet opgenomen om te vermijden dat personen die om redenen van openbare orde geen wapenvergunning meer kunnen krijgen de sportschutterslicentie zouden misbruiken.⁵⁹ Zoals eerder vermeld, kan de gouverneur van de verblijfplaats van de sportschutter om redenen van openbare orde en na advies te hebben ingewonnen bij de procureur des Konings van het arrondissement (gebaseerd op een onderzoek door de lokale politie) beslissen om dit recht te schorsen of in te trekken. De specifieke redenen voor het schorsen of intrekken van wapenvergunningen op basis van openbare orde door de provincies zijn erg divers en gaan van psychische problemen, alcoholverslaving, dementie, agressieproblematiek, burenruzies, mogelijke zelfmoorddreiging en vaststelling van onzorgvuldige veiligheidsmaatregelen bijvoorbeeld inzake veilige opslag.⁶⁰

De omzendbrief over de toepassing van de wapenwetgeving verduidelijkt dat een schorsing beperkt is in de tijd en aangewezen is als de houder van de sportschutterslicentie zich voorlopig in een situatie bevindt waarin het

voorhanden hebben van het vergunningsplichtig wapen nadelig kan zijn voor de openbare orde^a, terwijl de intrekking noodzakelijk is wanneer de sportschutter zich voor een *langere tijd* in een situatie bevindt waarin het voorhanden hebben van het vergunningsplichtig wapen nadelig kan zijn voor de openbare orde.⁶¹

Deze sancties inzake de sportschutterslicenties moeten gemotiveerd worden: de federatie is verplicht om de gemotiveerde beslissing aan de sportschutter mee te delen via aangetekende brief. In deze brief dient de federatie onder meer te vermelden dat de sportschutter zijn (voorlopige) sportschutterslicentie binnen de acht dagen aangetekend dient terug te sturen naar de federatie^b.

Het Sportschuttersdecreet verplicht de federaties bovendien om hun beslissingen inzake sancties onverwijld aan de desbetreffende gouverneur mee te delen. De gouverneurs dienen op hun beurt onverwijld hun beslissingen inzake schorsing of intrekking van wapenvergunningen van sportschutters mee te delen aan de gemachtigde schietsportfederaties.

Schorsingen

In 2017 schorsten de gemachtigde schietsportfederaties in totaal 13 sportschutterslicenties. Uit gegevens van FROS en VSK blijkt dat het schorsen van sportschutterslicenties steeds het gevolg is van vragen van de betrokken gouverneurs.⁶²

Tabel 10: Aantal geschorste sportschutterslicenties, per federatie, per jaar (2007-2017)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Totaal
VSK	0	1	0	2	3	5	4	5	1	5	9	35
FROS	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	4	7
VlaS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	0	1	2	2	3	5	4	5	3	6	13	42

Bron: Sport Vlaanderen

Intrekkingen

In 2017 werden voor het eerst sinds de aanname van het Sportschuttersdecreet meer dan 1.000 sportschutterslicenties ingetrokken door de gemachtigde federaties. Daarbij valt op dat FROS vorig jaar opvallend meer licenties heeft ingetrokken dan in de voorgaande jaren (+128%) en voor het eerst meer dan VSK (zie tabel 11). FROS wijst erop dat opvallend veel schutters in 2017 geen dossier binnenbrachten en dat ook het aantal intrekkingen op vraag van de gouverneurs is gestegen.⁶³

a De Omzendbrief stelt verder dat als de schorsing langer duurt dan één jaar het aanbeveling verdient het recht om het wapen voorhanden te hebben in te trekken.

b De sportschutter mag zijn sportschutterslicentie ook tegen ontvangstbewijs aanbieden bij de gemachtigde schietsportfederatie.

Tabel 11: Aantal ingetrokken definitieve sportschutterslicenties door VSK, FROS en VlaS, per jaar, 2007-2017

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Totaal
VSK	1	387	303	395	354	304	299 ^a	326 ^b	342	392	406	3.509
FROS	1	210	122	109	171	140	187 ^c	264 ^d	304	258	576	2.342
VlaS	0	54	18	4	10	2	22	20	19	13	26	188
Totaal	2	651	443	508	535	446	508	610	665	663	1008	6.039

Bron: Sport Vlaanderen

Het merendeel van de intrekkingen bij FROS zijn het gevolg van het niet aanvragen van de jaarlijkse geldigverklaring en hebben dus betrekking op personen die overleden zijn, niet langer de schietsport beoefenen of overstapt zijn naar het stelsel van recreatief schieten. Opvallend is echter ook de sterke stijging van het aantal intrekkingen op vraag van de gouverneur omwille van openbare orde (van 34 in 2016 naar 63 in 2017) en omdat de schutter zijn verplichte twaalf schietbeurten niet heeft uitgevoerd.

Tabel 12: Motivering van intrekkingen van definitieve sportschutterslicentie door FROS, 2007-2017

Motivering	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Zonder reden	5	368	195	150	211	126	14	2	0	0	1
Geen lid	0	0	0	0	0			1	2	2	5
Geen geldigverklaring	0	0	2	0	7	16	100	155	191	214	370
Onvolledig dossier	0	0	0	0	0		1	10		1	9
Te weinig schietbeurten	0	0	0	0	0	1	7	6	9	11	30
Schietbeurten niet verspreid	0	0	0	0	0	0	1	0	3	0	5
Validatie te laat	0	0	0	0	0	0	5	15	21	18	83
Uittreksel strafregister niet conform	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	2
Dubbele licentie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Op vraag van schutter	0	0	0	0	0	2	2	6	10	3	35
Overleden	0	0	0	0	0	1	5	1	3	0	9
Op vraag gouverneur	0	5	13	5	9	11	18	31	34	34	63
Totaal	5	373	210	156	227	157	153	228	273	283	613

Bron: FROS

a + 3 van 1 wapencategorie

b + 2 van 1 wapencategorie

c + 1 van 1 wapencategorie

d + 1 van 1 wapencategorie

Bij VSK werden in 2017 in totaal 406 sportschutterslicenties ingetrokken. Ook hier betreft het vooral licenties waarvoor geen geldigverklaring werd aangevraagd^a. Op vraag van de gouverneur of het verlies van het recht op wapenbezit werd ingeroepen bij 37 intrekkingen door VSK (zie tabel 13).

Tabel 13: Motivering van intrekkingen van definitieve sportschutterslicentie door VSK, 2007-2017

Motivering	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Geen geldigverklaring, onvoldoende schietbeurten, veroordeling, etc ^b	0	324	238	321	257	186	210	235	272	307	315
Verlies recht wapen voorhanden te houden ^c en/of openbare orde (gouverneur) ^d	1	5	14	16	20	41	29	36	28	36	37
Licentie o.b.v. onjuiste verklaringen ^e	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Op verzoek sportschutter, overlijden, etc ^f	0	58	51	58	77	74	60	55	42	47	54
Totaal	1	387	303	395	354	304	299	326	342	392^g	406

Bron: VSK⁶⁴

Intrekkingen van voorlopige sportschutterslicenties komen relatief weinig voor in Vlaanderen. Ter illustratie: in 2017 heeft VSK 18 voorlopige licenties ingetrokken. Wanneer bij VSK voorlopige licenties worden ingetrokken, betreft het voornamelijk intrekkingen op basis van artikel 11,§2,2° (intrekking recht wapen voorhanden hebben) en/of artikel 11, §1, 5° (vraag gouverneur op basis van openbare orde) van het Sportschuttersdecreet. In een beperkt aantal gevallen is het een intrekking op vraag van de schutter zelf of vanwege het overlijden van de schutter.⁶⁵

a Indien de sportschutter op de verjaardag van de licentie geen geldigverklaring heeft aangevraagd, wordt automatisch een procedure tot intrekking opgestart.

b Artikel 11,§2,1° van Sportschuttersdecreet

c Artikel 11,§2,2° van Sportschuttersdecreet

d Artikel 11, §1, 5° van Sportschuttersdecreet

e Artikel 11,§2,3° van Sportschuttersdecreet

f Artikel 11,§2,4° van Sportschuttersdecreet

g In 2016 werden ook twee sportschutterslicenties ingetrokken "op vraag van de schutter of na controle dossier"

Beperkingen

De schietsportfederatie kan de sportschutterslicentie beperken door een of meer wapencategorieën te schrappen op de sportschutterslicentie indien de sportschutter daartoe verzoekt of indien de sportschutter niet langer in staat is wapens uit een bepaalde categorie veilig te hanteren. Deze beperkingen vinden slechts uitzonderlijk plaats en gebeuren doorgaans op vraag van de betrokken schutters zelf.⁶⁶

Tabel 14: Jaarlijks aantal beperkingen van sportschutterslicenties door VSK, FROS en VlaS, 2007-2017

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Totaal
VSK	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
FROS	0	0	0	0	1	32	0	0	1	0	0	34
VLAS	0	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0	3
Totaal	0	2	0	0	1	34	0	0	1	0	0	38

Bron: Sport Vlaanderen

Beroepsprocedures

Het Sportschuttersdecreet bepaalt dat de sportschutter beroep kan aantekenen tegen de beslissing tot schorsing, intrekking en beperking. Dit moet gebeuren door middel van een aangetekende gemotiveerde brief naar de bevoegde minister en dit binnen de 15 dagen na de betekening van de beslissing. De bevoegde dienst brengt de betrokken federatie hiervan op de hoogte en stelt binnen de 30 dagen een gemotiveerd advies op. Op basis van dit advies beslist de minister dan binnen een termijn van 60 dagen nadat de bevoegde dienst het beroep heeft ontvangen. De minister brengt de betrokken sportschutter, federatie en provinciegouverneur op de hoogte van deze beslissing.

Sinds 2007 werden 201 beroepen ingesteld tegen de intrekking van een sportschutterslicentie.⁶⁷ Vooral in de beginperiode van het systeem van de sportschutterslicenties werden veel beroepen ingesteld tegen dergelijke sancties. Het ging hierbij vaak om interpretatiekwesties, bijvoorbeeld over de periode en de spreiding waarbinnen de 12 schietbeurten plaats moesten vinden (binnen een periode van 12 maanden of binnen een kalenderjaar). Ondertussen is het overgrote deel van deze interpretatiekwesties opgelost.^a In 2017 en de eerste helft van 2018 werden respectievelijk 13 en 10 beroepsprocedures opgestart.⁶⁸ De recente beroepen hebben voornamelijk betrekking op intrekkingen op basis van openbare orde of vermeldingen op het uittreksel van strafregister. Volgens Sport Vlaanderen passen de federaties de regels correct toe en bestaan er weinig verschillen in de aard van beroepsdossiers tussen de twee grote federaties.⁶⁹

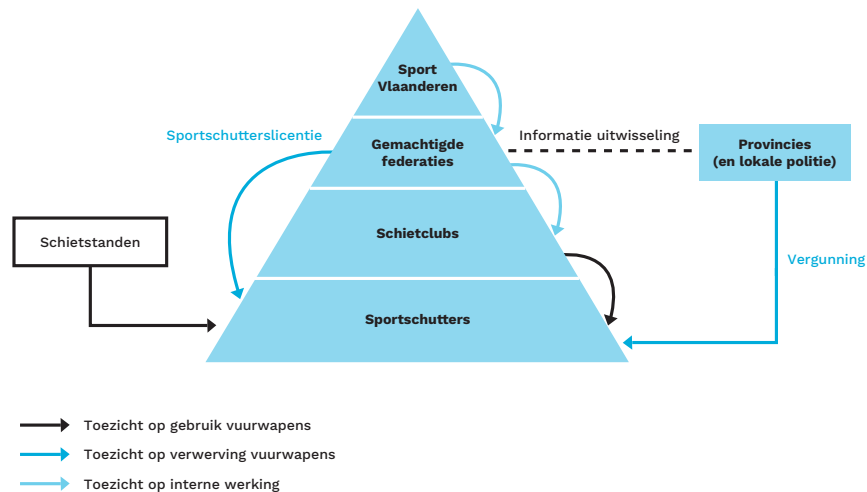
2.2.5 Toezicht op het sportief schieten

In de praktijk bestaat er een getrappt systeem van toezicht op de veiligheidsrisico's verbonden aan het gebruik en verwerven van vergunningsplichtige vuurwapens door sportschutters in Vlaanderen (zie figuur 3). Een sportschutter wordt in eerste instantie gecontroleerd door de schietclub waarvan hij lid is en wiens clubreglement hij dient te volgen. Deze clubregels hebben betrekking op het gebruik van wapens tijdens clubactiviteiten

a Een van de nieuwe interpretatiekwesties is hoe de nieuw ingevoerde strafdrempel van 500 euro berekend moet worden in landen met een verschillend rechtssysteem.

en vermelden doorgaans ook de procedures waarmee de club toezicht houdt op dit gebruik. Verder dient de sportschutter uiteraard rekening te houden met de veiligheidsvoorschriften van de erkende schietstand waar hij zijn sport uitoefent (zie 3.2.2). De schietclubs worden op hun beurt gecontroleerd door de gemachtigde schietsportfederaties waarbij ze zijn aangesloten en wiens regels ze moeten volgen.

Figuur 3: Toezicht op de verwerving en het gebruik van vuurwapens door sportschutters in Vlaanderen

Op basis van het Vlaams Sportschuttersdecreet en het bijhorende uitvoeringsbesluit oefent Sport Vlaanderen toezicht uit op de werking van de gemachtigde schietsportfederaties. Om dit toezicht te optimaliseren zijn de gemachtigde schietsportfederaties verplicht om binnen de 10 werkdagen of onmiddellijk bij een bezoek ter plaatse elke vraag om inlichtingen te beantwoorden, alsook elk verzoek om de stukken voor te leggen aan Sport Vlaanderen en aan de diensten die bevoegd zijn voor het verlenen van wapenvergunningen overeenkomstig de Wapenwet. Sport Vlaanderen kan in het uitoefenen van zijn toezichtsfunctie op het Sportschuttersdecreet ook individuele dossiers van sportschutters inkijken.

Naast deze specifieke informatie-uitwisseling, legt het Vlaams Sportschuttersdecreet de gemachtigde schietsportfederaties ook een meer algemene periodieke informatieplicht op aan Sport Vlaanderen. In het sportschuttersbesluit werd deze informatieplicht verder uitgewerkt. De gemachtigde schietsportfederaties zijn verplicht om jaarlijks de volgende statistische gegevens (over het voorgaande kalenderjaar) te bezorgen aan Sport Vlaanderen:

1. Het aantal aangesloten leden die het sportschieten beoefenen met vergunningsplichtige wapens (op 31 december van het voorgaande jaar);
2. Het aantal afgeleverde sportschuttersboekjes;
3. Het aantal jaarlijkse geldigverklaringen van sportschutterslicenties;
4. Het aantal afgeleverde sportschutterslicenties per wapencategorie;
5. Het aantal afgeleverde voorlopige sportschutterslicenties per wapencategorie;
6. Het aantal hernieuwingen van sportschutterslicenties per wapencategorie(en);
7. Het aantal beslissingen tot schorsing, intrekking en beperking van sportschutterslicenties;
8. Het aantal beslissingen tot intrekking van voorlopige sportschutterslicenties.

In de praktijk oefent Sport Vlaanderen zijn toezicht op de toepassing van de bepalingen van het Sportschuttersdecreet uit op vier verschillende manieren: via de jaarlijkse rapportage door de gemachtigde federaties, zijn rol tijdens de beroepsprocedure tegen sancties van de federaties, ad hoc communicatie met de federaties naar aanleiding van specifieke dossiers of interpretatievragen en plaatsbezoeken aan de federaties.

2.3 Het recreatief schieten

Naast het sportschieten dat door houders van een sportschutterslicentie wordt beoefend, zijn er ook recreatieve schutters. Het recreatief schieten wordt in Vlaanderen beoefend door personen die op schietstanden met vergunningsplichtige vuurwapens willen schieten, maar die niet noodzakelijk deel willen uitmaken van een schietclub die behoort tot een van de gemachtigde federaties, of die niet een van de aangeboden disciplines willen beoefenen. Volgens AVWL zijn recreatieve schutters voornamelijk mensen die zonder te veel sportieve verplichtingen en reglementering af en toe met een vuurwapen willen gaan schieten op een schietstand.⁷⁰

Artikel 4 van de Bijzondere Wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980 bepaalt dat zowel “de lichamelijke opvoeding, de sport en het openluchtlevens” als “de vrijetijdsbesteding” deel uitmaken van de culturele aangelegenheden waarvoor de Gemeenschappen in België bevoegd zijn.⁷¹ Dit impliceert dat de Vlaamse Gemeenschap in theorie niet enkel bevoegd is voor het sportief schieten, maar mogelijk ook voor het recreatief schieten. Dit werd in 2013 ook zo gesteld door de toenmalige federale minister van Justitie toen ze verklaarde dat de Gemeenschappen in België zowel bevoegd zijn voor sport als voor vrijetijdsbesteding en dus zelf een regulerend kader kunnen ontwikkelen voor het recreatief schieten. Meer expliciet stelde ze zelfs: “Omwille van die bevoegdheidsverdeling is er vanuit het federaal niveau nooit een initiatief genomen om het recreatief schieten zelf te regelen”.⁷² Sport Vlaanderen wijst er op dat sport inderdaad een bevoegdheid is van de gemeenschappen, maar dat men hier balanceert op de grens met de bevoegdheid openbare orde en veiligheid, wat een federale bevoegdheid is. Het wapenbezit en de beoordeling van de moraliteit van een persoon zijn namelijk een federale bevoegdheid.⁷³ Het Grondwettelijk Hof bepaalde in zijn arrest van 23 februari 2005 betreffende het voormalige sportschuttersdecreet van de Franse Gemeenschap dat het tot de beoordelingsbevoegdheid van de decreetgever behoort om, binnen de grenzen van zijn bevoegdheid inzake de sport, het toepassingsgebied van het sportschuttersdecreet te bepalen.⁷⁴ Sport Vlaanderen wijst erop dat deze bevoegdheidskwestie over het recreatief schieten door grondwetspecialisten zou moeten worden uitgeklaard en zeker wat betreft de beoordeling van de moraliteit en de psychische geschiktheid van betrokkene.⁷⁵

Het Vlaams Sportschuttersdecreet van 2007 reguleert enkel het “sportief schieten”. Er is geen specifiek wetgevend initiatief genomen vanuit het Vlaams Parlement om het “recreatief schieten” te reguleren. De Federale Wapenwet is dus van toepassing voor de personen die via het stelsel van “recreatief schieten” willen schieten in Vlaanderen. De omzendbrief over de Wapenwet beschrijft het “recreatief schieten” dan ook als “het schieten buiten het door de gemeenschappen georganiseerde kader van het sportschieten”.⁷⁶ Dit betekent dat recreatieve schutters geen sportschutterslicentie hebben en dus ook geen vuurwapens kunnen verwerven via deze licentie. Voor de verwerving van vuurwapens dienen ze de reguliere vergunningsprocedure te volgen en moeten ze dus aantonen dat ze voldoen aan de basisvoorwaarden zoals opgesomd in artikel 11§3 van de Federale Wapenwet (zie 2.1.2). De omzendbrief over de toepassing van de wapenwetgeving verduidelijkt dat uit de voorgelegde schriftelijke bewijzen moet blijken dat “het wapen van het aangevraagde type daadwerkelijk gebruikt kan worden voor het recreatief schieten”.⁷⁷ Rechtspraak door de Raad van State verduidelijkt dat recreatieve schutters niet enkel vuurwapens kunnen verwerven die gebruikt kunnen worden voor het beoefenen van de disciplines die worden aangeboden door de gemachtigde schietsportfederaties, maar alle vuurwapens die ontworpen, of minstens geschikt, zijn voor regelmatig gebruik op een schietstand. Dit kan op verschillende manieren worden aangetoond, bijvoorbeeld door een verklaring van de schietstand waaruit blijkt dat op regelmatige basis schietoefeningen worden georganiseerd waarbij het betreffende type wapen nuttig gebruikt kan worden.⁷⁸

De wettige reden “recreatief schieten” kan tijdens de vergunningsprocedure niet worden aangetoond op basis van een sportschutterslicentie, maar enkel op basis van bewijzen van deelname aan recreatieve schietactiviteiten, bijvoorbeeld aan de hand van een bewijs van lidmaatschap van een schietstand samen met een bewijs van regelmatig gebruiken van de schietstand. In het verleden bestond er soms discussie over het aantal keer per jaar dat een recreatief schutter moet deelnemen aan schietactiviteiten vooraleer er sprake kan zijn van “regelmaat”. Om deze onduidelijkheid weg te werken heeft de omzendbrief over de toepassing van de wapenwetgeving gesteld dat deelname aan tien activiteiten per jaar voldoende is om regelmaat aan te tonen (in tegenstelling tot de vereiste 12 schietbeurten per jaar bij het sportief schieten).^a Net als bij het sportief schieten betreft het een globaal aantal: een recreatieve schutter met meerdere (types) wapens hoeft niet voor elk wapen(type) minstens 10 maal per jaar te gaan schieten.⁷⁹

In de praktijk beoefenen de recreatieve schutters de schietsport ofwel als lid van een schietclub (die al dan niet is aangesloten bij een van de gemachtigde federaties) of rechtstreeks bij een schietstand zonder lid te zijn van een schietclub. Verschillende schietstanden in Vlaanderen huisvesten zowel schietclubs die deel uitmaken van een gemachtigde federatie als schietclubs die geen deel uitmaken van een van deze federaties en louter recreatieve schutters kennen als leden. Een van de redenen waarom recreatieve schutters zich niet aansluiten bij een schietclub die deel uitmaakt van een gemachtigde federatie, zijn volgens AVWL de financiële meerkosten die dit lidmaatschap met zich meebrengt.⁸⁰

2.4 Verwerven van vergunningsplichtige vuurwapens voor sportief en recreatief schieten

In de vorige paragrafen hebben we de belangrijkste kenmerken van het sportief en recreatief schieten in Vlaanderen beschreven. In deze paragraaf gaan we dieper in op de verschillende manieren waarop de beoefenaars van de schietsport in Vlaanderen hun vergunningsplichtige vuurwapens kunnen verwerven en analyseren we de beschikbare cijfers gegevens over deze verwerving.

2.4.1 Procedures

Sportschutters kunnen voor het beoefenen van de schietsport, als gevolg van de definitie van sportschieten in het Vlaams Sportschuttersdecreet, alle vergunningsplichtige vuurwapens verwerven die gebruikt kunnen worden in de disciplines die worden aangeboden door de gemachtigde federaties of de internationale schietsportfederaties. De verwerving van deze wapens door sportschutters wordt gereguleerd door zowel de Federale Wapenwet als het Vlaams Sportschuttersdecreet. De Wapenwet bepaalt dat vergunningsplichtige wapens enkel verkocht of overgedragen mogen worden door erkende wapenhandelaars, tussenpersonen, musea en legale particuliere wapenbezitters. In principe moet elke particuliere wapenbezitter een voorafgaande vergunning aanvragen voor de verwerving van vergunningsplichtige vuurwapens (zie 2.1.2). Voor houders van een sportschutterslicentie maakt de Wapenwet echter een uitzondering op dit algemeen principe op voorwaarde dat hun strafrechtelijke antecedenten, hun kennis van de wapenwetgeving en hun geschiktheid om veilig een vuurwapen te hanteren vooraf zijn nagegaan.

Als gevolg van dit gunstregime kunnen sportschutters op twee manieren vergunningsplichtige wapens verwerven. Ten eerste kunnen sportschutters louter op vertoon van hun sportschutterslicentie vergunningsplichtige vuurwapens verwerven die staan opgelijst in het *Ministerieel Besluit van 15 maart 2007 tot bepaling van de lijst vuurwapens ontworpen voor het sportschieten, waarvoor houders van een sportschutterslicentie vrijgesteld zijn van de vergunningsplicht* (zie kader). Aangezien sportschutters hun statuut pas krijgen na het succesvol doorlopen van de procedure tot het bekomen van een sportschutterslicentie (waarin de strafrechtelijke antecedenten van de aanvrager, zijn kennis van de wapenwetgeving en zijn geschiktheid om veilig een vuurwapen te

a Recreative kleischutters die hetzelfde wapen voor de jacht gebruiken, hoeven hieraan niet te voldoen.

hanteren, worden gecontroleerd), hoeven ze de reguliere vergunningsprocedure niet steeds te doorlopen voor de opgelijste wapens. Ze mogen deze wapens echter enkel gebruiken binnen het kader van hun activiteiten als sportschutter. Voor houders van een jachtverlof geldt een gelijkaardige regeling.

Vuurwapens “ontworpen voor het sportschieten”

(Ministerieel besluit van 15 maart 2007)

1. de repeteervuurwapens waarvan de totale lengte groter is dan 60 cm of waarvan de looplengte groter is dan 30 cm, met uitzondering van de lange gladloopepeteervuurwapens met een looplengte van minder dan 60 cm en van de vuurwapens met pompactie;
2. de enkelschotsvuurwapens met getrokken loop waarvan de totale lengte groter is dan 60 cm of waarvan de looplengte groter is dan 30 cm;
3. de enkelschotsvuurwapens met gladde loop;
4. de enkelschotsvuurwapens met randontsteking met een totale lengte van minstens 28 cm;
5. de vuurwapens met twee naast of boven elkaar geplaatste lopen waarvan de totale lengte groter is dan 60 cm;
6. de specifiek voor het sportschieten ontworpen pistolen met maximum vijf schoten van kaliber.22;
7. de wapens die, via het sluitstuk, via de loopmond of via de voorkant van de trommel uitsluitend met zwart kruit of met patronen met zwart kruit en afzonderlijke ontsteking geladen worden en waarvan het brevet dateert van voor 1890.

De sportschutters kunnen op basis van hun sportschutterslicenties dus bepaalde sportwapens (zie kader) voorhanden hebben of verwerven zonder een voorafgaande vergunning aan te vragen. Dit neemt echter niet weg dat ze hun wapens wel moeten laten registreren in het Centraal Wapenregister (CWR). Deze registratie vindt plaats via het invullen van een Model 9-formulier bij de overdracht van vergunningsplichtige wapens aan of tussen sportschutters. Dit ingevulde model en een afschrift ervan moeten door de overdrager naar de provinciegouverneur van de verblijfplaats van de verwerver worden gestuurd. Nadat de diensten van de gouverneur het afschrift van een Model 9 ontvangen, registreren ze deze overdracht in het CWR. De omzendbrief over de toepassing van de wapenwetgeving beveelt aan om een extra kopie naar de lokale politie van de verblijfplaats van de verwerver te sturen zodat de politie de identiteit van de verwerver en de kenmerken van het wapen kan controleren. Op deze manier kan de moraliteit van de sportschutter niet enkel op basis van het uittreksel van strafregister, maar ook op basis van de “zachte informatie” waarover de politie beschikt, worden gecontroleerd (zie 2.1.2).

Voor de verwerving van de overige vergunningsplichtige vuurwapens die gebruikt kunnen worden voor de disciplines zoals aangeboden door de federaties, dienen sportschutters de reguliere vergunningsprocedure te volgen en voorafgaandelijk aan de verwerving een vergunning aan te vragen bij de provincie van hun verblijfplaats. Hun sportschutterslicentie is in deze gevallen het bewijs van hun wettige reden sportief schieten. Dit wordt ook benadrukt in de omzendbrief over de toepassing van de wapenwetgeving: de wettige reden van sportief schieten moet in België worden aangetoond met *“een geldige sportschutterslicentie die geldig is voor de wapencategorie die overeenstemt met het type wapen waarvoor de vergunning werd aangevraagd. Het volstaat dat de aanvrager aantoont dat hij met het betrokken wapen mag deelnemen aan schietsportactiviteiten”*.⁸¹

Recreatieve schutters kunnen, in tegenstelling tot de sportschutters, geen gebruik maken van een sportschutterslicentie om rechtstreeks vuurwapens te verwerven of hun wettige reden aan te tonen. Zij volgen steeds de reguliere vergunningsprocedure bij de provinciale wapendiensten (via een Model 4-formulier) en dienen hun wettige reden aan te tonen via bewijzen van deelname aan recreatieve schietsportactiviteiten (zie 2.3). Ook hier registreren de provinciale wapendiensten de verwerving van de wapens in het CWR om zo de wapens te kunnen blijven traceren.

2.4.2 Cijfers

Recente cijfers van het Centraal Wapenregister (CWR) tonen aan dat het sportief en recreatief schieten de belangrijkste wettige reden voor particulier wapenbezit is in Vlaanderen. Van de 304.000 vuurwapens in handen van particulieren in Vlaanderen die geregistreerd staan in het CWR, zijn er minstens 107.000 in handen van personen die de schietsport beoefenen (zie tabel 15). Dit komt neer op 35% van het particulier wapenbezit in Vlaanderen en dit cijfer stijgt mogelijk zelfs tot 146.000 (48%) als de Modellen 4 en 9 waarvan de wettige reden onbekend is in het CWR worden meegeteld. Ter vergelijking: ook in Wallonië is het sportief en recreatief schieten de meeste voorkomende wettige reden voor het particulier wapenbezit (minstens 82.000 geregistreerde vuurwapens).

Tabel 15: Aantal in het CWR als actief geregistreerde vuurwapens voor sportief en recreatief schieten in Vlaanderen, per provincie en document, januari 2017

	Ant	VL-B	O-VL	W-VL	Lim	Totaal Vlaams Gewest
Model 9	11.857	7.211	9.360	6.313	8.683	43.424
Model 4	14.552	13.460	14.544	11.036	9.938	63.530
Europese vuurwapenpas	0	31	96	3	1	131
Totaal	26.409	20.702	24.000	17.352	18.622	107.085

Bron: Centraal Wapenregister

Het is onmogelijk om deze cijfers van het CWR op te splitsen naar sportschutters en recreatieve schutters. Aangezien Model 9 betrekking heeft op het rechtstreeks verwerven van wapens via een sportschutterslicentie, kunnen we wel concluderen dat sportschutters in Vlaanderen minstens over 43.000 vergunningsplichtige vuurwapens beschikken. De cijfers met betrekking tot vuurwapens op Model 4 zijn echter moeilijker te interpreteren, aangezien deze procedure zowel door sportschutters als recreatieve schutters wordt gebruikt voor de verwerving van hun vuurwapens. Volgens de provinciale wapendiensten worden de meeste wapenvergunningen via Model 4 aangevraagd door houders van sportschutterslicenties.⁸² Dit zou betekenen dat er in Vlaanderen meer vergunningsplichtige vuurwapens voorhanden worden gehouden door sportschutters dan door recreatieve schutters. Deze stelling kan echter niet worden gecontroleerd omdat het in de huidige vorm van het CWR onmogelijk is om een onderscheid te maken op het vlak van het aantal en de types vuurwapens die deze twee groepen schutters voorhanden houden.

Met meer dan 100.000 geregistreerde vuurwapens is het beoefenen van de schietsport via het sportief en recreatief schieten dus de belangrijkste reden voor particulier wapenbezit in Vlaanderen. Voor de jacht en het verzamelen van vuurwapens zijn in Vlaanderen respectievelijk bijna 70.000 en ongeveer 24.000 vuurwapens geregistreerd in het CWR. Wapenbezit in het kader van de overige wettige redenen (zoals bijvoorbeeld persoonlijke verdediging of het uitoefenen van risico-activiteiten) is erg beperkt. De enige uitzondering hierop is het passief wapenbezit dat onder bepaalde voorwaarden mogelijk is (waaronder voor personen die hun sportschuttersactiviteiten hebben beëindigd, zie eerder) en op basis waarvan meer dan 28.000 vuurwapens geregistreerd staan in het CWR.^a

a Opvallend is dat in Vlaanderen nog ongeveer 26.000 wapens geregistreerd staan op de oude bezittitel 'houder verweer/oorlogswapens'. Het betreft hier incorrecte registraties of wapens die nog niet werden geregulariseerd. In dit laatste geval kan dit zowel het gevolg zijn van een administratieve achterstand bij regularisatiedossiers bij de provincies of van personen die hun wapens nooit hebben trachten te regulariseren.

2.5 Het occasioneel schieten

In de Wapenwet van 2006 wordt in de mogelijkheid voor “occasioneel schieten” voorzien. Dit is echter geen wettige reden voor het verwerven en voorhanden houden van vergunningsplichtige vuurwapens in België. De mogelijkheid van het occasioneel schieten werd ingevoerd om een meerderjarige particulier één keer per jaar, onder begeleiding, kennis te laten maken met de schietsport tijdens een opendeurdag of een bedrijfsevenement zonder dat dit een zwaar administratief parcours met zich meebrengt. Indien deze persoon zich nadien verder wil bekwamen in de schietsport dan kan hij via een schietclub een voorlopige sportschutterslicentie aanvragen of via de gouverneur een attest aanvragen om voorlopig te kunnen schieten ter voorbereiding op de praktische proef die moet worden afgelegd om een wapenvergunning te verkrijgen.

In het KB van 13 juli 2000 inzake de erkenning van schietstanden in België worden de voorwaarden voor het gebruik van vuurwapens door deze occasionele schutters vastgelegd. Zo mogen ze tijdens hun bezoek aan de schietstand een wapen voorhanden hebben indien ze onder begeleiding staan van een “persoon die vrijgesteld is van praktische proef op basis van artikel 11§4 Wapenwet”. Deze begeleider dient de occasionele schutter vooraf de veiligheidsregels en de werking van het wapen uit te leggen, ziet erop toe dat het wapen veilig wordt gehanteerd en neemt het wapen na afloop onmiddellijk terug in ontvangst.

Occasionele schutters hebben geen voorafgaande vergunning nodig, maar dienen zich wel op vertoon van een identiteitskaart te registreren met een dagkaart die wordt uitgereikt door de schietstand^a. Deze dagkaart wordt opgesteld in 3 exemplaren en is enkel geldig voor het schieten in dezelfde schietstand op de dag dat de kaart werd uitgereikt. Een eerste exemplaar is voor de occasionele schutter, het tweede exemplaar voor de schietstand. Het derde exemplaar moet binnen de zeven dagen door de uitbater van de schietstand naar de wapendienst van de provincie van de verblijfplaats van de occasionele schutter worden gestuurd. De provinciale wapendiensten kunnen zo controleren of de occasionele schutter heeft voldaan aan de opgelegde voorwaarden zoals bijvoorbeeld de beperking dat occasioneel schieten slechts eenmaal per jaar kan. Indien een inbreuk op deze regeling wordt vastgesteld, kan de betrokken schutter bestraft worden door zijn recht op wapenbezit in te trekken of door hem in de toekomst eventueel door hem gevraagde vergunningen te weigeren. De omzendbrief over de toepassing van de wapenwetgeving stelt verder dat de gouverneur ook een administratieve sanctie kan treffen tegen de uitbater van de schietstand indien een inbreuk op deze regeling wordt vastgesteld.

a Dagkaarten kunnen door de uitbaters van de schietstanden bij federaties worden besteld of worden gedownload van de websites van de provinciale wapendiensten.

Uitdagingen voor het beleid inzake het beperken van de veiligheidsrisico's

De Europese Vuurwapenrichtlijn stipuleert dat lidstaten het verwerven en voorhanden houden van vuurwapens dienen te beperken tot personen die *“waarschijnlijk geen gevaar voor zichzelf of anderen, de openbare orde of de openbare veiligheid zullen vormen”*. Bij de wijziging van de Europese Vuurwapenrichtlijn in 2017 werd bovendien bepaald dat lidstaten moeten zorgen voor een monitoringsysteem om te waarborgen dat aan de in de nationale wetgeving vastgestelde voorwaarden voor de verlening van een vergunning wordt voldaan voor de volledige duur van de vergunning en er onder meer een beoordeling wordt verricht van de desbetreffende medische en psychologische informatie. Ook in de Federale Wapenwet van 2006 en het Vlaams Sportschuttersdecreet van 2007 staan verschillende bepalingen die gericht zijn op het beperken van de veiligheidsrisico's die verbonden zijn aan het verwerven, voorhanden houden en gebruiken van vuurwapens.

De risico's verbonden aan de schietsport komen af en toe erg pijnlijk tot uiting. De afgelopen jaren werden in een aantal van onze buurlanden verschillende massaschietpartijen uitgevoerd met een vergunningsplichtig vuurwapen dat werd verworven voor het uitoefenen van de schietsport. Zo schoot een jongeman in 2009 negen schoolkinderen, drie leerkrachten en drie toevallige passanten dood tijdens een schietpartij op en rond een school in het Duitse Winnenden. Het wapen dat hij hiervoor gebruikte was een semiautomatisch 9mm pistool dat zijn vader, die lid was van een lokale schietclub, legaal voorhanden hield en in zijn nachtkast bewaarde. In 2011 schoot een andere jongeman zes toevallige passanten dood tijdens een schietpartij in en rond een winkelcentrum in het Nederlandse Alphen aan den Rijn. De dader gebruikte hierbij een pistool, revolver en semiautomatisch geweer waarvan hij als sportschutter de legale bezitter was. Dergelijke dodelijke schietpartijen trekken veel media-aandacht en leiden doorgaans tot verhitte politieke debatten over de plaats van vuurwapens in onze samenleving in het algemeen en de regulering van het vuurwapenbezit in het bijzonder. Bij AVWL is men zich bewust van mogelijke veiligheidsrisico's die verbonden zijn aan de schietsport in Vlaanderen, maar is er geen animo om de huidige regelgeving aan te passen en zeker niet om deze te verstrengen. Men wijst er hier op dat nulrisico niet bestaat, maar dat wapenbezitters doorgaans erg verantwoordelijke personen zijn die absoluut niets verkeerd willen doen en zo het risico lopen om hun wapens kwijt te spelen. Volgens hen werken de huidige stelsels voor het sportief schieten en het recreatief schieten in Vlaanderen naar behoren en zal een verstrenging van de regelgeving vooral de goedmenende schutters treffen in plaats van criminelen.⁸³

In Vlaanderen werden de afgelopen jaren geen massaschietpartijen gepleegd met wapens vergund voor de schietsport. Uit cijfers van het Vlaams Agentschap voor Zorg en Gezondheid blijkt dat tussen 2010 en 2015 in totaal 73 mensen stierven aan de gevolgen van een schotwonde bij geweldpleging met een vuurwapen in Vlaanderen.⁸⁴ Meer gedetailleerde cijfers over de specifieke context waarbinnen deze geweldsdelicten plaatsvonden en de types vuurwapens en de legale status van de gebruikte wapens ontbreekt echter. Heel concreet betekent dit dat het momenteel onmogelijk is om vast te stellen hoe vaak sportschutters en recreatieve schutters met hun vuurwapens betrokken zijn geweest in dodelijke schietincidenten. Systematische informatie over schietincidenten zonder dodelijke afloop is zelfs helemaal niet voorhanden in Vlaanderen. Bij de schietsportfederaties en provinciale wapendiensten zijn in elk geval weinig gevallen bekend van geweldsdelicten die door sportschutters of recreatieve schutters werden uitgevoerd met hun vuurwapens.⁸⁵ Ook de dienst DJSOC Wapens van de Federale Politie heeft weet van weinig gevallen van veiligheidsproblemen met het sportief en recreatief

schieten in België, maar deze dienst geeft tegelijkertijd echter aan momenteel te weinig capaciteiten te hebben om een handhavingsbeleid in te vullen dat toelaat om een beter zicht te krijgen op de omvang en aard van misbruiken inzake schietstanden en het sportief en recreatief schieten.⁸⁶

Het gebrek aan inzicht in de bredere context van vuurwapengeweld is geen typisch Vlaams fenomeen, maar is een probleem in de meeste Europese landen.⁸⁷ Diepgravend onderzoek naar de veiligheidsrisico's verbonden aan legaal wapenbezit in het algemeen en de schietsport in het bijzonder is in Europa erg schaars. Dit maakt het erg moeilijk om specifieke veiligheidsrisico's inzake de schietsport te identificeren. Een van de weinige diepgravende Europese onderzoeken naar dergelijke veiligheidsrisico's werd in 2013, in de nasleep van de massaschietpartij in Alphen aan den Rijn, uitgevoerd door Bureau Beke. Deze studie identificeerde meerdere veiligheidsrisico's die betrekking hadden op de opslag en het vervoer van vuurwapens en munitie, commerciële belangenverstrengeling en te weinig screenen, begeleiden en opvolgen van aspirant-leden van schietclubs en recreanten.⁸⁸ Met betrekking tot de schietsport in Vlaanderen werd tot op heden slechts een specifieke studie gepubliceerd: in 2012 analyseerde het Vlaams Vredesinstituut het draagvlak, het juridische kader en de praktijk van het sportschieten in Vlaanderen. Deze studie concludeerde dat het stelsel van sportschieten in Vlaanderen, waarbij de gemachtigde schietsportfederaties de sportschutterslicenties uitreiken, over het algemeen in de praktijk goed werkte, maar dat de goede werking van dit stelsel voortdurend afhangt van de verantwoordelijkheidszin van de federaties, de goede informatiedoorstroming tussen de federaties en de provinciale wapendiensten, en de controlecapaciteiten van de toezichhoudende Vlaamse overheidsdienst.⁸⁹

In dit onderzoek hebben we de bestaande procedures en processen inzake de organisatie van de schietsport in Vlaanderen geanalyseerd door middel van een uitgebreide documentenanalyse en de bevraging van verschillende betrokken actoren en stakeholders. Op basis van deze analyse werden een aantal mogelijke veiligheidsrisico's geïdentificeerd en verdeeld in drie grote groepen: risico's verbonden aan (1) het verwerven van vergunningsplichtige wapens, (2) het gebruik van deze wapens op de schietstand, en (3) het voorhanden houden van deze wapens buiten de schietstand.

3.1 Verwerven van vergunningsplichtige wapens

3.1.1 Controle van risicoprofielen

Zoals beschreven in sectie 2.3 van dit onderzoeksrapport kunnen personen die de schietsport beoefenen op drie manieren vuurwapens verwerven in Vlaanderen, afhankelijk van hun statuut en de wapens die ze wensen te verwerven:

1. Sportschutters kunnen op vertoon van hun sportschutterslicentie de vuurwapens verwerven die staan opgelijst in het Ministerieel Besluit (MB) van 15 maart 2007. Ze hoeven hiervoor geen voorafgaande vergunning aan te vragen bij de provinciale wapendienst.
2. Sportschutters kunnen de vuurwapens die gebruikt kunnen worden bij de schietdisciplines die worden aangeboden door de gemachtigde federaties, maar die niet staan opgelijst in het MB van 15 maart 2007, verwerven via een vergunning die ze vooraf moeten aanvragen bij de provinciale wapendienst. De vereiste wettige reden kan worden aangetoond op basis van hun definitieve sportschutterslicentie.
3. Recreative schutters kunnen alle vuurwapens verwerven die werden ontworpen voor regelmatig gebruik op de schietstand via een vergunning die ze vooraf moeten aanvragen bij de provinciale wapendienst. De vereiste wettige reden kan worden aangetoond op basis van bewijzen van eerdere deelname aan recreatieve schietactiviteiten.

Bij elk van deze drie manieren worden voorafgaand aan de effectieve verwerving van het vuurwapen een aantal voorwaarden gecontroleerd die de toegang tot vuurwapens moeten beperken voor personen die deze wapens niet veilig kunnen hanteren en/of personen bij wie wapenbezit een gevaar vormt voor henzelf of de openbare orde. Het vooraf controleren of een potentiële wapenbezitter voldoet aan dergelijke voorwaarden is een essentieel onderdeel van de strategie om veiligheidsrisico's verbonden aan de schietsport zoveel mogelijk te beperken. Daarnaast is het ook van groot belang om periodiek te controleren of de wapenbezitter ook na het verwerven van vuurwapens nog steeds geschikt is en voldoet aan deze voorwaarden. Uit onze analyse blijkt dat er significante verschillen bestaan tussen het sportief en het recreatief schieten in de voorafgaande controle van risicoprofielen en de periodieke controle van de naleving van de voorwaarden. Deze verschillen brengen een aantal mogelijke veiligheidsrisico's met zich mee. Daarnaast hebben de betrokken actoren gewezen op een aantal specifieke problemen bij de controle op risicoprofielen en de naleving van de voorwaarden. In de volgende paragrafen gaan we hier dieper op in.

Verschillen in controles bij het sportief en recreatief schieten

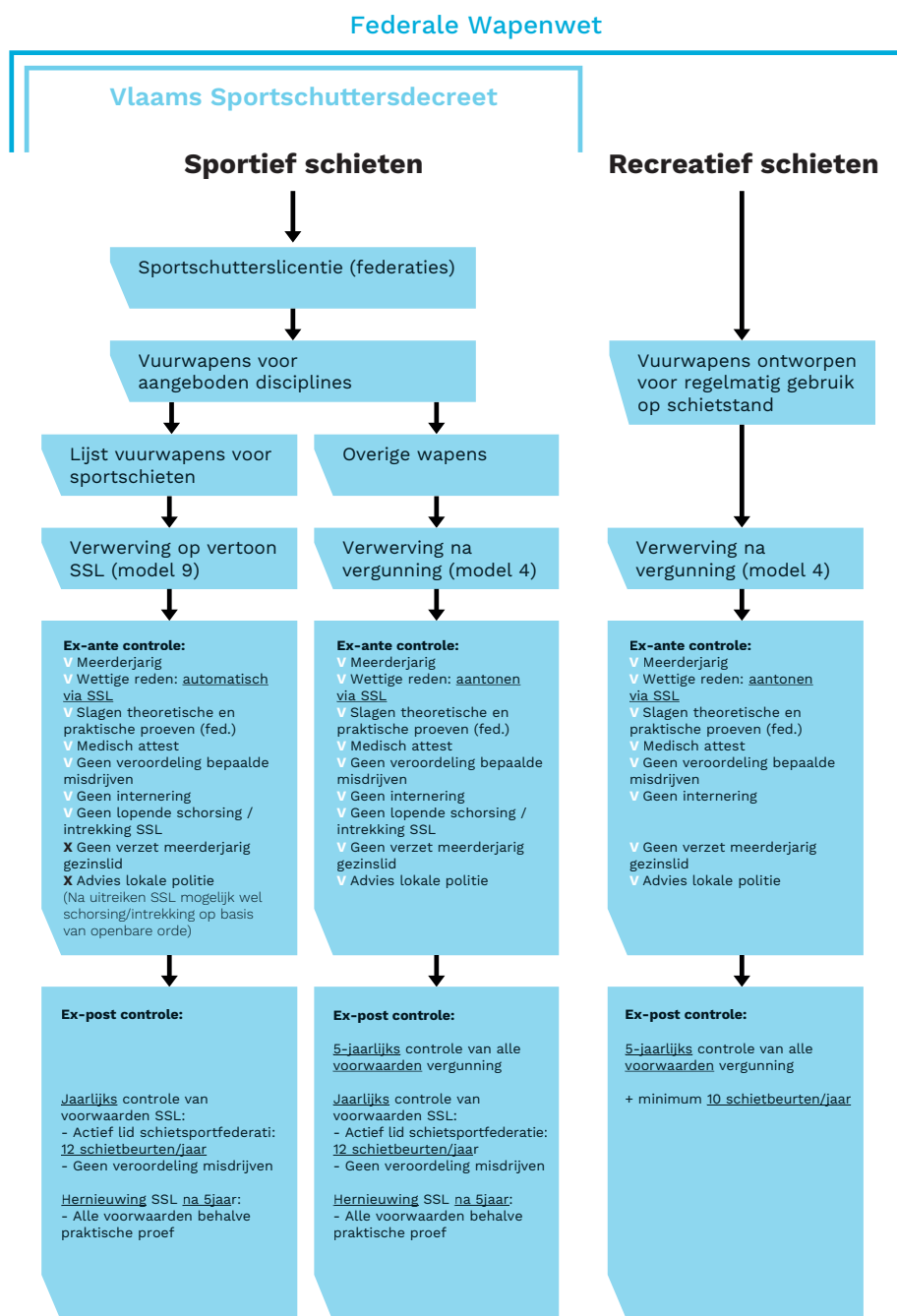
Figuur 4 geeft een overzicht van de verschillende controles op risicoprofielen en op de naleving van de voorwaarden die worden uitgevoerd tijdens de verschillende trajecten die sportschutters en recreatieve schutters volgen bij het verwerven van vuurwapens. Daarbij valt op dat sportschutters die enkel op vertoon van hun sportschutterslicentie vuurwapens verwerven die opgelijst staan in het MB van 15 maart 2007, vooraf minder gecontroleerd worden dan de overige sportschutters en de recreatieve schutters. Bij deze groep van sportschutters is, in tegenstelling tot de andere schietsportbeoefenaars, geen advies van de lokale politie vereist en kunnen meerderjarige gezinsleden geen verzet aantekenen tegen het aanvragen van de sportschutterslicentie. Dit laatste is bijvoorbeeld wel het geval in het Sportschuttersdecreet van de Franse Gemeenschap.⁹⁰

Vooraf **het ontbreken van het voorafgaande advies van de lokale politie bij sportschutterslicenties** wordt door VSK en de provinciale wapendiensten beschouwd als een ernstig veiligheidsrisico, aangezien het uittreksel van strafregister slechts een beperkt inzicht geeft in het risicoprofiel van de aanvrager.⁹¹ Concreet betekent dit dat een sportschutter die nog nooit veroordeeld werd, maar waar de lokale politie bijvoorbeeld wel van weet dat hij een alcoholprobleem heeft en dat er in het verleden al indicaties geweest zijn van agressief gedrag, de sportschutterslicentie in principe toch zal krijgen en hier onmiddellijk bepaalde types vuurwapens mee kan verwerven. De “zachte informatie” waarover de lokale politie beschikt, is voor de inschatting van risicoprofielen van (potentiële) wapenbezitters dan ook van grote toegevoegde waarde. Bovendien zijn er gevallen bekend van aanvragers van sportschutterslicenties die de gemachtigde federaties een vals uittreksel van strafregister bezorgen. VSK is er daarom voorstander van om ook tijdens de aanvraagprocedure voor sportschutterslicenties proactief advies aan de lokale politie te vragen, indien dit binnen de door het decreet opgelegde termijn haalbaar is voor aflevering van de sportschutterslicentie.⁹² VlaS stelt voor om dit advies al te vragen bij het uitreiken van een voorlopige sportschutterslicentie om zo tijd te winnen.⁹³ Ook bij AVWL ziet men geen graten in een bijkomende controle door de lokale politie van personen die een sportschutterslicentie aanvragen. Men is van mening dat deze controles een serieuze moraliteitsenquête inhouden en dat dit past binnen de toepassing van de Wapenwet.⁹⁴

Het ontbreken van het advies van de lokale politie tijdens de aanvraagprocedure voor sportschutterslicenties betekent echter niet dat de politie niet kan interveniëren. Wanneer dezelfde sportschutter voor een ander vuurwapen wel de reguliere vergunningsprocedure volgt en de politie een probleem inzake openbare orde vaststelt, dan zal de politie dit melden aan de provinciale wapendienst, die op haar beurt het recht op wapenbezit van de betrokken sportschutter kan intrekken en deze beslissing ook zal meedelen aan de gemachtigde schietsportfederaties, waardoor die eveneens de sportschutterslicentie zullen intrekken. Bovendien worden de provinciale wapendiensten door de federaties op de hoogte gebracht van nieuw uitgereikte sportschutterslicenties. In sommige gevallen vragen de provincies op dat moment ook een advies van de lokale politie, maar dit gebeurt niet standaard als gevolg van personeelstekorten. De wapendienst van Oost-Vlaanderen stuurt de lijsten met nieuw uitgereikte sportschutterslicenties bijvoorbeeld ter kennisgeving naar

de desbetreffende politiezones, waarop een zone soms reageert dat de betrokken persoon beter geen licentie zou hebben. Indien deze persoon al een vuurwapen in bezit heeft wordt een intrekkingprocedure opgestart. In het andere geval wordt de federatie ingelicht van het standpunt van de lokale politie. Bij intrekking- of schorsingprocedures wordt, Na het krijgen van een negatief advies van de lokale politie wordt ook advies van het parket ingewonnen. Het kan echter een aantal maanden duren voordat men hier antwoord op krijgt.⁹⁵ In de periode tussen het uitreiken en het effectief intrekken van de spitschutterslicentie kan de betrokken persoon wel bepaalde vuurwapens verwerven zonder veel controle.

Figuur 4: Verwerving van vergunningsplichtige vuurwapens voor sportief en recreatief schieten

Het proactief betrekken van de lokale politie bij de aanvragen voor sportschutterslicenties heeft echter ook een aantal nadelen. Ten eerste zal dit het administratief proces verzwaren en extra middelen vereisen van de lokale

politie. Ten tweede zal de aanvraagprocedure voor een (voorlopige) sportschutterslicentie aanzienlijk verlen- gen, wat de aantrekkelijkheid van de sportschutterslicentie niet ten goede zal komen. Verder speelt ook de privacyproblematiek een belangrijke rol in dit proces. Het is momenteel onduidelijk op welke wijze private organisaties een advies van de lokale politie over de openbare orde en veiligheid kunnen opvragen. Bovendien zal in dat geval een beslissing tot weigering van het uitreiken van een sportschutterslicentie expliciet gemoti- veerd moeten worden.⁹⁶ Om redenen van privacy zijn de schietsportfederaties geen vragende partij voor een uitgebreide motivering van beslissingen vanuit de provincie, maar wil men enkel duidelijke besluiten waarin staat wat ze moeten doen en wat de specifieke rechtsgrond ervoor is.⁹⁷ Gezien deze nadelen is FROS geen vra- gende partij voor een proactief advies van de lokale politie bij de beoordeling van sportschutterslicentie-aan- vragen. Volgens hen zal het praktisch moeilijk haalbaar zijn voor de lokale politie om voor alle aanvragers een gedegen voorafgaande controle te kunnen uitvoeren. Ze wijzen er bovendien op dat ze de licentie nog steeds kunnen intrekken indien de lokale politie toch een probleem inzake openbare orde vaststelt. Men vraagt zich bij FROS af of het wel de moeite is om het advies van de lokale politie aan de procedure van licentieaanvragen toe te voegen aangezien het om uitzonderingen gaat waar mogelijk een probleem mee is.⁹⁸

Ook vanuit Wapenunie en AVWL is men geen voorstander van het proactief betrekken van de lokale politie bij de aanvraag van een sportschutterslicentie omdat men vreest dat hiermee de aantrekkelijkheid van de licentie zal afnemen. Er zou dan immers nog maar weinig verschil meer bestaan met een reguliere vergunningsproce- dure. De toegevoegde waarde van het rechtstreeks verwerven van bepaalde wapens via de sportschutterslicen- tie zou niet opwegen tegen deze extra controle omdat de lijst van sportwapens hiervoor te beperkt is (zie eerder). Bovendien zou dit een bijkomende administratieve last betekenen, terwijl volgens Wapenunie en AVWL slechts een aantal uitzonderlijke gevallen problematisch zijn. Als tussenoplossing schuift de Wapenunie naar voor dat de federaties twee weken voor het uitreiken van een sportschutterslicentie de provinciale wapen- diensten in kennis stellen van hun beslissing om de licentie uit te reiken.⁹⁹ Op die manier kan sneller ingegre- pen worden mocht er een probleem zijn inzake openbare orde, maar enkel op voorwaarde dat de provinciale wapendiensten dan effectief advies vragen van lokale politie en het parket.

Naast verschillen in de controle voorafgaand aan de verwerving van vergunningslichtige vuurwapens, bestaan er ook een aantal opmerkelijke **verschillen in de controle van het naleven van de voorwaarden voor het wapenbezit**. De sportschutter dient vijfjaarlijks zijn sportschutterslicentie te hernieuwen. Op dat moment wordt door de federatie nagekeken of de betrokken schutter nog steeds voldoet aan alle voorwaarden waaron- der deze licentie werd uitgereikt^a. Daarbovenop dient de sportschutter zijn sportschutterslicentie jaarlijks geldig te laten verklaren door de federatie waarvan hij lid is. Bij de jaarlijkse geldigverklaring is de sportschut- ter verplicht om een recent uittreksel van strafregister in te dienen en wordt door de betrokken federatie ook strikt gecontroleerd of de sportschutter wel aan 12 schietbeurten is geraakt die het actieve lidmaatschap moeten aantonen. Voldoet de sportschutter niet aan zijn jaarlijkse en vijfjaarlijkse controle van de voorwaar- den dan wordt de sportschutterslicentie automatisch ingetrokken door de federatie. Recreatieve schutters daarentegen worden enkel vijfjaarlijks gecontroleerd door de provinciale wapendiensten. Bovendien moeten deze schutters geen 12, maar slechts 10 schietbeurten doen per jaar. Dit betekent dat recreatieve schutters eenmaal ze hun vergunningsprocedure hebben doorlopen, beduidend minder vaak worden gecontroleerd dan de sportschutters.

Een voorbeeld ter illustratie van deze problematiek. Indien een sportschutter van schietclub X een 9mm pistool wil verwerven om zijn sport te beoefenen, dan zal hij hiervoor een vergunning moeten aanvragen bij de provin- cie en zijn wettige reden aantonen via zijn sportschutterslicentie. Deze schutter zal jaarlijks zijn 12 schietbeur- ten moeten aantonen om zo zijn licentie te valideren en zijn wapens te kunnen behouden. Verder moet hij ook elk jaar een uittreksel van strafregister opsturen naar de schietsportfederatie. Indien een recreatieve schutter van diezelfde schietclub hetzelfde wapen wil verwerven zal hij dezelfde vergunningsprocedure bij de provincie moeten doorlopen (met als enige verschil dat hij zijn wettige reden zal aantonen op basis van bewijs van deel- name aan recreatieve schietactiviteiten). Deze schutter moet echter maar 10 schietbeurten per jaar doen om

a De schutter is niet verplicht de praktische proef opnieuw af te leggen bij deze vijfjaarlijkse hernieuwing. Ook de theoretische proef moet niet opnieuw worden afgelegd zolang er geen substantiële wijziging van de regelgeving is geweest.

zijn wapen te behouden en hij wordt bovendien niet jaarlijks gecontroleerd op het quotum van zijn schietbeurten en op eventuele nieuwe relevante veroordelingen. Pas na (minstens) vijf jaar zal hij worden gecontroleerd. De schietsportfederaties wijzen er bovendien op dat ze de jaarlijkse controle van de schietbeurten zeer streng invullen (bij één schietbeurt te weinig wordt de sportschutterslicentie automatisch ingetrokken), terwijl zulke controles bij recreatieve schutters (pas ten vroegste na vijf jaar) tot op zekere hoogte afhangt van de goodwill van de provinciegouverneur.¹⁰⁰ Gezien deze verschillen is het logisch dat veel schutters de voorkeur geven aan het stelsel van recreatief schieten, wat zeker geldt voor zij die niet echt geïnteresseerd zijn in de schietsport, maar eigenlijk vooral een vuurwapen in huis willen hebben.

Concluderend kunnen we stellen dat recreatieve schutters en sportschutters die wapens willen verwerven die niet staan opgelijst in het MB van 2007 op het moment van hun vergunningsaanvraag een meer diepgravende controle van hun risicoprofiel ondergaan dan sportschutters die via hun sportschutterslicentie rechtstreeks vuurwapens verwerven die staan opgelijst in het MB van 2007. Daartegenover staat dat bij sportschutters, bovenop de vijfjaarlijkse controle van zowat alle voorwaarden bij de aanvraag tot hernieuwing van hun sportschutterslicentie, ook jaarlijks gecontroleerd wordt of ze wel actief lid zijn van de schietsportfederatie en of ze niet het voorwerp zijn geweest van relevante veroordelingen. Bij de recreatieve schutters wordt de naleving van de voorwaarden slechts om de vijf jaar (of langer, afhankelijk van de administratieve achterstand bij de provinciale wapendiensten) gecontroleerd. Dit betekent dat de personen die het best worden gecontroleerd in principe de sportschutters zijn die ook via de reguliere vergunningsprocedure vuurwapens verwerven. Via de reguliere vergunningsprocedure krijgen ze een gedegen voorafgaande controle van hun risicoprofiel en via hun sportschutterslicentie worden, bovenop de vijfjaarlijkse controle, ook jaarlijks eventuele veroordelingen en hun actieve lidmaatschap opgevolgd. Met het oog op het beperken van de veiligheidsrisico's dienen de controles op de veiligheidsvoorwaarden – zowel vooraf als achteraf – bij het sportief en recreatief schieten zoveel mogelijk in deze richting geharmoniseerd te worden.

De unisportfederatie ziet de noodzaak niet van het huidige **onderscheid tussen sportief en recreatief schieten** voor schutters die aangesloten zijn bij een club van een gemachtigde federatie omdat men van mening is dat beide vormen integraal deel uitmaken van de schietsport en dus best alle twee door de Gemeenschappen worden georganiseerd en gereguleerd. VSK wijst er verder op dat het als gesubsidieerde unisportfederatie verplicht is om een sportaanbod van A tot Z (recreatie – competitie – topsport) aan te bieden.¹⁰¹ Het decreet houdende de erkenning en subsidiëring van de georganiseerde sportsector uit 2016 bepaalt inderdaad dat het organiseren van een “*totaalaanbod van competitieve sportbeoefening*” een van de vijf basisopdrachten is van gesubsidieerde unisportfederaties.¹⁰² Hetzelfde decreet bepaalt verder dat gesubsidieerde multisportfederaties als een van de basisopdrachten hebben “*recreatieve sportbeoefening en, in voorkomend geval, recreatieve competities organiseren*”.¹⁰³ VSK pleit er dan ook voor alle schietsportbeoefenaars gelijk te behandelen door het stelsel van recreatief schieten af te schaffen voor de georganiseerde sporter en een sportschutterslicentie te verplichten voor alle personen die de schietsport willen beoefenen in georganiseerd verband. Dit zou de veiligheidsrisico's verbonden aan de schietsport gevoelig verbeteren omdat de sportschutterslicentie jaarlijks moet worden geldig verklaard (en dus wordt gecontroleerd) en er minder uitzonderingen worden toegelaten. VSK stelt bovendien de vraag of het opportuun is dat er buiten georganiseerd verband schietsportactiviteiten kunnen worden aangeboden.¹⁰⁴ Ook VlaS is geen voorstander van het stelsel van recreatief schieten.¹⁰⁵ Tijdens het gesprek met FROS werd geopperd dat de veiligheidsrisico's als gevolg van de verschillen tussen sportief en recreatief schieten, opgelost kunnen worden door een sportschutterslicentie te vereisen van alle schietsportbeoefenaars (met uitzondering van de occasionele schutters), maar FROS is geen vragende partij om het huidige systeem aan te passen vanwege, naar eigen zeggen, een aantal uitzonderingen.¹⁰⁶

Bij AVWL is een heel ander geluid te horen. Zij zijn grote voorstander van het huidige systeem van recreatief schieten, dat louter door de federale overheid wordt gereguleerd via de Wapenwet. Het grote voordeel zou de eenvoud van het systeem zijn: alles wat niet onder het sportief schieten valt, zoals gereguleerd door de Gemeenschappen, is recreatief schieten. Het betreft voornamelijk personen die zonder te veel sportieve verplichtingen en reglementering af en toe met een vuurwapen willen gaan schieten op een schietstand en het huidige stelsel van recreatieve schieten biedt hiervoor in hun ogen voldoende ruimte.¹⁰⁷

Sport Vlaanderen wijst erop dat het recreatief schieten, zoals opgenomen in de Wapenwet, niet hetzelfde is als op recreatieve wijze het sportschieten beoefenen. Aangezien de overheid die bevoegd is voor de openbare veiligheid ook de bevoegd is om te beslissen welke personen in de maatschappij een wapen kunnen bezitten, is Sport Vlaanderen van mening dat de regulering van het recreatief schieten, zoals vermeld in de Wapenwet, tot de bevoegdheid van de federale overheid behoort vermits het particulier wapenbezit betreft. Alvorens te stellen dat de Vlaamse overheid ook het recreatief schieten zou moeten reguleren dient deze bevoegdheidskwestie te worden onderzocht door grondwetspecialisten. Volgens Sport Vlaanderen zou het systeem van de sportschutterslicenties die op dit moment afgeleverd worden door de gemachtigde schietsportfederaties bovendien niet zo maar toegepast kunnen worden op de recreatieve schutters aangezien sportschutters zijn per definitie lid van een gemachtigde schietsportfederatie, terwijl recreatief schutters dit niet altijd zijn.

AVWL is een grote voorstander van het huidige systeem van recreatief schieten, dat louter door de federale overheid wordt gereguleerd via de Wapenwet. Het grote voordeel zou de eenvoud van het systeem zijn: alles wat niet onder het sportief schieten valt, zoals gereguleerd door de Gemeenschappen, is recreatief schieten. Het betreft voornamelijk personen die zonder te veel sportieve verplichtingen en reglementering af en toe met een vuurwapen willen gaan schieten op een schietstand en het huidige stelsel van recreatieve schieten biedt hiervoor in hun ogen voldoende ruimte.¹⁰⁸

De provinciale wapendiensten betwijfelen sterk of alle recreatieve schutters oprecht geïnteresseerd zijn in de schietsport. Ook zij geven aan voorstander te zijn van het harmoniseren van de stelsels van sportief en recreatief schieten door ook een sportschutterslicentie voor het recreatieve schieten te verplichten. Behalve op het voordeel van een betere controle van de schutters wijzen deze diensten er op dat dit hun werklast gevoelig zou verminderen omdat de gemachtigde federaties al een groot deel van het werk doen. De provinciale wapendiensten wijzen er echter op dat dit wat hen betreft enkel kan op voorwaarde dat de examens voor de theoretische en praktische proeven, die worden georganiseerd door de gemachtigde schietsportfederaties, van voldoende hoge kwaliteit zijn.¹⁰⁹ Sport Vlaanderen wijst erop dat in dat geval het gehele systeem van de sportschutterslicenties die worden uitgereikt door de gemachtigde schietsportfederaties aan leden-sportschutters zou moeten worden herbekeken, zodat de moraliteit en de psychische geschiktheid steeds zouden worden beoordeeld door de federale overheid aangezien het de openbare veiligheid betreft.

Specifieke verbeterpunten

Tijdens de bevraging hebben verschillende actoren, behalve op de verschillen tussen het sportief en recreatief schieten, ook gewezen op een aantal andere problemen inzake de voorafgaande controle van het risicoprofiel. Deze problemen hebben onder meer betrekking op het uittreksel van het strafregister, het medisch attest en de kwaliteit van de verplichte proeven.

De Europese Vuurwapenrichtlijn bepaalt dat lidstaten het verwerven en voorhanden hebben van vuurwapens moeten beperken tot personen die waarschijnlijk geen gevaar voor zichzelf of anderen, de openbare orde of de openbare veiligheid zullen vormen. Daarbij wordt expliciet gesteld dat een veroordeling voor een opzettelijk geweldsmisdrijf wordt beschouwd als een indicatie van een dergelijk gevaar. Het indienen van een recent **uittreksel van strafregister** bij de aanvraag van een sportschutterslicentie bij de gemachtigde federaties en bij de aanvraag van een wapenvergunning bij de provinciale wapendienst, past binnen deze verplichting en heeft als specifieke doelstelling om personen met een crimineel verleden of personen met een gewelddadig verleden zo veel mogelijk uit te sluiten van het beoefenen van de schietsport en de legale toegang tot vuurwapens. De schietsportfederaties wijzen erop dat dit systeem echter niet waterdicht is aangezien op de uittreksels enkel veroordelingen staan die effectief geregistreerd worden en aangezien de uittreksels bovendien soms fouten bevatten. Verder is er een geval bekend waarbij een sportschutterslicentie werd aangevraagd op basis van een vervalst uittreksel van strafregister. VSK geeft aan er alles aan te doen om onregelmatigheden op te sporen en bij twijfel wordt een nieuw document aangevraagd.¹¹⁰

Met de recente aanpassing van de Vuurwapenrichtlijn dienen lidstaten te zorgen voor een monitoringsysteem om te waarborgen dat aan de vastgestelde voorwaarden voor de verlening van een wapenvergunning wordt voldaan voor de volledige duur van de vergunning. In dit systeem moet ook de relevante medische en psychologische informatie van de wapenbezitters worden beoordeeld. Het is dan ook opmerkelijk dat sportschutters bij de jaarlijkse validering van hun sportschutterslicentie wel een uittreksel van strafregister moeten indienen om aan te tonen geen nieuwe relevante veroordelingen te hebben opgelopen, maar dat ze niet verplicht zijn om opnieuw een **medisch attest** in te dienen. Aangezien de fysieke en mentale gezondheidstoestand van personen snel kan veranderen, zou dit nochtans een toegevoegde waarde kunnen betekenen, zeker gezien het traditioneel oudere ledenbestand van schietclubs.

Aanvankelijk waren de geneesheren niet happig om medische attesten af te leveren uit angst verantwoordelijk te worden gesteld mocht er iets misgaan. Nadat verduidelijkt werd dat dit niet het geval ging zijn, is deze praktijk ingeburgerd en bewijst ze volgens de schietsportfederaties ook af en toe haar nut. Zo zijn er gevallen bekend waarbij de huisarts een dergelijk medisch attest heeft geweigerd of erop vermeld heeft dat het schieten bijvoorbeeld enkel onder begeleiding kon^a.¹¹¹ Over de waarde van sommige medische attesten bestaat echter ook veel scepticisme bij de betrokken actoren. De provinciale wapendiensten en schietsportfederaties vermoeden dat er in de praktijk weinig huisartsen dergelijke medische attesten weigeren af te leveren en, indien dit toch het geval zou zijn, is het voor de (potentiële) schutter makkelijk om bij een andere arts te gaan. Soms contacteren schietclubs hun federatie ook om advies wanneer ze merken dat een van hun schutters fysieke of mentale problemen heeft die zijn capaciteiten om veilig om te gaan met een wapen negatief kunnen beïnvloeden, terwijl hij wel een geldig medisch attest kan voorleggen.¹¹² Voor een versterking van het systeem van de medische attesten pleiten de provinciale wapendiensten voor meer communicatie naar de huisartsen toe en zien ze heil in een gedetailleerd standaardformulier dat deze laatste moeten invullen.¹¹³ VSK pleit voor de verplichting om medische attesten enkel te laten uitreiken door de effectieve huisarts van de betrokken persoon.¹¹⁴

De hierboven vermelde problemen met uittreksels van strafregister (enkel veroordelingen) en medische attesten (enkel momentopnames) worden ook door VlaS benadrukt. Deze organisatie pleit ervoor om een systeem van continue registratie en opvolging door de betrokken overheidsdiensten van sportschutters te ontwikkelen van zodra men een voorlopige sportschutterslicentie aanvraagt. Verder pleit VlaS voor het invoeren van een “gebruikerslicentie”, waarmee personen wel aan sportief en recreatief schieten kunnen doen, maar zelf geen wapens kunnen verwerven. Deze personen zouden op een schietstand enkel kunnen schieten met wapens die eigendom zijn van de schietclub, de schietstand of een andere schutter. Dit zou volgens VlaS een goede zaak zijn voor de veiligheid omdat dit de risico's op mogelijk misbruik buiten de schietstand, bijvoorbeeld bij echte-lijke ruzies, ongelukken of zelfmoorden, beperkt. VlaS wijst erop dat het schieten met clubwapens een gangbare praktijk was, en nog steeds is, bij de traditionele schietsportactiviteiten, maar dat het ontbreken van de mogelijkheid voor een dergelijke gebruikerslicentie in het Vlaams Sportschuttersdecreet ertoe geleid heeft dat veel van zijn traditionele schutters sinds 2007 wapenbezitters geworden zijn.¹¹⁵

Uit ons onderzoek bleek verder dat de organisatie van de verplichte **praktische proeven** in het kader van de aanvragen van een definitieve sportschutterslicentie de afgelopen jaren niet altijd even optimaal zijn verlopen. Volgens VSK blijkt uit gesprekken met examinatoren, die zowel voor VKS als FROS praktische proeven afnemen, dat het vereiste niveau om te slagen bij FROS lager ligt omdat men ervan uitgaat dat FROS vooral recreatieve schutters telt, terwijl bij VSK relatief meer sportschutters zitten.¹¹⁶ Bovendien werden bij FROS een aantal problemen vastgesteld bij een aantal uitgereikte attesten ten gevolge van deze proeven. Dat heeft aanleiding gegeven tot meerdere vergaderingen op het kabinet van de Minister van Sport in 2017 met als doel de werking van de gemachtigde federaties te optimaliseren (zie 3.1.7). Sinds deze vergaderingen heeft FROS sterk ingezet op het beter organiseren van deze proeven en verbeteren van de bijhorende attesten. Zo hebben de examinatoren een bijscholing gekregen en werd een softwaresysteem in gebruik genomen zodat het hele systeem digitaal kan worden opgevolgd en onmiddellijk de juiste attesten kan genereren. Op deze manier wordt getracht de

a In dit laatste geval heeft de betrokken schietsportfederatie met de aanvrager afgesproken dat hij enkel een voorlopige sportschutterslicentie kon aanvragen aangezien het schieten hierbij altijd onder begeleiding gebeurt en er geen wapens mee kunnen worden aangekocht.

foutenmarge zoveel mogelijk te beperken.¹¹⁷ Verder werden in het hervormde systeem van FROS inzake de proeven ook regionale coördinatoren aangesteld en worden per provincie een aantal schietclubs voorgesteld als vaste examencentra. Het blijft bij FROS nog steeds mogelijk om ook in andere schietclubs de praktische proeven af te leggen, maar enkel onder bepaalde voorwaarden, waaronder een minimumaantal aantal kandidaten en goedkeuring van de regionale of landelijke coördinator.¹¹⁸ Verder heeft FROS in 2017 het vereiste slaagpercentage van de praktische proef op minstens 70% van de schieten op de doelkaart gebracht.¹¹⁹ De proeven worden afgenomen door twee examinatoren, waarvan er minstens een geen lid is van dezelfde club als de schutter en ook geen lid is van een club die in dezelfde gebouwen gehuisvestigd is als organiserende club. De rapportering van deze examens, ook degene die niet succesvol werden afgelegd, wordt naar de landelijke coördinatoren gestuurd, die deze rapportering wekelijks opvolgen. Zo kan toezicht worden gehouden op de slaagpercentages van verschillende examinatoren en kunnen examinatoren worden geschrapt die nauwelijks examens afnemen en ook geen bijscholing hebben gevolgd. Verder kan de landelijke coördinator op deze wijze ook opvolgen of personen die niet geslaagd zijn voor hun proeven niet blijven proberen.¹²⁰

De Vlaamse provinciale wapendiensten zijn van mening dat sportieve en recreatieve schutters hun **regelmatig schieten** zouden moeten aantonen voor elk (type) wapen dat ze in hun bezit hebben. De achterliggende motivering van de Vlaamse provinciale wapendiensten is dat personen die de wettige reden sportief en recreatief schieten louter gebruiken om vuurwapens in huis te kunnen hebben (zie 3.3.1), er makkelijker uit gehaald worden zodat enkel de echt geïnteresseerden in de schietsport overblijven.¹²¹ In het Sportschuttersdecreet van de Franse Gemeenschap is dit vereist: de sportschutters moeten er jaarlijks twaalf schietbeurten doen voor de eerste wapencategorie op hun sportschutterslicentie^a, maar daarnaast ook jaarlijks drie schietbeurten aantonen van het totaal van de overige wapencategorieën op hun licentie (waarvan minstens één schietbeurt voor elke andere wapencategorie op hun licentie).¹²² Ook bij FROS en VlaS is men van mening dat het niet echt logisch is dat houders van een sportschutterslicentie voor meerdere categorieën wapens hun jaarlijks verplicht aantal van twaalf schietbeurten kunnen uitvoeren met slechts één wapentype en dus jarenlang op basis van de wettige reden sportief schieten vergunningsplichtige vuurwapens kunnen verwerven en voorhanden houden waarmee ze nooit gaan schieten.¹²³ FROS wijst er echter op dat het uitbreiden van de verplichte twaalf schietbeurten naar een verplicht aantal schietbeurten voor elke categorie van de sportschutterslicentie voor veel sportschutters praktisch moeilijk haalbaar zal zijn.¹²⁴ Volgens FROS zou het logischer zijn de verplichte twaalf schietbeurten te laten spreiden over het aantal wapencategorieën waarvoor de licentie geldig is.¹²⁵ Volgens Wapenunie daarentegen zal het opleggen van schietbeurten per wapencategorie geen meerwaarde betekenen op het vlak van veiligheid: eenmaal de schutter zijn praktische proeven succesvol heeft afgelegd, kan hij veilig met een vuurwapen omgaan. Bovendien verzwaart dit ook de administratie.¹²⁶

De vereiste van het aantonen van het regelmatig schieten is echter niet enkel bedoeld als middel om de sport-schutter op een veilige wijze te leren omgaan met het wapen, maar vooral om de wettige reden van het sport-schieten te staven. Het verhogen van het aantal schietbeurten per wapencategorie zal inderdaad niet voor alle sportschutters even vanzelfsprekend zijn. Het zullen vooral de personen zijn die niet oprecht geïnteresseerd zijn in de schietsport, die zullen afvallen. Indien het Sportschuttersdecreet wordt aangepast en het verplicht aantal schietbeurten wordt verhoogd, kunnen deze personen echter onmiddellijk overstappen naar het stelsel van recreatief schieten waarin jaarlijks in totaal slechts tien schietbeurten vereist zijn, terwijl dit pas na vijf jaar wordt gecontroleerd. Sommige provinciale wapendiensten hebben de afgelopen jaren geweigerd wapenvergunningen uit te reiken in het kader van het recreatief schieten omdat de aanvrager niet kon aantonen met *elk* vuurwapen dat hij voorhanden hield het jaarlijks minimum aantal schietbeurten te hebben gerealiseerd. Tegen een aantal van deze beslissingen werd in beroep gegaan en een arrest van de Raad van State uit 2015 heeft hier duidelijkheid in geschapen: de provincies kunnen dit niet opleggen aan wapenbezitters want deze voorwaarde is niet zo opgenomen in de Wapenwet.¹²⁷

a De wapencategorieën in de sportschutterslicentie van de Franse Gemeenschap zijn:

- 1 Handvuurwapens
- 2 Schouderwapens met getrokken loop
- 3 Schouderwapens met gladde loop
- 4 Wapens met zwart kruut

Tot slot willen we erop wijzen dat de provinciale wapendiensten door personeelstekorten en capaciteitsproblemen hun controlefunctie niet steeds naar behoren kunnen uitvoeren. Zo hebben deze diensten er tijdens onze bevraging bijvoorbeeld op gewezen dat de nieuwe regularisatiecampagne en de recent ingevoerde vergunningsplicht voor vuurwapenladers de bestaande capaciteitsproblemen hebben vergroot en er in de praktijk voor hebben gezorgd dat in sommige provincies de vijfjaarlijkse controles zo goed als stilgevallen zijn.¹²⁸ Volgens Wapenunie is de achterstand bij de vijfjaarlijkse controles in sommige provincies echter ook mede het gevolg van organisatorische redenen en van de keuze om bepaalde dossiers extra en onnodig te controleren.¹²⁹

3.1.2 Types wapens geschikt voor de schietsport

Artikel 11 §3 van de Federale Wapenwet bepaalt dat het wapen waarvoor men een vergunning aanvraagt overeen moet stemmen met de wettige reden die men hiervoor opgeeft. Een bijzonder element in het stelsel voor sportief schieten in Vlaanderen is de lijst van sportwapens die is opgenomen in het MB van 15 maart 2007. Bij de betrokken stakeholders bestaat er een brede consensus dat de lijst van “sportwapens” niet moet worden uitgebreid.¹³⁰ Wapenunie wijst er wel op dat de wijzigingen van een aantal definities in de recentelijk aangepaste Europese Vuurwapenrichtlijn automatisch zullen doorwerken op deze lijst.¹³¹

Aangezien het sportschieten in Vlaanderen enkel mag worden beoefend met vuurwapens die geschikt zijn voor de disciplines die worden aangeboden door de gemachtigde schietsportfederaties, kunnen sportschutters via hun sportschutterslicentie enkel de vuurwapens verwerven die passen bij deze aangeboden schietdisciplines. Voor recreatieve schutters geldt deze beperking echter niet: zij mogen vuurwapens verwerven die geschikt zijn voor regelmatig gebruik op een schietstand. Volgens de provinciale wapendiensten betekent dit in de praktijk dat momenteel zo goed als alle vergunningsplichtige vuurwapens kunnen worden verworven voor het recreatief schieten.¹³²

In de volgende paragrafen gaan we dieper in op drie aspecten die betrekking hebben op de types wapens waarmee de schietsport kan worden beoefend: de aangeboden schietdisciplines, de implementatie van de recente aanpassing van de EU-classificatie van wapens en de mogelijkheid van het invoeren van een traject van gradueel verzwaren van kalibers bij het sportief schieten.

Aangeboden schietdisciplines

De twee grote schietsportfederaties bieden allebei al verschillende jaren disciplines aan waarbij de schutters schieten met lange halfautomatische vuurwapens, zoals bijvoorbeeld het ordonnantieschieten. Het ordonnantieschieten is een specifieke discipline waarbij de schutters enkel mogen schieten met wapens die gediend hebben tot bewapening van het leger of reguliere troepen. De wapens moeten in hun originele staat van kalibers verkeren en mogen maximaal met 10 patronen geladen worden^a. De specifieke disciplines van het ordonnantieschieten worden bepaald volgens de categorie wapens^b. Tot de toegelaten wapentypes behoren onder andere FN FAL, FN SCAR 5,56mm, SIG 57, Smith & Wesson MP-15 5,56mm en AR15/M16.¹³³

In 2012 besliste een aantal Vlaamse provinciegouverneurs om niet langer wapenvergunningen goed te keuren voor bepaalde types halfautomatische geweren, karabijnen en machinepistolen die werden aangevraagd in het kader van de schietsport.¹³⁴ Deze weigeringen werden gemotiveerd door te stellen dat, hoewel er schietdisciplines voor werden aangeboden, deze wapens niet geschikt waren voor het sportief en recreatief schieten en het type wapen dus niet in overeenstemming was met de reden waarom men de vergunning vroeg. Verschillende

a Het betreft geen volautomatische vuurwapens aangezien dit “verboden wapens” zijn in België, maar halfautomatische varianten van deze wapens en grendelgeweren.

b Deze categorieën zijn “Grendelgeweer enkelschot”, “Semiautomatische geweren voor 1950 gefabriceerd”, “Semiautomatische geweren na 1950 gefabriceerd met uitzondering van AR-15/M16 AR-10 evenals hun kopieën”, “Aangepast”, “Black rifle karabijn type AR-15/M16 evenals hun kopieën”.

wapenbezitters gingen in beroep tegen deze beslissingen van de provinciegouverneurs bij de minister van Justitie en nadien zelfs bij de Raad van State. Nadat de Raad van State de klagers in beroep in gelijk stelde¹³⁵, staakten de Vlaamse provinciegouverneurs grotendeels hun strijd tegen het vergunnen van deze types wapens voor de schietsport.¹³⁶ In Oost-Vlaanderen worden aan de aanvragers van vergunningen voor lange halfautomaten bijvoorbeeld enkel nog een aantal bijkomende vragen gesteld zoals: in welk club men terecht kan met het wapen, welke schietdisciplines men er mee wil beoefenen en wat de specifieke voordelen van het desbetreffende wapen zijn? Personen die deze vragen, volgens de wapendienst, op een behoorlijke wijze beantwoorden krijgen hun vergunning.¹³⁷

Zolang deze wapens worden ingedeeld als vergunningsplichtige wapens (in de Federale Wapenwet) en de gemachtigde schietsportfederaties disciplines aanbieden waarbij dergelijke wapens gebruikt kunnen worden (zoals mogelijk gemaakt door het Vlaams Sportschuttersdecreet), is de beweegruimte van de provinciegouverneurs beperkt. In de nasleep van de massaschietpartij op de kerstmarkt van Luik in december 2011 organiseerde de toenmalige minister van Justitie een overlegmoment met de Gemeenschappen over de wapens die geschikt zijn voor de schietsport.¹³⁸ Indien men het verwerven en gebruik van deze types wapens niet langer wenst toe te staan voor het sportief schieten, dient ofwel de federale fegering de indeling van wapens in de Wapenwet aan te passen ofwel de Vlaamse regering schietdisciplines voor deze wapens uit te sluiten. Dit laatste kan de Vlaamse regering doen door op basis van artikel 3 van het Sportschuttersdecreet, op voordracht van de schietsportfederaties, een lijst op te stellen van toegestane schietdisciplines en zo bepaalde disciplines uit te sluiten en het verwerven van de bijhorende types wapens niet meer mogelijk te maken voor het sportief schieten. Tot op heden is geen van beide opties verwezenlijkt.

AVWL beschouwt het als logisch dat de Vlaamse overheid de keuze voor het inrichten van bepaalde disciplines overlaat aan de gemachtigde federaties omdat deze federaties de sector en hun schutters het best kennen. Indien de schutters een nieuwe discipline voorstellen, kunnen de federaties nagaan of er internationaal reeds reglementen voor bestaan en deze dan eventueel overnemen. Op deze manier blijft de schietsport openstaan voor vernieuwing.¹³⁹ Sport Vlaanderen wijst erop dat schietdisciplines evolutief zijn en bovendien moeilijk te begrenzen. Zo wordt de voorbereiding en training op deze disciplines ook als sportschieten beschouwd, terwijl het in dit kader juist interessant kan zijn voor de schutter om te oefenen op een andere afstand dan dit bij de officiële discipline het geval is.¹⁴⁰ Volgens de provinciale wapendiensten werden de afgelopen jaren echter ook een aantal disciplines uitgevonden specifiek voor wapens die een aantal wapenbezitters niet vergund kregen.¹⁴¹ Wapenunie bevestigt dat het inrichten van disciplines een evolutief gegeven is en dat een aantal van de nieuw ingerichte disciplines een gevolg zijn van de aanpassing van de Wapenwet in 2006. Hierdoor zijn schutters verplicht geworden om regelmatig naar de schietstand te komen, waaronder ook met wapens waarvoor nog geen disciplines bestonden in Vlaanderen. Daar werden dan wedstrijden mee georganiseerd die soms erg populair werden, waarop de federaties beslisten hun aanbod aan te passen en dit als discipline te gaan aanbieden.¹⁴² Volgens Sport Vlaanderen zou het invoeren van een lijst met toegestane disciplines om zo sportschieten met bepaalde wapentypes niet meer mogelijk te maken, zoals in de Franse Gemeenschap (waar ordonnantieschieten bijvoorbeeld momenteel niet werd opgelijst, maar door de desbetreffende federatie wordt aangeboden onder het recreatief schieten), echter weinig impact hebben aangezien dezelfde persoon voor deze wapentypes gewoon een wapenvergunning kan aanvragen via het stelsel van recreatief schieten.¹⁴³ Door de recente aanpassing van de Europese Vuurwapenrichtlijn en de federale implementatie ervan zullen de mogelijkheden op dit vlak echter beperkt worden.

Implementatie van de recente aanpassing van de EU-classificatie van wapens

In 2017 werd de Europese indeling van vuurwapens gevoelig verstrengd. Met het oog op het beter bestrijden van vuurwapengeweld kondigde de Europese Commissie in oktober 2013 een aanpassing van de Europese Vuurwapenrichtlijn aan.¹⁴⁴ Dit proces kwam in een sterke stroomversnelling terecht na de terroristische aanslagen in Parijs in 2015 en in november 2015 stelde de Europese Commissie een reeks concrete amendementen op de Europese Vuurwapenrichtlijn voor.¹⁴⁵ De onderhandelingen tussen de Europese Commissie, de Europese

Raad en het Europees Parlement betreffende de aanpassing van de Europese Vuurwapenrichtlijn sleepten echter anderhalf jaar aan. Nadat deze drie actoren een compromis bereikten, werd de Europese Vuurwapenrichtlijn 91/477/EEG in mei 2017 aangepast door Richtlijn 2017/853. Een van de belangrijkste aanpassingen van de Europese Vuurwapenrichtlijn is het herclassificeren van een aantal types vuurwapens van Categorie B (vergunningsplichtige wapens) naar Categorie A (verboden wapens). Het betreft onder meer automatische vuurwapens die zijn omgebouwd tot semiautomatische vuurwapens, bepaalde korte semiautomatische vuurwapens waarmee – zonder herladen – meer dan 21 patronen kunnen worden afgevuurd en bepaalde lange semiautomatische vuurwapens waarmee – zonder herladen – meer dan 11 patronen kunnen worden afgevuurd (zie kader). Deze herclassificatie betekent dat deze types vuurwapens in principe niet meer voorhanden mogen worden gehouden door burgers in de Europese Unie. Bij AVWL is er weinig animo voor deze herclassificatie van wapens in de recente aanpassing van de Europese Vuurwapenrichtlijn en biedt deze verstrenghing van de regulering weinig meerwaarde.¹⁴⁶

Wapens toegevoegd aan Categorie A door Richtlijn 2017/853

- CAT A.6: Automatische vuurwapens die zijn omgebouwd tot semiautomatische vuurwapens
- CAT A.7: Korte semiautomatische vuurwapens met centrale ontsteking waarmee meer dan 21 patronen kunnen worden afgevuurd zonder te herladen, indien:
  - een magazijn met een capaciteit van meer dan 20 patronen onderdeel is van dat vuurwapen, of
  - er een afneembaar magazijn met een capaciteit van meer dan 20 patronen in wordt geplaatst.
- CAT A.7: Lange semiautomatische vuurwapens met centrale ontsteking waarmee meer dan 11 patronen kunnen worden afgevuurd zonder te herladen, indien:
  - een magazijn met een capaciteit van meer dan 10 patronen onderdeel is van dat vuurwapen, of
  - er een afneembaar magazijn met een capaciteit van meer dan 10 patronen in wordt geplaatst.
- CAT A.8: Lange semiautomatische vuurwapens die kunnen worden ingekort tot een lengte van minder dan 60 cm zonder functionaliteit te verliezen door middel van een opvouwbare of telescopische kolf of een kolf die kan worden verwijderd zonder gebruik van instrumenten.
- CAT A.9: Alle vuurwapens in deze categorie die zijn omgebouwd om losse patronen, irriterende stoffen, andere werkzame stoffen of pyrotechnische patronen af te vuren of zijn omgebouwd tot wapens voor saluutschoten of akoestische signalen.

De EU heeft echter in een aantal uitzonderingen voorzien, bijvoorbeeld in bepaalde welomschreven gevallen voor verzamelaars, musea en wapenhandelaars. Ook voor sportschutters heeft de EU in een uitzondering voorzien voor bepaalde verboden wapens. Meer bepaald staat in de Vuurwapenrichtlijn dat lidstaten kunnen toestaan dat sportschutters semiautomatische vuurwapens van CAT A.6 en A.7 verwerven en voorhanden houden indien onder andere cumulatief aan de onderstaande voorwaarden wordt voldaan, met name als:

- bewijs wordt geleverd dat de betrokken sportschutter actief traint voor of deelneemt aan schietwedstrijden die worden erkend door een officieel erkende schietsportorganisatie in de betrokken lidstaat of door een internationale, officieel erkende schietsportfederatie;
- een certificaat wordt voorgelegd van een officieel erkende schietsportorganisatie waarin wordt bevestigd dat:
  - de sportschutter lid is van een schietvereniging en daar gedurende ten minste twaalf maanden regelmatig heeft getraind;
  - het vuurwapen in kwestie voldoet aan de specificaties die vereist zijn voor een onderdeel van de schietsport dat wordt erkend door een internationale, officieel erkende schietsportfederatie.

De afgelopen jaren zagen de provinciale wapendiensten een aanzienlijke stijging van het aantal aanvragen voor vergunningen voor dergelijke wapens, wat volgens hen, gedeeltelijk het gevolg is van de recente aanpassing van de Europese Vuurwapenrichtlijn: uit vrees dat ze deze wapens later niet meer gaan mogen verwerven worden ze nu nog snel aangekocht.¹⁴⁷

In tegenstelling tot wat sommige wapenbezitters vreesden, is de federale regering van plan om de door de EU toegestane nationale uitzondering inzake CAT A.6 en A.7 wapens voor sportschutters op te nemen in de implementatie van de richtlijn 2017/853 in de Federale Wapenwet. Hoewel AVWL gekant is tegen recente aanpassingen aan de Europese Vuurwapenrichtlijn, geeft deze belangenorganisatie aan enigszins te kunnen leven met de uitzondering voor houders van een sportschutterslicentie zoals zal mogelijk gemaakt worden door de federale regering. Aangezien er momenteel sportschietdisciplines worden aangeboden door de gemachtigde schietsportfederaties waarvoor dergelijke wapens kunnen worden gehanteerd, zullen de houders van sportschutterslicenties deze types wapens kunnen behouden en verwerven op voorwaarde dat de Vlaamse regering zich hier niet tegen verzet en zelf een eigen lijst van toegelaten disciplines zou opstellen¹⁴⁸ (zie eerder). De verwachting is dat een aanzienlijk aantal recreatieve schutters zullen overstappen naar het systeem van sportief schieten om zo toch te kunnen blijven schieten met deze specifieke types wapens.¹⁴⁹

Traject van gradueel verzwaren van kalibers

Na de massaschietpartij in een winkelcentrum in Alphen aan den Rijn in 2011, waarbij een jonge sportschutter met semiautomatische wapens zes mensen doodschoot en 17 anderen verwondde,¹⁵⁰ werden de mogelijkheden voor het verwerven en gebruiken van vuurwapens door beginnende sportschutters en traditionele schutters^a beperkt in Nederland. Zo kunnen sportschutters die voor de eerste maal een vuurwapenverlof aanvragen, en die bovendien minder dan twee jaar lid zijn van een schietclub die is aangesloten bij de Koninklijke Nederlandse Schietsport Associatie (KNSA), slechts één niet-semiautomatisch wapen verwerven dat geschikt is voor de Olympische schietdisciplines. Pas na het eerste vergunningsjaar kan de schutter meerdere vuurwapens verwerven. Sportschutters die al langer dan twee jaar lid zijn van een schietclub aangesloten bij KNSA of sportschutters die op het einde van het eerste vergunningsjaar een verlenging van hun vergunning aanvragen, komen enkel in aanmerking voor een vergunning voor *“vuurwapens, niet zijnde semiautomatische geweren, welke geschikt zijn voor de Olympische disciplines, de disciplines van de International Sport Shooting Federation en de disciplines van de Muzzle Loaders Associations International Committee, zoals gereguleerd door de KNSA”*.

Ook in de wereld van de Vlaamse schietsport wordt het als logisch beschouwd dat beginnende schutters eerst leren schieten met luchtdrukwapens, vervolgens overstappen naar schieten met een klein kaliber en pas overschakelen naar een groter kaliber wanneer ze het schieten met een klein kaliber goed beheersen. AVWL kan zich vinden in de logica van het gradueel verzwaren van vuurwapens, maar is er geen voorstander van om dit wettelijk vast te leggen. Het wijst vooral op het belang van een goede begeleiding door de schietclubs, waardoor de schutters zelf kunnen inzien dat ze meestal best leren schieten door met een klein kaliber te beginnen.¹⁵¹ Ook Wapenunie geeft aan in principe voorstander te zijn van een getrapte systeem zolang men niet raakt aan types wapens die men uiteindelijk mag verwerven. Men verwijst daarbij onder meer naar het systeem in Frankrijk, waar de voorzitter van de schietclub een document moet tekenen waarin hij bevestigt dat de schutter veilig met een bepaald type wapen kan omgaan.¹⁵²

Ook vanuit de schietsportfederaties wordt er op gewezen dat beginnende beoefenaars van de schietsport hun wapengebruik best gradueel verzwaren. Vanuit FROS wordt naar de schietclubs gecommuniceerd dat hun leden best met luchtdrukwapens beginnen te schieten om zo de techniek goed te leren. Er zijn dan ook een aantal schietclubs bij FROS aangesloten die hun nieuwe leden verplichten om een aantal maanden enkel met

a Voor traditionele schutters die voor de eerste maal een wapenvergunning aanvragen en die lid zijn van een vereniging gecertificeerd bij de Koepel Nederlandse Traditionele Schutters (KNTS) zijn er verschillende mogelijkheden. Indien bij de vereniging geschoten wordt met wapens met .22 munitie komen de aanvragers in aanmerking voor een vergunning voor één vuurwapen zoals dat bij de vereniging in gebruik is. Als er sprake is van een zwaarder kaliber dan .22 dienen de schutters tenminste twee jaar lid te zijn van een door de KNTS gecertificeerde vereniging.

luchtdrukwapens te schieten vooraleer ze kunnen overstappen naar vuurwapens. De andere clubs van FROS hanteren echter geen gradueel systeem en kiezen ervoor om hun nieuwe leden op een andere manier te begeleiden bij hun intrede in de schietsport.¹⁵³ In de toekomst wil VSK graag een traject invoeren van lucht naar zwaardere kalibers zodat er een betere basis is.¹⁵⁴ In de zelfreguleringsnota van VSK wordt een instapregeling voor beginnende sportschutters doelschieten voorgesteld waarbij ze eerst met luchtdruk schieten, vervolgens met klein kaliber en voor lange wapens eerst met grendel of manueel repeterend, en daarna pas met grotere kalibers en halfautomaten. Daarbij wordt er op gewezen dat het niet wenselijk is om hier een exacte timing voorop te stellen, aangezien dit afhankelijk is van het niveau en het aantal trainingen, maar dat het beter zou zijn om na elke stap door de club een proef te laten afnemen om het niveau van de schutter te toetsen.¹⁵⁵

Bij de gemachtigde schietsportfederaties is men er dus voorstander van om onervaren sportschutters gradueel met zwaardere kalibers te laten schieten. Opnieuw dienen we echter vast te stellen dat indien een dergelijk traject zal worden ingebouwd in het stelsel van sportschieten door de Vlaamse overheid of de gemachtigde federaties, het erg makkelijk blijft voor schutters die zich hier niet aan willen houden om de overstap te maken naar het recreatief schieten. Als gevolg van de recente aanpassing in de Europese Vuurwapenrichtlijn zullen deze personen dan wel niet meer kunnen schieten met alle halfautomatische vuurwapens.

3.1.3 Maximum aantal wapens

Verschillende betrokken overheidsdiensten, zoals de Vlaamse provinciale wapendiensten en de Federale Wapendienst, vinden het problematisch dat de huidige wetgeving geen beperking oplegt inzake het maximum aantal wapens dat wapenbezitters voorhanden mogen houden. In de Nederlandse wetgeving staat bijvoorbeeld, met het oog op *“het legale wapenbezit binnen redelijke grenzen te houden”*, dat sportschutters maximaal vijf wapens voorhanden mogen hebben.¹⁵⁶ De Vlaamse provinciale wapendiensten vinden het problematisch dat er in de Wapenwet geen beperking van het aantal wapens is opgenomen. Volgens hen gebruiken heel wat van schutters met verschillende tientallen vuurwapens in huis een aantal van deze wapens wel degelijk voor de schietsport, maar gebruiken ze hun wettige reden echter ook om voor andere redenen vuurwapens te verwerven. Verder wijzen deze diensten ook op het gevaar voor gerichte diefstallen.¹⁵⁷ Ook VSK stelt zich de vraag of een onbeperkt aantal wapens noodzakelijk is om het sportschieten te kunnen beoefenen.¹⁵⁸ Wapenunie is echter radicaal gekant tegen het opleggen van een maximum aantal vuurwapens dat men voorhanden kan houden en motiveert dit door te stellen dat het bezit van één wapen even gevaarlijk is als dat van twintig wapens.¹⁵⁹ In het verleden zijn er door een aantal provincies al pogingen ondernomen om dit te beperken, door bijvoorbeeld voor sportschutters slechts één wapen per kaliber toe te laten. Deze beslissingen werden echter teruggefloten door de Raad van State vanuit de redenering dat een intrekking gebeurt op basis van openbare orde: het is van de persoon dat het gevaar moet uitgaan, niet van het aantal wapens.¹⁶⁰ De risico's verbonden aan het bezit van een groter aantal wapens hebben, volgens Wapenunie, immers betrekking op het veilig bewaren en beschermen van de wapens tegen diefstal. De huidige regeling, waarbij strengere normen worden opgelegd naarmate men meer wapens in bezit heeft (zie 3.3.2), is volgens Wapenunie evenwichtig: op die manier worden wapenbezitters die meer wapens verwerven ertoe verplicht hun verantwoordelijkheid te nemen.¹⁶¹

3.1.4 Verdoken wapenhandel

Sportschutters kunnen vuurwapens verkopen aan elkaar op basis van hun sportschutterslicentie. Bij deze overdracht moet wel een Model 9-formulier worden opgesteld zodat de overdracht geregistreerd kan worden in het CWR. De provinciale wapendiensten betwijfelen echter of alle model 9-formulieren die worden opgesteld bij wapenverkoop tussen sportschutterslicenties onderling, wel effectief naar hen worden opgestuurd.¹⁶² De afgelopen jaren hebben een aantal personen deze mogelijkheid misbruikt om op grotere schaal vuurwapens aan te kopen en ze met winst door te verkopen.¹⁶³ Wanneer de provinciale wapendiensten verdachte overdrachten via Model 9 opmerken, sturen ze deze informatie door naar de politie en/of parket. Een aantal

dergelijke dossiers zijn echter geseponneerd door het parket wegens gebrek aan bewijzen.¹⁶⁴ Wapenunie bevestigt dat er momenteel verschillende vormen van fraude mogelijk zijn via Model 9-overdrachten tussen sport-schutters. Dit kan gaan om het snel overdragen van wapens, maar ook bijvoorbeeld om het optreden als tus-senpersoon. De meest effectieve wijze om dit te bestrijden is volgens Wapenunie het digitaliseren van de sportschutterslicenties en de registraties van overdracht in plaats van met papieren model 9-formulieren te werken.¹⁶⁵

3.1.5 Verwerven van vuurwapens op basis van ingetrokken sportschutterslicenties

Bij het intrekken van een sportschutterslicentie wordt aan de betrokken persoon gevraagd om de licentie binnen de acht dagen terug te sturen naar de federatie. Zowel VSK als FROS geven aan dat de betrokkenen dit vaak echter niet doen. Uit cijfers van FROS blijkt dat bij ongeveer de helft van de ingetrokken sportschuttersli-centies de betrokken schutter zijn licentie niet terugstuurt naar de gemachtigde federatie. Bij VSK schommelt het aantal licenties dat niet wordt teruggestuurd rond 30-40% (zie tabel 16). VlaS geeft aan dat ook bij haar de ingetrokken licenties niet altijd worden teruggestuurd naar de federatie, maar dat deze regelmatig enkel aan de bondsverantwoordelijke worden teruggegeven.¹⁶⁶

Tabel 16: Aantal intrekkingen en teruggestuurde intrekkingen bij FROS en VSK, 2007-2017

Jaar	FROS			VSK ^a		
	Aantal intrekkingen	Geen teruggave	% terug-terug-gestuurd	Aantal intrekkingen	Geen teruggave	% terug-terug-gestuurd
2007	5	5	0%	2	1	50%
2008	373	269	28%	423	146	65%
2009	210	146	30%	324	99	69%
2010	156	103	34%	403	120	70%
2011	227	131	42%	362	109	69%
2012	157	95	39%	327	93	72%
2013	153	80	48%	334	121	64%
2014	228	100	56%	356	129	64%
2015	273	121	56%	363	129	64%
2016	283	130	54%	441	159	64%
2017	613	321	50%	480	187	61%

Bron: FROS¹⁶⁷ & VSK¹⁶⁸

Het niet-terugsturen van een ingetrokken sportschutterslicentie kan belangrijke veiligheidsimplicaties hebben, aangezien de betrokken persoon gedurende de looptijd van zijn licentie nog steeds naar schietclubs kan gaan om te schieten en bovendien nog steeds rechtstreeks vuurwapens die opgelijst staan in het MB van 2007, kan kopen bij een erkende wapenhandelaar of bij een sportschutter zonder dat deze laatsten weten dat de betrokkene geen wapens meer mag verwerven.¹⁶⁹ Wapenunie, dat de belangen van de wapenhandelaars

a Deze cijfers hebben betrekking op het aantal afgeleverde documenten en niet op personen.

verdedigt, bevestigt dat deze praktijk al heeft plaatsgevonden. Het wijst erop dat deze praktijken achteraf wel opgespoord kunnen worden (via registratie van Model 9 in het CWR), maar dat dit een tijdje kan duren.¹⁷⁰ Wat dit extra problematisch maakt, is dat personen die hun ingetrokken sportschutterslicentie niet terugsturen vaak degenen zijn waarbij de licentie werd ingetrokken omwille van redenen van openbare orde.¹⁷¹

De twee grote federaties geven aan hier op dit moment zelf weinig tegen te kunnen doen, maar houden er wel rekening mee indien de betrokken persoon later opnieuw een sportschutterslicentie bij hen aanvraagt.¹⁷² AVWL onderstreept het belang van het terug laten sturen van ingetrokken sportschutterslicenties, maar wijst erop dat het vooral personen betreft die hun licentie niet hebben teruggestuurd uit slordigheid of onwetendheid. AVWL is daarom geen voorstander van zware sancties, maar wijst vooral op het belang van het duidelijk vermelden van deze verplichting en de mogelijke gevolgen van het niet-terugsturen van de licentie.¹⁷³ De federaties kijken vooral naar de provinciale wapendiensten en lokale politie om toezicht te houden op het effectief terugsturen van de ingetrokken licentie en het inleveren van de wapens door de betrokken schutters.

Wanneer sportschutters in beroep gaan tegen de intrekking, schorsing of beperking van hun sportschutterslicentie vraagt Sport Vlaanderen steeds aan de betrokken federatie of de schutter zijn ingetrokken licentie daadwerkelijk heeft teruggestuurd. Indien dit niet het geval is, wordt bij de betekening van de beroepsbeslissing nogmaals gewezen op deze verplichting door de minister van Sport. Volgens Sport Vlaanderen sturen de schutters die in beroep gaan tegen de intrekking of schorsing hun licentie meestal wel terug. Sommigen doen dat bewust, wellicht omdat ze de beslissing tot intrekking of schorsing onterecht vinden.¹⁷⁴ Volgens Wapenunie kan dit probleem verholpen worden door het niet terugsturen van de sportschutterslicentie strafbaar te stellen in het Sportschuttersdecreet.¹⁷⁵

3.1.6 Informatiedeling

Initieel waren de provinciale wapendiensten erg sceptisch over het systeem van sportschutterslicenties en de belangrijke rol van de gemachtigde schietsportfederaties in dit systeem. Vooral de mogelijkheid dat personen op basis van hun sportschutterslicentie rechtstreeks vuurwapens konden verwerven zonder dat de provinciale wapendiensten betrokken waren, werd beschouwd als een uitholling van hun bevoegdheden. Ondertussen zijn deze wapendiensten echter van mening veranderd: de sportschutterslicentie reduceert hun *workload* aanzienlijk.¹⁷⁶

Aangezien sportschutters een deel van hun wapens rechtstreeks kunnen verwerven via een sportschutterslicentie en een ander deel via de reguliere vergunningsprocedure bij de provincie van hun verblijfadres, is een gedegen informatie-uitwisseling tussen betrokken actoren van cruciaal belang. Het Sportschuttersdecreet legt daarom een specifieke informatie-uitwisseling op tussen de gemachtigde schietsportfederaties en de provinciegouverneurs^a. De federaties dienen de volgende zaken onverwijld aan de relevante gouverneur mee te delen:

1. de beslissingen inzake verlenging, intrekking, schorsing en beperking van een sportschutterslicentie;
2. de aansluiting van de sportschutter bij een andere gemachtigde schietsportfederatie dan deze die de sportschutterslicentie verleende.¹⁷⁷

De informatiedeling tussen de gemachtigde schietsportfederaties en de provinciale wapendiensten verloopt volgens de betrokkenen goed. Deze informatie-uitwisseling verloopt hoofdzakelijk via email en/of brief.¹⁷⁸ Nieuw uitgereikte, geschorste of ingetrokken sportschutterslicenties worden door de federaties gemeld aan de wapendiensten.¹⁷⁹ De twee grote federaties sturen de gegevens van ingetrokken licenties op de dag van intrekking door naar de betrokken provinciale wapendiensten en de andere gemachtigde federaties.¹⁸⁰ De provinciale wapendiensten hebben bovendien – met een dag vertraging rechtstreeks – toegang tot de databank van het

a Deze informatieverplichting maakt deel uit van de controleopdracht van Sport Vlaanderen op de werking van de gemachtigde schietsportfederaties.

VSK.¹⁸¹ Bij FROS en VlaS werkt men met Excel-lijsten, maar FROS is momenteel een online ledenapplicatie aan het ontwikkelen waarbij de provinciale wapendiensten een eigen login zullen krijgen om rechtstreeks toegang te krijgen tot hun databank. De implementatie van dit nieuw systeem is voorzien tegen het einde van 2018.¹⁸² Terwijl het Vlaams Sportschuttersdecreet bepaalt dat de federaties onverwijld sancties inzake sportschutterslicenties dienen mee te delen aan de relevante gouverneur, worden intrekkingen bij VlaS – indien die er zijn – in de praktijk slechts maandelijks doorgestuurd.¹⁸³

Er wordt verder op gewezen dat er vanwege tijdsdruk of organisatorische redenen soms veel tijd zit tussen het ontvangen van een Model 9 door de provincies en het effectief registeren ervan in het CWR. Volgens Wapenunie kan ook de informatie-uitwisseling tussen de provincies en de lokale politie beter: men wijst erop dat in sommige gevallen de informatie over intrekkingen van sportschutterslicenties die door de federaties wordt meegedeeld, niet of pas veel later naar de lokale politie doorstroomt.¹⁸⁴

Het Sportschuttersdecreet bepaalt verder dat de provinciale wapendiensten op hun beurt onverwijld beslissingen inzake schorsing of intrekking van wapenvergunningen van sportschutters dienen mee te delen aan de gemachtigde schietsportfederaties. De federaties hebben met de provinciale wapendiensten afgesproken dat ze intrekkingen op vraag van de gouverneur binnen een termijn van twee werkdagen uitvoeren.¹⁸⁵ De intrekkingbesluiten van de provincies zijn echter niet altijd even duidelijk waardoor bijkomende informatie gevraagd moet worden, wat tot vertraging kan leiden bij het effectief intrekken van de licenties.¹⁸⁶ Concreet schrijven sommige van de provinciale wapendiensten de federatie aan die de initiële sportschutterslicentie heeft uitgereikt. De afgelopen jaren echter zijn veel sportschutters van federatie veranderd (zie eerder), waardoor deze intrekkingen niet altijd bij de juiste federatie terechtkomen. De ontvangende federatie mag deze intrekking echter niet met de andere federaties delen om privacy-redenen, waardoor het niet zeker is of de informatie uiteindelijk wel bij de juiste federatie terechtkomt.¹⁸⁷

Verder blijkt uit ons onderzoek dat indien de lokale politie een probleem inzake openbare orde vaststelt het een paar maanden kan duren voordat de sportschutterslicentie of wapenvergunning effectief wordt ingetrokken of geschorst. Ten eerste vragen de provinciale wapendiensten eerst ook het advies van het parket en dit kan soms erg lang duren. Daarna moet de betrokkene nog worden gehoord en moet het dossier nog verwerkt worden en in besluit opgemaakt worden.¹⁸⁸ Dit betekent dat de betrokkene, ondanks de mogelijke veiligheidsrisico's, gedurende een zekere tijd, soms zelfs maandenlang, wapens in huis kan houden en zelfs meer wapens kan verwerven. De wapendiensten wijzen erop dat, indien het veiligheidsprobleem heel acuut is, ze de wapens bestuurlijk in beslag kunnen nemen. Deze inbeslagnames moeten echter ook goed gemotiveerd worden en dat is soms problematisch aangezien de politie soms wel over "zachte informatie" beschikt (zie 2.1.2), maar deze informatie niet bekend wil maken, bijvoorbeeld in het geval van personen die opgevolgd worden voor banden met het georganiseerde criminele of terroristische milieu.¹⁸⁹

3.1.7 Concurrentie tussen de federaties

VSK en FROS hebben samen een afsprakennota (het "draaiboek werking sportschutterslicenties") opgesteld om de verplichte informatie-uitwisseling tussen beiden vast te leggen. Een van de basiselementen van deze nota is dat elke federatie de andere federatie op de hoogte dient te brengen van de handelingen die ze uitvoert inzake sportschutterslicenties die oorspronkelijk werden uitgereikt door een andere federatie. Concreet worden wekelijks dossiers en informatie met elkaar gedeeld die betrekking hebben op de jaarlijkse geldigverklaring of de vijfjaarlijkse hernieuwing van sportschutterslicenties. Elk dossier dat niet voor die federatie bestemd (omdat de betrokken sportschutter ondertussen van federatie is veranderd) is of waarvoor men informatie van elkaar nodig heeft, wordt op een uitwisselingslijst gezet die wekelijks op dinsdag onderling wordt doorgestuurd. Op vrijdag worden de dossiers dan fysiek aan elkaar doorgegeven door de twee federaties, die beide gevestigd zijn in het Huis van de Sport in Antwerpen. Schorsingen en intrekkingen worden de dag zelf doorgegeven. Daarnaast heeft FROS al langere tijd rechtstreekse inzage in een gedeelte van de database van VSK waar de gemachtigde personen in opgenomen zijn om de schietbeurten te kunnen controleren.

VSK heeft recentelijk via een paswoord ook toegang gekregen tot een gelijkaardig softwaresysteem van FROS, zodat ook zij deze informatie kunnen opvolgen.¹⁹⁰

VSK en FROS wisselen ook informatie uit met VlaS. VlaS mag, vanwege het beperkte aantal disciplines die het aanbiedt, enkel categorie C en D licenties uitreiken, geldig verklaren en hernieuwen. Schutters van VlaS die ook andere types wapens willen verwerven, kunnen dat door een uitbreiding van hun licentie aan te vragen bij een van de twee grote federaties. De informatiedeling tussen VlaS en de twee andere federaties heeft veelal betrekking op de schietbeurten in het sportschuttersboekje.¹⁹¹ Hoewel de twee grote federaties dus ook informatie uitwisselen met VlaS, werd met VlaS geen afsprakennota ontwikkeld en is deze federatie niet betrokken bij de wekelijkse informatie-uitwisseling tussen de twee grote federaties. De informatie-uitwisseling met VlaS gebeurt op ad hoc basis, wat logisch is gezien het geringe aantal dossiers dat VlaS behandelt en het eerder beperkte aantal schutters die zowel lid zijn van VlaS als van een van de twee grote federaties, of die de overstap gemaakt hebben van VlaS naar een van de twee grote federaties (of omgekeerd). Volgens VlaS betreft het een tiental dossiers per jaar.¹⁹²

De afgelopen jaren hebben zware spanningen tussen VSK en FROS de relatie tussen beide federaties ernstig onder druk gezet. In de eerste jaren na het Sportschuttersdecreet heeft VSK sterk geïnvesteerd in het uitwerken van een efficiënt behandelingsstelsel, waardoor men al snel het overgrote deel van de licentieverzoeken kon behandelen binnen de decretaal opgelegde termijn van tien dagen na ontvangst van een volledig dossier.¹⁹³ VSK investeerde, als grootste en als unisportfederatie, onmiddellijk in het opzetten van een gedegen administratief proces, het op punt stellen van de proeven en het promoten van de sportschutterslicentie bij zijn clubs.¹⁹⁴ Toen FROS zijn machtiging kreeg in 2007, was de organisatie hier, naar, eigen zeggen, echter nog niet klaar voor. Daardoor werden bijvoorbeeld de documenten die ontwikkeld werden door VSK voor een vergoeding overgenomen door FROS.¹⁹⁵

Sinds 2010 heeft VSK het toenmalige Bloso, en later ook het kabinet van de minister van Sport, gewezen op een aantal problemen in de behandeling van sportschutterslicenties door FROS.¹⁹⁶ In de loop van 2017 werden op het kabinet van de minister van Sport verschillende vergaderingen georganiseerd in verband met de verwerking en uitwisseling van gegevens inzake de sportschutterslicentie waarbij VSK, FROS en Sport Vlaanderen aanwezig waren. Tijdens deze vergaderingen werden verschillende problemen opgelijst over de verwerking en informatie-uitwisseling van sportschutterslicentiedossiers door FROS. Het betreft daarbij onder andere allereerste problemen van databeheer, sportschuttersboekjes die niet afgetekend waren door de juiste personen, de attesten van de praktische proeven die niet duidelijk vermelden of de betrokken schutter al dan niet geslaagd was voor deze proeven, en gebrekkige en laattijdige communicatie over een aantal hangende dossiers inzake validatie of intrekking van licenties. FROS heeft tijdens deze vergaderingen erkend dat een aantal zaken fout liepen en heeft zich geëngageerd om deze problemen effectief en op korte termijn te verhelpen. De bovenvermelde afsprakennota tussen VSK en FROS werd aangepast op basis van de vastgestelde problemen.¹⁹⁷

Verschiedende van die problemen kunnen aanzienlijke veiligheidsrisico's met zich meebrengen. Zo zijn er, ondanks de afspraak om intrekkingen binnen de twee weken met elkaar te delen, recente gevallen bekend van dossiers die pas na een paar maanden werden gedeeld. Tijdens de kabinetsvergaderingen werd gesteld dat indien een federatie in gebreke blijft inzake de verwerking en informatie-uitwisseling van sportschutterslicentiedossiers, dit gevolgen kan hebben voor de machtiging van de betreffende federatie. In dit kader werd afgesproken dat Sport Vlaanderen de nieuwe procedures strikt zou opvolgen en in de zomer een plaatsbezoek zou brengen aan FROS om de toepassing van het Sportschuttersdecreet te controleren.¹⁹⁸

Naar aanleiding van vermelde vastgestelde problemen en de vergaderingen op het kabinet van de minister van Sport heeft FROS recentelijk zijn procedures scherper gesteld.¹⁹⁹ Sport Vlaanderen bevestigt dat FROS sinds 2017 een sterke inhaalbeweging heeft ondernomen op het vlak van zijn werking inzake de sportschutterslicenties en de informatie-uitwisseling met VSK.²⁰⁰ FROS heeft VSK voorgesteld om eventueel vastgestelde problemen in het vervolg rechtstreeks onder elkaar te bespreken zonder Sport Vlaanderen en het kabinet van de minister van Sport hierbij te betrekken, maar dit werd geweigerd door VSK met als argument dat er in het

verleden teveel onderlinge afspraken, bijvoorbeeld inzake prijzen en het niet actief benaderen van clubs door de concurrerende federatie, niet werden nageleefd.²⁰¹ Het is duidelijk dat het vertrouwen tussen de twee grote federaties nog niet hersteld is.

3.1.8 Toezicht op de federaties door Sport Vlaanderen

Het Vlaams Sportschuttersdecreet voorziet een belangrijk rol voor de gemachtigde schietsportfederaties. Sport Vlaanderen oefent toezicht uit op de toepassing van het Vlaams Sportschuttersdecreet en de bijhorende uitvoeringsbesluiten door de federaties. Uit onze bevraging blijkt dat Sport Vlaanderen van mening is dat dit toezicht op en de samenwerking met de federaties over het algemeen goed loopt. Concreet vindt het toezicht op vier verschillende manieren plaats.

Ten eerste gebeurt het toezicht via ad hoc communicatie tussen Sport Vlaanderen en de gemachtigde schietsportfederaties over specifieke dossiers of problemen. De federaties zijn verplicht informatie aan te leveren aan Sport Vlaanderen indien deze laatste hierom verzoekt.²⁰²

Het toezicht van Sport Vlaanderen gebeurt ten tweede via de verplichte jaarlijkse rapportage van een aantal statistische gegevens, zoals het aantal aangesloten leden die het sportschieten beoefenen met vergunningsplichtige wapens en het aantal afgeleverde sportschutterslicenties per wapencategorie (zie 2.2.5). Sport Vlaanderen geeft aan dat niet alle informatie die de federaties dienen aan te leveren even relevant is (bijvoorbeeld het aantal afgeleverde sportschuttersboekjes), terwijl een aantal meer relevante cijfergegevens ontbreken in de verplichte jaarlijkse informatiedeling (bijvoorbeeld het aantal geweigerde sportschutterslicenties). Dit is het gevolg van de snelheid waarmee het Sportschuttersdecreet indertijd moest worden ontwikkeld en dit zou bij een aanpassing van het uitvoeringsbesluit, volgens Sport Vlaanderen, best geëvalueerd worden.²⁰³ Ook VSK geeft aan dat deze jaarlijkse rapportage weinig zoden aan de dijk zet en dat de cijfergegevens die momenteel worden opgevraagd weinig inzicht bieden in de realiteit.²⁰⁴ Verder valt vooral de focus op kwantitatieve gegevensdeling op in de jaarlijkse verplichte rapportage van de federaties, terwijl een meer kwalitatieve benadering van deze jaarlijkse rapportage mogelijk meer inzicht kan bieden in het effectief functioneren van de federaties en de wijze waarop ze het Sportschuttersdecreet en uitvoeringsbesluiten in de praktijk toepassen.

Een derde manier van toezicht door Sport Vlaanderen zijn plaatsbezoeken bij de gemachtigde federaties. Tijdens deze bezoeken vraagt een vertegenwoordiger van Sport Vlaanderen, los van de verplichte jaarlijkse informatiedeling, extra informatie op over de verschillende aspecten in de werking en de procedures van de federaties inzake het verlenen, schorsen, intrekken en beperkingen van sportschutterslicenties en bij de organisatie van theoretische en praktische proeven. Daarnaast worden *ad random* een aantal concrete licentiedossiers van a tot z onderzocht.²⁰⁵ Zoals bepaald in het Sportschuttersdecreet zijn de gemachtigde schietsportfederaties bij een plaatsbezoek verplicht om onmiddellijk tegemoet te komen aan elke vraag om inlichtingen, waaronder inzage in individuele dossiers van sportschutters. Deze plaatsbezoeken duren doorgaans een hele werkdag. Streefdoel is om jaarlijks één of twee te bezoeken. De federaties worden kort vooraf op de hoogte gebracht van het plaatsbezoek.²⁰⁶ In de praktijk betekent dit dat elke federatie elke paar jaar het voorwerp is van een plaatsbezoek door Sport Vlaanderen.

Een vierde manier waarop Sport Vlaanderen inzicht krijgt in de wijze waarop de federaties het Sportschuttersdecreet toepassen, is via de beroepsdossiers die het behandelt.²⁰⁷ Indien een sportschutter het niet eens is met de schorsing, beperking of intrekking van zijn sportschutterslicentie door de betrokken schietsportfederatie dan kan de betrokkene, via een gemotiveerd aangetekend schrijven en binnen een termijn van 15 dagen, tegen deze beslissing in beroep gaan (zie 2.2.4). Sport Vlaanderen onderzoekt het beroep en adviseert de minister van Sport, die over de gegrondheid van het beroep beslist. Doordat de federatie haar beslissing tot schorsing, beperking of intrekking schriftelijk moet motiveren, krijgt Sport Vlaanderen zicht op de wijze waarop de federaties het Sportschuttersdecreet toepassen. In de beginperiode werden er veel beroepen opgestart tegen sancties van de federaties omdat er toen meer onduidelijkheid bestond over de precieze

interpretatie van een aantal bepalingen uit het Sportschuttersdecreet. Het aantal beroepsprocedures is sterk gedaald. Ter illustratie: de afgelopen twee jaar heeft Sport Vlaanderen slechts zeven beroepsdossiers ontvangen tegen sancties van FROS. De meeste van deze dossiers betreffen sancties op vraag van de provinciegouverneur en zijn dus niet onmiddellijk verbonden met de specifieke werking van de federatie.²⁰⁸

Gelet op de bestaande veiligheidsrisico's die verbonden zijn aan het verwerven, voorhanden houden en gebruiken van vuurwapens en de rol die de gemachtigde schietsportfederaties spelen in het uitreiken en opvolgen van sportschutterslicenties (die legale toegang verlenen tot vuurwapens) en het toezicht houden op de goede werking van de aangesloten schietclubs (waar het vuurwapengebruik plaatsvindt), is de toezichtsfunctie van Sport Vlaanderen op de federaties van groot belang. Over de kwaliteit van het toezicht van Sport Vlaanderen op de gemachtigde schietsportfederaties lopen de meningen sterk uiteen. Volgens FROS is er voldoende toezicht op de werking van de gemachtigde schietsportfederaties,²⁰⁹ terwijl VSK juist aangeeft dat er momenteel bij Sport Vlaanderen te weinig tijd, middelen en personeel beschikbaar zijn voor een gedegen toezicht. De controles die de afgelopen jaren hebben plaatsgevonden zijn er, naar eigen zeggen, steeds gekomen nadat VSK zelf een aantal problemen en fouten (bij FROS) had vastgesteld. Bovendien werd aan een aantal van deze problemen, bijvoorbeeld inzake de attesten van schietproeven (zie eerder), jarenlang geen gevolg gegeven. VSK wijst erop dat dit een aantal veiligheidsrisico's met zich meebrengt aangezien er documenten en attesten worden afgeleverd waarmee wapens kunnen worden aangekocht.²¹⁰ Ook FROS geeft aan er geen probleem mee te hebben om vaker gecontroleerd te worden via plaatsbezoeken en om uitgebreider te rapporteren in zijn verplichte jaarlijkse verslaggeving aan Sport Vlaanderen.²¹¹

3.2 Gebruik van wapens op de schietstand

Personen die de schietsport beoefenen, en vooral de regelmatige schutters, zijn zich doorgaans zeer goed bewust van de veiligheidsrisico's die hiermee gepaard gaan. Iedere club heeft bovendien zijn veiligheidssystemen en bijna alle schietclubs hebben mensen die op de schietstand toezicht houden. Bovendien is er een hoge mate van sociale controle op de schietstanden: van zodra iemand iets doet wat enigszins onveilig is, wordt de persoon in kwestie daarvoor op de vingers getikt.²¹² Het gebruik van vuurwapens door schutters die minder regelmatig komen, bijvoorbeeld sommige recreatieve schutters of sportschutters wiens licentie is vervallen maar die een nieuwe licentie hebben aangevraagd, houdt iets meer veiligheidsrisico's in.²¹³

Opgevraagde informatie bij de gemachtigde schietsportfederaties toont aan dat het aantal ongevallen met lichamelijke letsels op schietstanden erg laag ligt en dat slechts een klein deel ervan het gevolg is van een schietincident. Zo vonden er bij VSK sinds 2007 slechts 16 ongevallen met lichamelijke letsels plaats tijdens de activiteiten van zijn schietclubs, waarbij het slechts in vier gevallen om een schietincident ging. Het betreft hierbij meer bepaald een lichamelijk letsel als gevolg van:

- Een schot gelost bij het wegsteken van het wapen
- Een afgeketste kogel van een collega-schutter
- Een schot gelost bij het herladen van een wapen
- Een schot gelost bij het manipuleren van een wapen waarvan men dacht dat het leeg was

In de volgende paragrafen focussen we op vier aspecten van het gebruik van vuurwapens op de schietstand waarbij een aantal veiligheidsrisico's werden geïdentificeerd: de huidige leeftijdsgrenzen voor het schieten met vuurwapens, schietstanden die niet in regel zijn, schietclubs die niet in regel zijn en het systeem van occasioneel schieten.

3.2.1 Leeftijdsgrenzen

De Wapenwet bepaalt dat ook minderjarigen die houder zijn van een (voorlopige) sportschutterslicentie, onder bepaalde voorwaarden, vergunningsplichtige vuurwapens mogen hanteren op de schietstand voor het beoefenen van de schietsport. Deze voorwaarden zijn vastgelegd in het Vlaams Sportschuttersdecreet: sportschieten met vergunningsplichtige wapens is toegestaan vanaf de leeftijd van 16 jaar, minderjarige sportschutters dienen hiervoor een schriftelijke toestemming hebben van hun ouders of wettige vertegenwoordigers en het sportschieten moet plaatsvinden onder het toezicht en de begeleiding van een door de schietsportfederatie aangestelde lesgever^a. Het bezit van vergunningsplichtige vuurwapens is echter niet toegelaten voor minderjarigen. Gevraagd naar de minimumleeftijd bij de parlementaire bespreking van het ontwerp tot decreet in 2007, antwoordde de toenmalige minister van Sport dat de minimumleeftijd werd ingevoerd om risico's op jonge leeftijd te vermijden en dat uit overleg met de betrokken federaties bleek dat er een consensus bestond dat een minimumleeftijd van 16 jaar aangewezen is om sportief te schieten met vuurwapens toe te laten.²¹⁴

In vergelijking met andere landen kunnen potentiële topsportschutters in Vlaanderen pas op late leeftijd met vuurwapens beginnen schieten, wat in hun nadeel speelt op het vlak van de verdere ontwikkeling van een sportloopbaan.²¹⁵ In de Franse Gemeenschap wordt daarom een onderscheid gemaakt tussen Olympische disciplines (die vanaf 14 jaar met vuurwapens mogen worden beoefend) en de overige disciplines (waarvoor men 16 jaar moet zijn). Uit ons onderzoek is gebleken dat AVWL voorstander is van een algemene verlaging van de leeftijdsgrens naar 14 jaar voor het – onder begeleiding – sportschieten met vergunningsplichtige vuurwapens.²¹⁶ De gemachtigde schietsportfederaties zijn daarentegen geen voorstander van een algemene leeftijdsverlaging, maar VSK pleit er – met het oog op het tijdig opsoren en begeleiden van potentiële jeugdige topsportatleten – wel voor om onder voorwaarden een uitzondering te maken voor Olympische disciplines en in het kader van een specifiek doorstromingstraject de minimumleeftijd te verlagen naar bijvoorbeeld 12 jaar.²¹⁷

Hoewel het Decreet inzake gezond en ethisch sporten van 20 december 2013 bepaalt dat de Vlaamse regering leeftijdsgrenzen kan opleggen²¹⁸, ligt de verantwoordelijkheid voor een gepaste minimumleeftijd voor luchtdrukwapens momenteel bij de federaties.²¹⁹ De twee grote federaties communiceren naar hun clubs toe dat de minimumleeftijd voor het schieten met luchtdrukwapens tien jaar is, maar laten hen toe om hiervan in bepaalde gevallen af te wijken.²²⁰ Uit de cijfers van FROS blijkt bijvoorbeeld dat er momenteel een vijftal kinderen jonger dan 10 jaar lid zijn van een schietclub van deze federatie. Dit wordt niet als een probleem gezien op voorwaarde dat de betrokken kinderen over de nodige capaciteiten beschikken en er een goede begeleiding wordt voorzien vanuit de club.²²¹ Bij VlaS bestaat naar de clubs toe geen richtlijn inzake de minimumleeftijd voor het schieten met luchtdrukwapens.²²²

3.2.2 Schietstanden die niet in regel zijn

Schietstanden spelen een cruciale rol in de organisatie van de schietsport in Vlaanderen aangezien zij de enige plek zijn waar sportief en recreatief schieten mag worden beoefend^b. De erkenning van schietstanden is in België een federale bevoegdheid en wordt gereguleerd door het Koninklijk Besluit van 13 juli 2000^c. In totaal zijn er in Vlaanderen momenteel een veertigtal erkende schietstanden, wat vrij weinig is gezien de stijgende populariteit van de schietsport en het toegenomen aantal trainingen georganiseerd door de politie.²²³

a Deze lesgever moet meerderjarig zijn en houder van een sportschutterslicentie voor de betreffende wapencategorie. Voor de Olympische disciplines moet de lesgever bovendien minstens over een diploma van initiator schieten in de betreffende schietdiscipline beschikken, die uitgereikt of erkend is door de Vlaamse Trainersschool.

b Een "schietstand" wordt in de Wapenwet omschreven als een schietinstallatie voor vuurwapens, al dan niet gelegen in een gesloten lokaal. De omzendbrief inzake de wapenwet verduidelijkt dat openluchtschietstanden voor het kleischieten hier ook onder vallen, maar dat schietstanden waar alleen met "niet-vuurwapens" wordt geschoten (zoals paintball- of luchtdrukwapens) hier niet onder vallen en dus niet erkend moeten worden.

c Daarnaast zijn er ook milieueisen waaraan schietstanden dienen te voldoen. Dit is van belang voor de bepaling van de types vuurwapens waarmee op bepaalde schietstanden mag worden geschoten.

Om een erkenning te krijgen en te behouden moeten schietstanden aan verschillende voorwaarden voldoen die betrekking hebben op de interne veiligheid van de schietstand en het toezicht op de schutters. Zo moet elke schietstand, met het oog op beperken van de veiligheidsrisico's, over een huishoudelijk reglement beschikken met daarin onder meer regels inzake het hanteren van vuurwapens en beperkingen inzake bepaalde schiettechnieken.^a De uitbater van de schietstand of zijn vertegenwoordiger dient bovendien aanwezig te zijn als er schietactiviteiten plaatsvinden. Het KB stipuleert verder dat schietstanden enkel kunnen worden gebruikt door particuliere schutters, door bewakingsagenten en "ambtenaren van diensten bedoeld in artikel 27§1,3e lid van de Wapenwet" (politiediensten) die een opleiding volgen of zich oefenen. Belangrijk is dat een schietstand niet gelijktijdig mag worden gebruikt door personen uit deze verschillende categorieën. Met andere woorden, wanneer de politie op de schietstand schiettrainingen organiseert, mogen er geen sportschutters of recreatieve schutters aanwezig zijn.

Toegang tot de schietruimten waar zich vuurwapens bevinden, is strikt verboden voor jongeren onder de zestien jaar. Aan de toegang tot de schietruimten moeten bovendien vastbladige registers zijn neergelegd waarop de schutters en de schietmonitoren op genummerde bladzijden hun naam, het type en kaliber van het vuurwapen dat men zal hanteren, en de datum van betreden en verlaten van de ruimte noteren^b. De uitbater van de schietstand dient deze registers minstens 10 jaar te bewaren zodat deze gecontroleerd kunnen worden door de politie. Het KB van 2000 stipuleert verder dat het verboden is voor particuliere schutters en bewakingsagenten om bepaalde schiettechnieken te beoefenen zoals technieken waarbij gebruik wordt gemaakt van realistische situaties, menselijke silhouetten als doel, gewelddadige scenario's of verborgen wapendracht. Ook het consumeren van alcoholische dranken voorafgaand aan een schietactiviteit is verboden en schietstanden dienen de toegang te ontfangen aan personen die kennelijk in een staat van dronkenschap verkeren of een soortgelijke toestand ten gevolge van het gebruik van drugs of geneesmiddelen. Het KB inzake de erkenning van schietstanden bepaalt verder dat vuurwapens niet mogen worden verkocht in een schietstand, maar enkel ter beschikking mogen worden gesteld aan de schutters. Deze wapens worden in een aparte wapenkamer bewaard. Munitie mag wel worden verkocht in een schietstand, maar enkel voor gebruik bij deelname aan schietactiviteiten in dezelfde schietstand, op dezelfde dag en in hoeveelheden die noodzakelijk zijn voor deze deelname.

De lokale politie controleert of de schietstanden zich houden aan de regels. Naast de vijfjaarlijkse grote controles, waarbij de schietstand volledig wordt gesloten en zowel de aanwezigen, de wapens als de registers grondig worden gecontroleerd, komt de lokale politie bij verschillende schietstanden ook regelmatig langs voor kleinere controles, waarbij men de registers inkijkt of het schietgedeelte van de stand bezoekt.²²⁴ Indien de schietstanden zich niet houden aan de erkenningsvoorwaarden kan hun erkenning worden ingetrokken. In de praktijk valt dit echter nauwelijks voor.

Volgens de Federale Wapendienst en de provinciale wapendiensten worden de regels inzake schietstanden nauwgezet opgevolgd door de overgrote meerderheid van de schietstanden.²²⁵ De Federale Politie beaamt dit en stelt dat het overgrote deel van de schietstanden in regel is, maar wijst er op dat er wel gevallen bekend zijn van schietstanden waar geschoten wordt met verboden of niet-vergunde vuurwapens. Dit komt soms aan het licht bij vijfjaarlijkse controles.²²⁶ Wanneer de provinciale wapendiensten een melding krijgen van mogelijke problemen vragen ze aan de lokale politie om een onaangekondigde controle uit te voeren.²²⁷ Wapenunie, waarvan vrijwel alle Vlaamse schietstanden lid zijn, bevestigt dat een beperkt aantal schietstanden iets lakser zijn in het volgen van de bestaande veiligheidsregels. Vanuit Wapenunie wil men dit aanpakken door de exploitanten te wijzen op hun verantwoordelijkheid en hen informatie met goede praktijken te bezorgen.²²⁸ Wapenunie en de provinciale wapendiensten geven verder aan ook voorstander te zijn van het uitvoeren van "mystery shopping" bij schietstanden om zo mogelijk onregelmatigheden op te sporen.²²⁹

a Een kopie van dit huishoudelijk reglement moet deel uitmaken van het erkenningsdossier van de schietstand.

b Indien er in de schietstand opleidingen of schietoefeningen voor bewakingsagenten worden georganiseerd moet dit register worden aangevuld met gegevens over de opleiding, de organisator en de betreffende bewakingsdienst.

3.2.3 Schietclubs die niet in regel zijn

In veel schietstanden zijn meerdere schietclubs actief die lid zijn van een van de gemachtigde schietsportfederaties. Schietstanden die worden gefrequenteerd door schietclubs die niet zijn aangesloten bij de gemachtigde federaties, komen nauwelijks voor in België.²³⁰ Schietclubs zijn, in het kader van hun aansluiting bij de federaties, verplicht om een eigen intern reglement te hanteren. Hoewel sommige schietclubs strenger zijn dan andere, zijn de meeste schietclubs in Vlaanderen zich goed bewust van de bestaande veiligheidsrisico's.

Wanneer nieuwe clubs zich aanmelden bij VSK moeten ze de schietsportfederatie een aantal documenten bezorgen waaronder de statuten, een lijst van bestuurders, een ledenlijst (met minstens 10 leden), een verklaring dat ze beschikken over een schietstand en een lijst van de disciplines die ze willen aanbieden. Er wordt vaak een afspraak gemaakt om elkaar te leren kennen en de clubs krijgen ook de basisformulieren die ze nodig hebben voor hun werking, aansluitingskaartjes en plaatjes met de basisveiligheidsregels. Elk jaar krijgen ze een update van de reglementering. Tot op heden werden de nieuwe clubs tijdens hun eerste jaar niet speciaal opgevolgd, maar VSK heeft aangekondigd dat het hiermee binnenkort zal beginnen. VSK wil bovendien regelmatig meer clubbezoeken uitvoeren.²³¹

FROS geeft aan dat de samenwerking met de schietclubs vrij goed verloopt en dat de clubs de federatie frequent contacteren indien men met een probleem zit. Ook FROS organiseert regelmatig clubbezoeken om zo de goede werking van de clubs te controleren. Deze bezoeken werden lange tijd uitgevoerd door de landelijke coördinatoren van FROS, voornamelijk in het kader van het opvolgen van de organisatie van de proeven door de clubs, maar dit was erg tijdrovend. Naar aanleiding van de vastgestelde problemen (zie 3.1.7) werd de werking van FROS recentelijk herzien en werden verschillende regionale coördinatoren aangeduid. Dit heeft ook gevolgen voor de clubbezoeken, die nu zowel door de landelijke coördinatoren als regionale coördinatoren worden uitgevoerd. Op deze manier wil FROS zijn clubbezoeken gevoelig uitbreiden. Verder wil FROS volop inzetten op een betere begeleiding van zijn schutters en een betere opleiding van zijn trainers.²³²

De concurrentie tussen de twee grote gemachtigde schietsportfederaties zorgt voor een verhoogd risico op "shopping", waarbij clubs zich bewust aansluiten bij een federatie met minder strikte vereisten op het vlak van veiligheid. Met het oog op het promoten van een veilige schietsport heeft het kabinet van de minister van Sport de gemachtigde federaties in juli 2013 gevraagd om samen een ontwerpnota rond zelfregulering binnen het sportschieten op te stellen. Door de sterke concurrentie tussen de twee grote federaties en de verslechterde relatie werd de gevraagde gezamenlijke zelfreguleringsnota nooit ontwikkeld. VSK heeft ondertussen wel een eigen zelfreguleringsnota opgesteld met daarin onder meer het advies aan zijn clubs om met nieuwe leden een intakegesprek te doen, om nieuwe leden een introductie cursus te laten volgen en hen te laten beginnen met luchtdrukwapens (doelschieten). Het afdwingen van deze zelfreguleringsnota is echter niet vanzelfsprekend: volgens VSK heeft een aantal clubs reeds gedreigd over te stappen naar FROS indien ze verplicht worden de nota na te volgen. Verder wijst VSK erop dat het in het verleden een aantal clubs heeft uitgesloten wegens het niet naleven van de bestaande regelgeving, maar dat deze clubs zich nadien onmiddellijk bij FROS aansloten.²³³ FROS benadrukt echter dat het geen clubs van andere federaties heeft gecontacteerd om over te stappen, maar dat als een schietclub vraagt om bij FROS aan te sluiten, het dit geval per geval behandelt.²³⁴ FROS stelt dat wanneer clubs worden uitgesloten bij een gemachtigde federatie omwille van pertinent overtreden van de regelgeving en het decreet, deze informatie gedeeld zou moeten worden in de informatie-uitwisseling tussen de federaties.²³⁵

VSK heeft een tijdje geleden bij een aantal van zijn clubs interne controles uitgevoerd op de registratie van schietbeurten, maar botste hierbij op weerstand van een aantal clubs die dreigden naar FROS over te stappen.²³⁶ Een mogelijke oplossing ligt hier in het digitaliseren van betreffende documenten, zodat frauderen een stuk moeilijker wordt. De Federale Wapendienst wijst erop dat werk gemaakt wordt van de informatisering van de registers van de schietstanden. Tot recent hanteerden de schietstanden papieren registers. Dit bemoeilijkte echter de controle door de lokale politie, onder meer omdat de registraties niet altijd erg leesbaar waren.²³⁷ Met een recent Koninklijk Besluit²³⁸ werd het mogelijk gemaakt dat deze registers ook op een geïnformatiseerde

wijze worden bijgehouden “door middel van een applicatie die beveiligd is tegen fraude en manipulatie van de gegevens”. Recentelijk is ook FROS zijn werking meer beginnen te digitaliseren. Ook bij Wapenunie en AVWL is men vragende partij voor meer informatisering.²³⁹

Bij VlaS is er weinig rechtstreeks contact tussen de federatie en de traditionele schutters. Het zijn de verschillende verbondsverantwoordelijken die een cruciale rol spelen in de opvolging van de clubs en hun leden. De verbondsverantwoordelijken worden, op voorstel van de verbonden zelf, aangesteld door VlaS en zijn verantwoordelijk voor het navolgen van het interne reglement van de federatie door het verbond en aangesloten clubs. Zij organiseren de proeven, verzamelen de aanvragen voor sportschutterslicenties (en bijhorende stavingsstukken) en controleren of de aanvraagdossiers volledig zijn voor ze deze dossiers opsturen naar de federatie. De licenties worden wel uitgereikt, geldig verklaard en hernieuwd door het secretariaat van VlaS. Deze licenties worden dan opnieuw naar de verbondsverantwoordelijken gestuurd, die ze op hun beurt aan de schutters zelf bezorgen. Bij hernieuwingen zijn het de bondsverantwoordelijken die instaan voor de vernietiging van de vervallen licenties.²⁴⁰

Hoewel het verboden is om vuurwapens te verkopen in een schietstand, zijn verschillende schietstanden en schietclubs nauw verbonden met een wapenwinkel die gelokaliseerd is vlak naast de schietstand. Sommige wapenhandelszaken publiceren op hun website bijvoorbeeld een stappenplan om lid te worden van een schietclub die verbonden is aan hun handelszaak en bieden aan om de kandidaat-sportschutters te helpen bij het samenstellen van hun dossier.²⁴¹ De verwevenheid tussen een aantal schietstanden, schietclubs en wapenwinkels wordt ook opgemerkt door de Federale Wapendienst en wordt verklaard door commerciële belangen. Wapenhandelaars vestigen zich nu eenmaal kort bij potentiële klanten. Zolang deze wapenwinkels zich aan de wettelijke voorwaarden houden, is er geen probleem.²⁴² VSK vindt dit geen ideaalbeeld, maar geeft aan hier weinig aan te kunnen doen vanwege de concurrentie met de andere federaties.²⁴³

3.2.4 Occasioneel schieten

De omzendbrief over de toepassing van de wapenwetgeving verduidelijkt dat het systeem van occasioneel schieten bedoeld is voor schietclubs om nieuwe leden aan te trekken door personen die interesse vertonen in de schietsport één keer per jaar in de praktijk kennis te laten maken met de sport zonder dat dit een zwaar administratief parcours met zich meebrengt.²⁴⁴ De specifieke voorwaarden inzake het occasioneel schieten zijn vastgelegd in het KB van 13 juli 2000 inzake de erkenning van schietstanden (zie 2.5). De gemachtigde schietsportfederaties zijn geen vragende partij om het systeem van occasioneel schieten te versoepelen door bijvoorbeeld meerdere occasionele schietbeurten per jaar toe te staan. Zo wijst VSK er bijvoorbeeld op dat verschillende clubs gestopt zijn met de mogelijkheid tot occasioneel schieten omdat er steeds een begeleider moet worden voorzien en de clubbestuurders verantwoordelijk zijn voor deze occasionele schutters.²⁴⁵ FROS voegt daar aan toe dat het occasioneel schieten bedoeld is als kennismaking in de schietsport waardoor de deelnemers veelal geen ervaring hebben met wapens en bijgevolg intens begeleid dienen te worden. Dit zorgt in schietclubs, die nu al grotendeels op vrijwilligers steunen, voor veel extra werklast. Veel clubs beperken daarom de dagen dat er occasioneel geschoten kan worden of laten dit bijvoorbeeld enkel toe op een opendeurdag.²⁴⁶

Inzake het occasioneel schieten werden in het kader van dit onderzoek twee mogelijke veiligheidsrisico's geïdentificeerd: het gebruiken van het systeem van occasioneel schieten voor het organiseren van lucratieve activiteiten die niet gericht zijn op het promoten van de schietsport en de aantrekkelijkheid van het systeem van occasioneel schieten voor personen met slechte bedoelingen.

Ten eerste blijkt uit ons onderzoek dat een aantal Vlaamse schietstanden actief reclame maken voor het gebruik van hun schietstand voor bedrijfsevenementen of vrijgezellenactiviteiten. Een Vlaamse schietstand biedt bijvoorbeeld de mogelijkheid om voor zulke evenementen onder begeleiding met minimaal vijf verschillende wapens te schieten voor de prijs van 100 euro per persoon. De groep dient op voorhand een van de verschillende aangeboden thema's te kiezen.²⁴⁷ Opvallend is dat de schietstand naast traditionele thema's zoals

“pistolen” en “revolvers” onder andere ook thema’s zoals “machinepistool 9mm”, “Vietnam” en “Oost-Europese wapens” aanbiedt, waarbij de occasionele schutters onmiddellijk schieten met semiautomatische varianten van verschillende types oorlogswapens zoals AK47, Thompson 1928 .45ACP, FN Uzi 9mm, Sten MK3 9mm en Colt M16 .223R.²⁴⁸ Dergelijke evenementen zijn niet in lijn met de geest van de Wapenwet, zoals omschreven in de omzendbrief. De provinciale wapendiensten vinden dit soort evenementen dan ook problematisch, maar wijzen er op dat ze hier niet tegen kunnen optreden zolang de organisatoren van deze evenementen zich aan de regel van de wet houden.²⁴⁹ Om dit soort situaties zoveel mogelijk te vermijden wordt vanuit VSK voorgesteld om occasioneel schieten bijvoorbeeld enkel mogelijk te maken onder begeleiding van een gediplomeerde trainer of een lijst op te stellen met gangbare kalibers voor het occasioneel schieten.²⁵⁰ De recente aanpassing van de Europese Vuurwapenrichtlijn zal onder meer een beperking van de types wapens waarmee occasioneel kan worden geschoten als gevolg hebben.

Daarnaast wijst de Federale Politie erop dat personen met slechte bedoelingen soms worden aangetrokken door schietstanden en dat personen met criminele of terroristische motieven schietstanden gebruiken om hun schietcapaciteiten te verbeteren. Dit kan door te oefenen met luchtdrukwapens, maar mogelijk ook door te oefenen met vuurwapens. Volgens de Federale Politie is het ook erg waarschijnlijk dat niet alle schietclubs al hun dagkaarten voor occasionele schutters opsturen naar de desbetreffende provincies.²⁵¹ Eenzelfde geluid valt ook bij de Federale Wapendienst van de FOD Justitie op te vangen. Volgens deze dienst zijn aan het occasioneel schieten meer veiligheidsrisico’s verbonden dan aan het sportief of recreatief schieten, aangezien veroordeelde criminelen in principe het sportief of recreatief schieten niet kunnen beoefenen door het verplichte uittreksel van het strafregister. Voor occasionele schutters bestaat deze verplichting niet en is het al dan niet inleveren van zulk uittreksel afhankelijk van het interne reglement van de schietstand.²⁵² Ook FROS en Wapenunie erkennen dit risico, maar wijzen erop dat het in de praktijk sterk wordt beperkt door de persoonlijke begeleiding die noodzakelijk is bij het occasioneel schieten. Door de stijgende populariteit van de schietsport zijn verschillende clubs bovendien overgegaan op een systeem waarbij het occasioneel schieten enkel nog wordt toegelaten indien de occasionele schutter wordt voorgesteld door een lid van de betreffende schietclub. Dit zorgt sowieso voor een zekere screening van de occasionele schutters.²⁵³ VSK wijst erop dat de verplichting tot het voorleggen van het uittreksel uit het strafregister in bepaalde gevallen een meerwaarde kan betekenen. Een onmiddellijk gevolg is bijvoorbeeld dat personen die in het buitenland gevestigd zijn (en dus minder interessant voor de schietclubs zijn) het een stuk moeilijker zullen hebben om hier occasioneel te schieten, aangezien ze eerst bij de FOD Justitie een uittreksel uit het strafregister zullen moeten aanvragen.²⁵⁴

Verder kan worden betwijfeld of de verplichte dagkaarten voor het occasioneel schieten steeds worden ingevuld in alle schietstanden en of alle provincies deze dagkaarten nauwgezet controleren. Zo wijst de Federale Wapendienst, die enkel bevoegd is voor de controle van dagkaarten van personen zonder verblijfadres in België^a, dat ze van sommige schietstanden nooit dagkaarten ontvangt.²⁵⁵ Volgens VSK registreert het overgrote deel van zijn clubs het occasioneel schieten via de dagkaarten en sturen ze deze wel degelijk op naar de provinciale en federale wapendienst(en). Men wijst er wel op dat het voor schietstanden en schietclubs niet altijd even duidelijk is binnen welk termijn de dagkaarten teruggestuurd moeten worden naar vermelde wapendienst(en).²⁵⁶ De provinciale wapendiensten erkennen de problemen inzake de controle op de occasionele schutters: ook zij hebben ondervonden dat niet alle schietstanden hun dagkaarten effectief opsturen. Bovendien zorgen personeelstekorten ervoor dat de ingestuurde dagkaarten regelmatig niet of laattijdig worden gecontroleerd door de provinciale wapendiensten.²⁵⁷

Uit de controles van de Federale Wapendienst blijkt dat sommige personen uit het buitenland het hele land doorkruisen om in bepaalde standen occasioneel te gaan schieten. De Federale Wapendienst wijst er op dat dit gedeeltelijk verklaard kan worden door de praktijk het occasioneel schieten aan te bieden via Bongo-bonnen, waarop een aantal schietstanden zich hebben toegelegd. De federale dienst heeft bij haar controles echter vastgesteld dat sommige personen jaarlijks meermaals occasioneel zijn gaan schieten bij een bepaalde schietstand, waardoor ze zich de vraag stelt in hoeverre Belgische schietstanden, via het systeem van

a In totaal bedraagt het aantal occasionele schutters zonder verblijfadres in België waarvan de Federale Wapendienst weet heeft ongeveer 400 à 500 per jaar.

occasioneel schieten, niet misbruikt worden door criminelen uit het buitenland om hun schietcapaciteiten te verbeteren.²⁵⁸

Gezien de beperkte controles op het occasioneel schieten door de provinciale wapendiensten bestaat het risico dat ook binnenlandse criminelen en andere personen met slechte bedoelingen het systeem van occasioneel schieten misbruiken om zich te bekwamen in hun schietcapaciteiten. De schietsportfederaties wijzen daarom op het belang van meer duidelijkheid omtrent de snelheid waarmee dagkaarten verstuurd moeten worden en van een beter opvolgsysteem van deze dagkaarten. Vanuit de federaties wordt er verder op gewezen dat, indien ze nog niet werden veroordeeld, criminelen en potentiële terroristen het verbeteren van hun schietcapaciteiten in principe ook met voorlopige sportschutterslicenties kunnen doen, mede als gevolg van het ontbreken van een proactief advies van de lokale politie in deze procedure (zie eerder.)²⁵⁹

3.3 Voorhanden houden van wapens buiten de schietstand:

3.3.1 Misbruik van de wettige reden sportief en recreatief schieten

Het particuliere wapenbezit is in België beperkt tot de zeven in de Wapenwet opgesomde “wettige redenen” (zie 2.1.3). Zoals eerder vermeld is de wettige reden “sportief en recreatief schieten” met 107 à 146.000 geregistreerde wapens in het CWR, de belangrijkste reden voor particulier wapenbezit in Vlaanderen. In de Wapenwet staan ook de wettige redenen “risico-activiteit”^a en “persoonlijke verdediging”^b, maar deze redenen worden in België bijzonder restrictief geïnterpreteerd. Ter illustratie: uit cijfers van het CWR blijkt dat voor deze redenen respectievelijk slechts 45 en 14 vuurwapens geregistreerd staan in Vlaanderen.²⁶⁰

Bij de provinciale wapendiensten bestaat het gevoel dat de toegenomen populariteit van de schietsport, ten minste gedeeltelijk, verband houdt met de terroristische schietincidenten van de afgelopen jaren. In de onmiddellijke nasleep van deze incidenten kregen de wapendiensten veel meer vragen inzake procedures voor wapenbezit vanuit de bevolking. Deze diensten geven aan dat voor personen die zich onveilig voelen en zich met een vuurwapen wensen te beschermen lidmaatschap van een schietclub vaak de makkelijkste weg naar legaal wapenbezit is. De wapendiensten vermoeden dat ook zelfstandigen vergunningen voor wapenbezit aanvragen vanuit onveiligheidsgevoelens.²⁶¹ Ook de twee grote federaties hebben opgemerkt dat ze meer vragen tot lidmaatschap krijgen in de periodes na grote terroristische schietincidenten in Europa.²⁶²

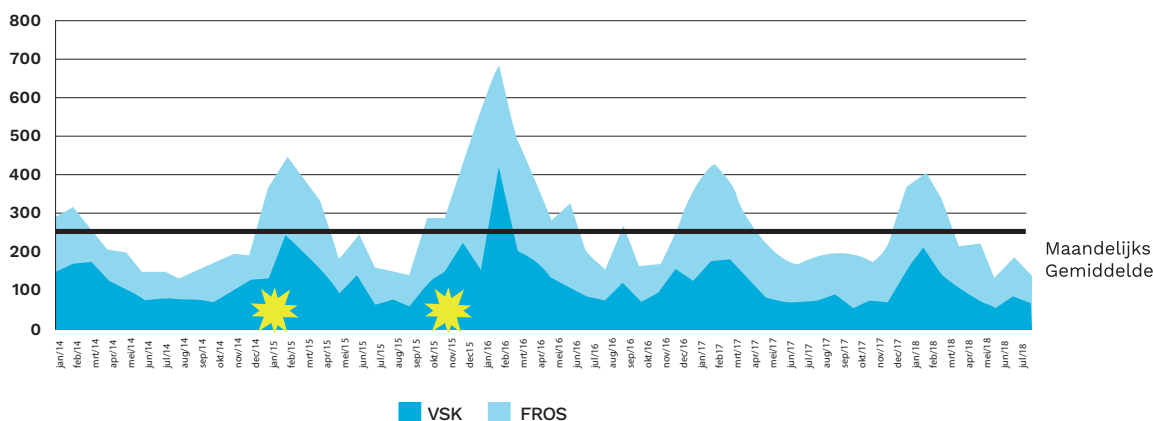
Cijfers over het aantal afgeleverde voorlopige sportschutterslicenties door de twee grote federaties tonen een sterke stijging in de maanden na dergelijke schietincidenten. Tussen januari 2014 en augustus 2018 werden maandelijks gemiddeld 263 voorlopige sportschutterslicenties uitgereikt door VSK en FROS. Na de aanslagen in Parijs in januari 2015 steeg dit cijfer naar 447 en na de aanslagen in Parijs in november zelfs naar 680. Dit doet vermoeden dat verschillende mensen begonnen zijn met schietsportactiviteiten als gevolg van onveiligheidsgevoelens. We dienen deze cijfers echter voorzichtig te interpreteren omdat het aantal afgeleverde

a Meer bepaald “de uitoefening van een risicovolle activiteit die bijzondere risico's inhoudt of het voorhanden hebben van een vuurwapen noodzakelijk maakt”. De omzendbrief over de toepassing van de wapenwetgeving verduidelijkt dat een algemene richtlijn met categorieën van risicoberoepen niet wenselijk is en dat steeds naar de specifieke context en concrete aanleidingen moet worden gekeken. De aanvrager van een wapenvergunning met deze reden moet de noodzaak een vuurwapen voorhanden te hebben aantonen en mag het wapen uitsluitend hiervoor gebruiken. Een juwelier die een vuurwapen wil verwerven, moet bijvoorbeeld aantonen dat de gevaren waaraan hij is blootgesteld reëel zijn, dat hij een concreet risico loopt op deze gevaren en dat het leven van de aanvrager beroepshalve in gevaar is.

b Meer bepaald “de persoonlijke verdediging van personen die een objectief en groot risico lopen en die aantonen dat het voorhanden hebben van een vuurwapen dit groot risico in grote mate beperkt en hen kan beschermen”. De omzendbrief over de toepassing van de wapenwetgeving verduidelijkt dat hiervoor moet worden aangetoond dat de aanvrager voor zijn persoonlijke veiligheid reeds alle andere haalbare maatregelen heeft genomen en dat het wapen uitsluitend voor deze reden mag worden gebruikt. De aanvrager moet dus bewijzen dat hij een ernstig en objectief risico loopt, dat het bezit van een vuurwapen dit risico doet afnemen en de betrokkene kan beschermen, en dat hij bovendien reeds alle andere realistische maatregelen heeft genomen voor zijn persoonlijke veiligheid.

sportschutterslicenties bij beide federaties in het begin van het kalenderjaar steeds hoger ligt dan in de rest van het jaar. De cijfers worden echter duidelijk vastgesteld bij beide federaties en liggen zo opmerkelijk hoog, zelfs in vergelijking met dezelfde maanden in andere jaren, dat ze suggereren dat er effectief meer personen schietclubs zijn gaan bezoeken als gevolg van vermelde terroristische schietincidenten, vooral in de maanden na de aanslagen in Parijs in november 2015. Het betreft hier enkel personen die een voorlopige sportschutterslicentie hebben aangevraagd. We hebben geen zicht op het aantal personen dat in deze periodes met recreatief schieten is begonnen.

Figuur 5: Aantal afgeleverde voorlopige sportschutterslicenties door VSK en FROS, per maand, januari 2013-augustus 2018

In zijn jaarlijkse rapportage aan Sport Vlaanderen stelde VSK de vraag in hoeverre de stijging van zijn ledenaantallen in 2016 en 2017 te verklaren is doordat personen voor de sport kiezen of doordat lid worden vooral een eerder makkelijke manier is om een vuurwapen in huis te halen en zo een veiligheidsgevoel te creëren.²⁶³ Zoals eerder vermeld, heeft VSK in zijn zelfreguleringsnota vooropgesteld dat zijn clubs best eerst een intakegesprek uitvoeren met mogelijke nieuwe leden, maar heeft de federatie het moeilijk om dit ook effectief te doen implementeren bij zijn clubs.²⁶⁴ Ook bij FROS is dit geen verplichting, maar zijn er wel schietclubs die dergelijke gesprekken voeren met kandidaat-leden om zo de motivatie en de geschiktheid van het potentiële lid zo veel mogelijk te achterhalen. Bij FROS wijst men er op dat het voor schietclubs erg moeilijk is om, zelfs in geval van een intakegesprek, in te schatten wat de exacte bedoelingen zijn van potentiële leden en dat het niet de taak is van de clubs en federaties om deze inschatting te maken.²⁶⁵ Interessant is dat VlaS, dat enkel sportschutterslicenties kan uitreiken voor categorie C en D wapens (zie 2.2.3), vaststelt dat een aantal van zijn leden die bijvoorbeeld in Limburg klepschieten met categorie D wapens ook een uitbreiding van hun licentie hebben gevraagd voor categorie C wapens terwijl ze niet in West-Vlaanderen het flessenschieten beoefenen. Men vermoedt dat het hier personen betreft die graag om andere redenen, bijvoorbeeld klepschieten of zelfverdediging, graag een bijkomend type wapen in huis hebben.²⁶⁶

Voor het stelsel van recreatief schieten wordt beschouwd als een vrij makkelijke mogelijkheid om wapens te bezitten. Betreffende personen willen doorgaans minder betalen aan sportorganisaties en soms minder schietbeurten uitvoeren dan verplicht is bij het bezit van een sportschutterslicentie. Zo zijn er gevallen bekend van recreatieve schutters die zelfs schieten zonder een schietschijf op te hangen. Bovendien zijn er bij het recreatief schieten doorgaans meer uitzonderingen mogelijk indien de betrokken schutter zijn verplichte aantal jaarlijkse schietbeurten niet heeft gehaald²⁶⁷ (zie 3.1.1). Een vertegenwoordiger van de Vlaamse provinciale wapendiensten noemde het recreatief schieten op een studiedag in 2017 nog de “grote achterpoort in de Federale Wapenwet”.²⁶⁸ Ook de Federale Politie heeft het gevoel dat de wettige reden van het recreatief schieten regelmatig wordt gebruikt door personen die gewoon graag een wapen in huis hebben of die zich met een vuurwapen willen kunnen verdedigen.²⁶⁹ Dat een aantal personen zich via het statuut van sportief of recreatief schieten

bewapenen met het oog op zelfverdediging wordt niet uitgesloten door de vertegenwoordiger van AVWL. De verantwoordelijkheid voor het controleren hierop ligt volgens deze vertegenwoordiger niet bij de schietclubs en schietstanden. Die laatste zijn er enkel verantwoordelijk voor dat de personen die bij hen komen schieten dit op een veilige manier en conform de regels doen.²⁷⁰

Volgens de Federale Wapendienst is het de opdracht van de lokale politie om te controleren of er sprake is van een eventueel misbruik van wettige redenen.²⁷¹ Er zijn echter ook andere manieren om misbruik van de wettige reden zoveel mogelijk te trachten te vermijden, bijvoorbeeld door meer schietbeurten te vereisen om aan te tonen dat men regelmatig de schietsport beoefent (zie eerder). Indien er twijfel bestaat over de echtheid van de intentie om aan recreatief schieten te doen of over de overeenstemming van het type wapen, stelt de omzendbrief over de Wapenwet voor om bij beginnende recreatieve schutters, die nog geen ervaring hebben, een wapenvergunning onder een ontbindende voorwaarde toe te kennen, bijvoorbeeld dat de betrokkene binnen het jaar na de afgifte van de vergunning het bewijs moet leveren dat hij effectief regelmatig aan recreatief schieten gedaan heeft met het wapen waarvoor de vergunning werd afgegeven.²⁷²

3.3.2 Risico op diefstal

Diefstal is een belangrijke wijze waarop vuurwapens en munitie die legaal voorhanden worden gehouden, kunnen verdwijnen in het illegale circuit.²⁷³ Om de risico's op wapendiefstal te beperken dienen wapenbezitters in België een aantal veiligheidsmaatregelen te nemen. De verplichte veiligheidsvoorwaarden voor de opslag van vuurwapens en munitie zijn vastgelegd in het Koninklijk Besluit van 24 april 1997 (zoals aangepast in 2009). Zo moeten de wapens ongeladen^a en buiten het bereik van kinderen worden opgeslagen op een plaats die geen uiterlijk kenteken draagt dat er zich een wapen of munitie in bevindt. Verder mogen de wapens en munitie niet ogenblikkelijk toegankelijk zijn en is het verboden werktuigen die een inbraak kunnen vergemakkelijken langer dan noodzakelijk achter te laten in de nabijheid van de plaatsen waar wapens worden bewaard. Het KB voorziet in bijkomende strengere veiligheidsmaatregelen naarmate men meer vuurwapens opslaat. Het KB bepaalt verder dat bij (poging tot) diefstal van een vuurwapen, munitie of vuurwapenonderdelen onmiddellijk aangifte moet worden gedaan bij de politie en de gouverneur.²⁷⁴

Ondanks deze verplichte veiligheidsmaatregelen worden in België jaarlijks gemiddeld meer dan 850 diefstallen van vuurwapens vastgesteld.²⁷⁵ Gezien de verdeling van het wapenbezit in ons land betekent dit dat er jaarlijks naar alle waarschijnlijkheid een paar honderd vuurwapens worden gestolen bij sportieve en recreatieve schutters in Vlaanderen. Het betreft daarbij zowel handvuurwapens als geweren. Volgens de Federale Politie komen diefstallen bij schietstanden nauwelijks voor in België als gevolg van de stringente regels voor de veilige opslag van meer dan 30 wapens.²⁷⁶ Vanuit de schietsportsector is men, juist vanwege het risico op gerichte diefstallen vanuit het criminele milieu, geen vragende partij om het particuliere wapenbezit te centraliseren in de schietclubs en schietstanden.²⁷⁷

VSK wijst erop dat sportschutters hun vuurwapens op een goede manier en conform de regels opbergen.²⁷⁸ FROS voegt daar aan toe dat sportschutters degelijk opgeleid zijn en over het algemeen de wetgeving heel goed kennen, waardoor ze heel goed weten hoe ze hun wapens dienen te bewaren en vervoeren.²⁷⁹ Met het oog op het beperken van de risico's op wapendiefstallen bij particulieren kan AVWL zich terugvinden in strenge regels voor de veilige opslag van wapens. Deze belangenvereniging voor wapenbezitters wijst bovendien op het extra gevaar dat sportschutters en recreatieve schutters kunnen lopen op diefstallen die specifiek gericht zijn op hun vuurwapens en waarbij de dieven bijvoorbeeld het juiste materiaal meenemen om wapenkluizen te kunnen openen.²⁸⁰ Een belangrijk aspect inzake de risico's op gerichte wapendiefstallen is dan ook het beschermen van de privacy van de wapenbezitters. Een simpele zoektocht op het internet naar Vlaamse schietclubs en hun bestuurders in het kader van dit onderzoek leverde echter al snel tientallen adressen van wapenbezitters op. Het is duidelijk dat het onvoorzichtig omspringen met de privacy van hun leden door schietclubs de risico's op op gerichte wapendiefstallen verhoogt.

a Het wapen mag enkel geladen worden bewaard indien de vergunning werd uitgereikt op basis van de wettige reden "persoonlijke verdediging".

De schietsport is de belangrijkste reden voor particulier vuurwapenbezit in Vlaanderen. Cijfers van het Centraal Wapenregister tonen aan dat momenteel 107.000 à 146.000 vuurwapens die geregistreerd staan, in handen zijn van de tienduizenden Vlaamse beoefenaars van de schietsport. Dit komt neer op 35% à 48% van het totaal geregistreerde particuliere wapenbezit in Vlaanderen. De afgelopen jaren kende de schietsport bovendien een stijgende populariteit, waardoor een aantal van de ongeveer 220 actieve Vlaamse schietclubs beslist heeft om, met het oog op een goede begeleiding van nieuwe schutters, een tijdelijke ledenstop in te voeren. Aan particulier wapenbezit kunnen echter een aantal veiligheidsrisico's verbonden zijn. Op vraag van de voorzitter van het Vlaams Parlement heeft het Vlaams Vredesinstituut in dit onderzoeksrapport de huidige regulering van de schietsport geëvalueerd en mogelijke veiligheidsrisico's geïdentificeerd door de bestaande processen inzake deze regulering te analyseren en de in kaart gebrachte risico's af te toetsen bij de betrokken actoren en stakeholders.

Toen de Federale Wapenwet in 2006 gevoelig werd verstrengd, leefde bij veel beoefenaars van de schietsport het gevoel dat het voor hen een stuk moeilijker ging worden om vuurwapens te verwerven, voorhanden te houden en te gebruiken voor het uitoefenen van hun hobby. Deze vrees bleek later ongegrond. In de Federale Wapenwet werd de wettige reden "sportief en recreatief schieten" opgenomen en met de goedkeuring in 2007 van het Sportschuttersdecreet door het Vlaams Parlement, bevoegd voor sport in het Belgische institutionele model, werd een specifiek statuut voor sportschutters uitgewerkt waarin de sportschutterslicentie een cruciale rol speelt. Via deze sportschutterslicentie kunnen de sportschutters hun wettige reden aantonen bij de reguliere wapenvergunningsprocedure en bovendien ook een aantal vuurwapens, die geschikt zijn voor het sport-schieten en opgelijst werden in 2007, rechtstreeks verwerven zonder de reguliere vergunningsprocedure te doorlopen. Omdat de Vlaamse overheid op dat moment te weinig *knowhow* in huis had, werd ervoor gekozen om de sportschutterslicenties te laten uitreiken door een aantal gemachtigde schietsportfederaties. Deze schietsportfederaties hebben sinds 2007 veel tijd en middelen geïnvesteerd in het overtuigen van de schutters om voor een sportschutterslicentie te kiezen en in het uitbouwen van een gedegen administratief proces waarbinnen deze licenties op een efficiënte wijze worden afgeleverd. Het hoeft dan ook niet te verbazen dat veel Vlaamse wapenbezitters in de eerste jaren na de aanname van de Federale Wapenwet en het Vlaams Sportschuttersdecreet een sportschutterslicentie hebben aangevraagd. Daarnaast hebben verschillende wapenbezitters ervoor gekozen om de schietsport (te gaan) beoefenen buiten het kader van de gemachtigde schietsportfederaties en recreatieve schutters te worden. Het recreatief schieten is momenteel niet gereguleerd door de Vlaamse Gemeenschap, maar valt nog steeds exclusief onder de bepalingen van de federale wapenwetgeving.

Initieel bestond er veel scepsis bij de provinciale wapendiensten en lokale politie over wat velen beschouwden als de “privatisering” van de controle op het sportschieten, door de belangrijke rol die werd toebedeeld aan de gemachtigde schietsportfederaties. Deze scepsis is ondertussen grotendeels verdwenen. Uit ons onderzoek blijkt duidelijk dat de verschillende betrokken actoren overtuigd zijn dat het stelsel van sportschieten, zoals uitgewerkt in het Vlaams Sportschuttersdecreet, vrij goed werkt en dat de federaties hun taak over het algemeen naar behoren vervullen. Het beperkte aantal schietincidenten bij het beoefenen van de schietsport is bijvoorbeeld een indicatie dat de veiligheidsregels voor het gebruik van vuurwapens op de schietbaan doorgaans goed worden opgevolgd. Via een getrappt systeem wordt toezicht gehouden op het gebruik en verwerven van (vergunningsplichtige) vuurwapens voor de schietsport in Vlaanderen. De sportieve en recreatieve schutters worden in eerste instantie gecontroleerd door de schietclubs waarvan ze lid zijn en door de erkende schietstand waar ze hun hobby uitoefenen. De schietstanden worden gecontroleerd door de provinciale wapendiensten, terwijl de schietclubs die aangesloten zijn bij een van de gemachtigde federaties, door deze federaties worden opgevolgd. Bij de verwerving van vergunningsplichtige vuurwapens worden de sportieve en recreatieve schutters gecontroleerd door, afhankelijk van de situatie, de federaties en/of de provinciale wapendiensten. Sport Vlaanderen oefent bovendien toezicht uit op de werking van de gemachtigde federaties.

Ondanks het beperkte aantal incidenten op de schietstanden en het getrapte systeem van toezicht werden tijdens dit onderzoek een aantal mogelijke veiligheidsrisico's geïdentificeerd die onder meer betrekking hebben op de controle van risicoprofielen door en informatie-uitwisseling tussen de betrokken actoren. Over de mogelijke veiligheidsrisico's verbonden aan het stelsel van recreatief schieten zijn de meningen duidelijk sterk verdeeld. Terwijl men bij de belangenverenigingen van de civiele wapensector (Wapenunie) en wapenbezitters (AVWL) erg tevreden is met deze regeling, wijzen de provinciale wapendiensten en schietsportfederaties op verschillende problemen. Ook bij de specifieke regeling voor het occasioneel schieten, bedoeld om potentiële leden van schietclubs eenmaal per jaar in de praktijk te laten proeven van de schietsport, werden een aantal veiligheidsrisico's vastgesteld.

De geïdentificeerde, mogelijke veiligheidsrisico's voor de schietsport in Vlaanderen kunnen in drie groepen worden verdeeld. Ten eerste zijn er een aantal mogelijke risico's verbonden aan het verwerven van vuurwapens door sportschutters en recreatieve schutters. Zo werd vastgesteld dat bij de voorafgaande controle van risicoprofielen tijdens de aanvraag voor een sportschutterslicentie, in tegenstelling tot bij de reguliere vergunningsprocedure bij de provincies, geen pro-actief advies van de lokale politie en geen mogelijkheid tot verzet van meerderjarige huisgenoten zijn opgenomen. Verder werd er door verschillende betrokken actoren ook gewezen op problemen die betrekking hebben op het uittreksel van strafregister, het medische attest en de kwaliteit van de verplichte proeven. Daarnaast bestaan er een aantal opmerkelijke verschillen in de controle op het naleven van de voorwaarden voor wapenbezit bij de procedures voor het sportief en recreatief schieten: sportschutters worden, bovenop hun vijfjaarlijkse controle bij de hernieuwing van hun sportschutterslicentie, ook jaarlijks gecontroleerd op het feit of ze wel actief lid zijn van de schietsportfederatie en of ze niet het voorwerp zijn geweest van relevante veroordelingen, terwijl de naleving van de voorwaarden bij de recreatieve schutters slechts om de vijf jaar wordt gecontroleerd. Bovendien hebben de Vlaamse provinciale wapendiensten aangegeven dat ze, vanwege personeelstekorten en capaciteitsproblemen, hun controlefunctie niet steeds naar behoren kunnen uitvoeren en dat de vijfjaarlijkse controles van de uitgereikte wapenvergunningen in sommige provincies zo goed als stil zijn gevallen. Verder werd door de betrokken actoren ook gewezen op een aantal specifieke problemen inzake informatiedeling en de toezichtsfunctie van Sport Vlaanderen op de werking van de gemachtigde federaties.

Ten tweede zijn er een aantal veiligheidsrisico's geïdentificeerd die verbonden zijn aan het gebruik van vuurwapens op de schietstand. Deze risico's hebben voornamelijk betrekking op het stelsel van occasioneel schieten. Zo is een uittreksel van strafregister niet wettelijk vereist voor het occasioneel schieten, worden de verplichte dagkaarten niet altijd doorgestuurd naar de provinciale wapendiensten en zorgen personeelstekorten ervoor dat deze diensten de ingestuurde dagkaarten vaak niet of laattijdig controleren. Daarnaast zijn er een beperkt aantal gevallen bekend van schietstanden en schietclubs die het minder nauw nemen met de bestaande regels. Verder zorgt de concurrentie tussen de twee grote schietsportfederaties voor een verhoogd risico op

“shopping”, waarbij clubs zich bewust aansluiten bij een federatie met minder strikte vereisten op het vlak van veiligheid.

Ten derde werden een aantal veiligheidsrisico's vastgesteld die voortvloeien uit het voorhanden houden van vuurwapens buiten de schietstand en die betrekking hebben op het mogelijk misbruiken van de wettige reden van het sportief en vooral het recreatief schieten, het verhoogde risico op gerichte wapendiefstallen bij beoefenaars van de schietsport en risico's verbonden aan het uitlenen van wapens.

Uit ons onderzoek blijkt dat drie belangrijke dynamieken het effectief aanpakken van deze veiligheidsrisico's bemoeilijken. Ten eerste zijn er de bestaande concurrentie en soms moeilijke samenwerking tussen de twee grote gemachtigde schietsportfederaties. De unisportfederatie Vlaamse Schietsportkoepel (VSK) was bij de aanname van het Sportschuttersdecreet in 2007 beduidend groter dan FROS en heeft onmiddellijk geïnvesteerd in het op punt stellen van haar interne werking. FROS hinkte lange tijd achterop en de afgelopen jaren werden verschillende problemen vastgesteld inzake zijn werking en informatie-uitwisseling. Ondertussen stapten verschillende schietclubs over van VSK naar FROS, waardoor beide federaties momenteel ongeveer evenveel leden tellen. Dit kwam het vertrouwen tussen deze twee federaties niet ten goede en belette het ontwikkelen van een gezamenlijke zelfreguleringsnota, zoals gevraagd door de minister van Sport in 2013. Hoewel FROS sinds 2017 een aantal belangrijke stappen gezet heeft in het verbeteren van zijn interne werking, is de relatie tussen de twee grote federaties sterk onderkoeld. VSK heeft het gevoel dat het bijkomende veiligheidsmaatregelen niet kan afdwingen van een aantal van haar clubs omdat die ermee dreigen in dat geval over te stappen naar FROS. Zulke potentiële *race to the bottom* is een van de risico's die verbonden zijn aan een systeem waarbij meerdere schietsportfederaties gemachtigd zijn tot het uitreiken van sportschutterslicenties. Indien ervoor gekozen wordt om het huidige systeem van meerdere gemachtigde schietsportfederaties verder te zetten, zal moeten worden gewaakt over het bewerkstelligen van een *level playing field* waarbij gedegen veiligheidsmaatregelen op de eerste plaats komen. Hiervoor zijn echter gecoördineerde acties nodig door de twee grote federaties, wat een zekere mate van wederzijds vertrouwen vereist die momenteel niet aanwezig is. Hier is een belangrijke rol weggelegd voor Sport Vlaanderen, dat verantwoordelijk is voor het toezicht op de goede werking van het Sportschuttersdecreet. Zolang de relatie tussen de twee grote federaties niet genormaliseerd is, zal Sport Vlaanderen zijn toezichtsfunctie nog meer ter harte moeten nemen door de acties die momenteel ondernomen worden door de federaties om de vastgestelde problemen aan te pakken, nauwgezet en tijdig op te volgen en sancties toe te passen indien de interne werking niet volstaat. Verder kan Sport Vlaanderen inzetten op vertrouwenwekkende maatregelen zoals het organiseren van periodieke vergaderingen om op een open wijze geschillen te bespreken en zo op termijn, onder toezicht en impuls van Sport Vlaanderen, een gezamenlijke zelfreguleringsnota te laten ontwikkelen door de gemachtigde schietsportfederaties. Belangrijk hierbij is dat het uitoefenen van dit verhoogde toezicht op de interne werking van en samenwerking tussen de gemachtigde schietsportfederaties echter ook een investering vereist in het versterken van de huidige capaciteiten inzake schietsport bij Sport Vlaanderen.

Een tweede dynamiek die het reguleren van de schietsport bemoeilijkt is het dubbele stelsel van sportief schieten (dat door het Sportschuttersdecreet wordt gereguleerd) en het recreatief schieten (dat door de Federale Wapenwet wordt gereguleerd). Door de huidige regeling bestaat er in de praktijk weinig beweegruimte voor Vlaanderen om het stelsel van sportief schieten te versterken door een aantal geïdentificeerde veiligheidsrisico's effectief aan te pakken, aangezien sportschutters bij een verstrenging van het stelsel voor sportief schieten steeds en makkelijk kunnen overstappen naar het stelsel van recreatief schieten. Dit impliceert dat de veiligheidsrisico's niet ten gronde zullen worden aangepakt, maar dat het probleem louter wordt verschoven. Een gedegen aanpak van verschillende van de geïdentificeerde veiligheidsrisico's vereist een harmonisering van de voorwaarden voor het verwerven en behouden van vuurwapens door sportschutters en recreatieve schutters. Het sportief en recreatief schieten met vuurwapens bevindt zich op het snijpunt van sport en veiligheid. Momenteel is het niet geheel duidelijk of de Gemeenschappen in België, die bevoegd zijn voor sport en vrijetijdsbesteding, ook het recreatief schieten kunnen reguleren. Het is van groot belang om deze

bevoegdheidsverdeling dringend uit te klaren zodat de nodige maatregelen kunnen genomen worden voor de harmonisering van beide systemen. Indien de Gemeenschappen ook bevoegd zijn voor het recreatief schieten kan er bijvoorbeeld, met het oog op een dergelijke harmonisering, voor gekozen worden om ook voor het recreatief schieten een sportschutterslicentie te vereisen, om zo de geïdentificeerde veiligheidsrisico's te beperken.

Een derde dynamiek die het effectief aanpakken van de geïdentificeerde veiligheidsrisico's verbonden aan de schietsport bemoeilijkt, is de gelaagdheid van het controlesysteem inzake vuurwapenbezit in België. De bestaande regelgevingen zijn momenteel niet altijd even optimaal op elkaar afgestemd. Bovendien spelen, afhankelijk van het specifieke stelsel, verschillende private partners zoals de gemachtigde schietsportfederaties en overheidsdiensten waaronder Sport Vlaanderen, de provinciale wapendiensten, de Federale Wapendienst en de lokale politie een erg belangrijke rol. Het is van groot belang om te investeren in de capaciteiten van al deze actoren zodat er geen zwakke schakels zijn. Dit veronderstelt echter ook een continue afstemming van de verschillende betrokken actoren op elkaar. Ook de verantwoordelijkheid van de schietclubs en individuele leden mag niet worden genegeerd. Uiteindelijk zijn zij het die dagdagelijks instaan voor het veilig beoefenen van hun sport.

Tot slot willen we wijzen op het grote belang van een blijvende reflectie over hoe we de bestaande regelgeving en de verschillende procedures verder kunnen stroomlijnen, zodat de legitieme schietsportbeoefenaar zijn hobby kan blijven uitoefenen in een systeem dat de veiligheidsrisico's voor de schutter en anderen in de samenleving zoveel mogelijk beperkt.

Bijlagen

Bijlage 1: Decreet houdende het statuut van de sportschutter

Het Vlaams Parlement heeft aangenomen en Wij, Regering, bekrachtigen hetgeen volgt: decreet houdende het statuut van de sportschutter.

HOOFDSTUK I. — Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° wapenwetgeving: de federale regelgeving betreffende wapens;
- 2° wapenwet: de wet van 8 juni 2006 houdende regeling van economische en individuele activiteiten met wapens;
- 3° vergunningsplichtige wapens: de wapens die door of krachtens de wapenwet ingedeeld zijn bij de vergunningsplichtige wapens;
- 4° schietstand: een schietstand die toegestaan is overeenkomstig de wapenwetgeving;
- 5° sportschieten: het beoefenen van de schietdisciplines die worden aangeboden door de internationale schietsportfederatie die erkend is door het Internationaal Olympisch Comité, of door de schietsportfederaties, met uitzondering van het buksschieten;
- 6° schietsportfederatie: een sportfederatie of organisatie voor de sportieve vrijetijdsbesteding die gesubsidieerd is met toepassing van het decreet van 10 juni 2016 houdende de erkenning en subsidiëring van de georganiseerde sportsector die het sportschieten aanbiedt;
- 7° schuttersvereniging: een vereniging of sportclub waar de sportschutter het sportschieten beoefent, en die aangesloten is bij een schietsportfederatie;
- 8° sportschutter: de natuurlijke persoon die via een schuttersvereniging lid is van een schietsportfederatie;
- 9° sportschutterslicentie: een document, dat namens de Vlaamse Gemeenschap uitgereikt is door een daartoe door de Vlaamse Regering gemachtigde schietsportfederatie conform de bepalingen van dit decreet en dat het recht verleent om de schietsport te beoefenen met vergunningsplichtige wapens die behoren tot de erop vermelde wapencategorieën;
- 10° schietbeurt: het actief beoefenen van het sportschieten met vergunningsplichtige wapens in een schietstand zoals blijkt uit de registers van de schietstand die worden bijgehouden overeenkomstig de wapenwetgeving. De schietbeurt wordt georganiseerd door een schuttersvereniging;
- 11° sportschuttersboekje: het boekje dat de schietsportfederatie aan haar leden uitreikt, waarin de schietbeurten van de sportschutter worden genoteerd;
- 12° actief lid: de sportschutter die minimaal zes maanden lid is van een schietsportfederatie en die via zijn sportschuttersboekje kan aantonen aan minimaal twaalf schietbeurten per jaar, gespreid over minstens twaalf dagen en over minstens twee trimesters, te hebben deelgenomen;
- 13° Vlaamse Trainersschool, afgekort VTS: het samenwerkingsverband tussen het BLOSO, de topsportmanager, de universitaire opleidingsinstituten Lichamelijke Opvoeding, de Vlaamse hogescholen Lichamelijke Opvoeding en de erkende Vlaamse sportfederaties, dat sportkaderopleidingen organiseert in Vlaanderen.

HOOFDSTUK II. — Beoefenen van het sportschieten en gebruik van de wapens

Art. 3. Het sportschieten wordt beoefend door gebruik te maken van de wapens en de erbij horende munitie in de verschillende schietdisciplines op de wijze bepaald in de wapenwetgeving en in dit decreet. Sportschieten kan enkel in de schietstand beoefend worden.

De Vlaamse Regering kan, op voordracht van de schietsportfederaties, een lijst opstellen van de toegestane schietdisciplines.

Art. 4. De sportschutter bewaart de wapens en de munitie gescheiden en in een afgesloten kast of in een afgesloten ruimte. Wapens en munitie moeten buiten het bereik van kinderen en onbevoegden worden bewaard.

Art. 5. Minderjarige sportschutters kunnen het sportschieten beoefenen:

- 1° met een schriftelijke toestemming van hun ouders of van hun wettige vertegenwoordigers;
- 2° onder het toezicht en de begeleiding van een door de schietsportfederatie aangestelde lesgever. De lesgever is meerderjarig en is houder van een sportschutterslicentie voor de betreffende wapencategorie. Voor de olympische disciplines moet de lesgever bovendien minstens over een diploma van initiator schieten in de betreffende schietdiscipline beschikken, uitgereikt of erkend door de VTS.

HOOFDSTUK III. — Sportschieten met vergunningsplichtige wapens

Afdeling 1. — Indeling van de vergunningsplichtige wapens

Art. 6. De vergunningsplichtige wapens worden voor de toepassing van dit decreet ingedeeld in de volgende wapencategorieën:

- 1° Categorie A: revolvers;
- 2° Categorie B: pistolen;
- 3° Categorie C: schoudervuurwapens met gladde loop;
- 4° Categorie D: schoudervuurwapens met getrokken loop;
- 5° Categorie E: zwartkruitwapens.

Afdeling 2. — Algemene bepalingen

Art. 7. Sportschieten met vergunningsplichtige wapens kan pas vanaf de leeftijd van zestien jaar.

Art. 8. § 1. Sportschieten met een vergunningsplichtig wapen is alleen toegestaan als iemand houder is van een van de volgende documenten:

- 1° een overeenkomstig dit decreet geldige sportschutterslicentie of voorlopige sportschutterslicentie;
- 2° een gelijkwaardig document dat uitgereikt is door of namens de Franse Gemeenschap of de Duitstalige Gemeenschap;
- 3° een geldige Europese vuurwapenpas die uitgereikt is in een andere lidstaat van de Europese Unie.

§ 2. In het geval van occasioneel sportschieten in het kader van een internationale wedstrijd die erkend is door de internationale schietsportfederatie waarbij de organiserende schietsportfederatie is aangesloten, moeten de deelnemers die geen verblijfplaats hebben in België en die geen houder zijn van een document zoals bepaald in § 1, 1° of 2°, in het bezit zijn van een uitnodiging van de organiserende schuttersvereniging of schietsportfederatie en indien het EU-burgers betreft, van hun geldige Europese vuurwapenpas.

Afdeling 3. — De sportschutterslicentie

Art. 9. § 1. De sportschutterslicentie wordt verleend door een door de Vlaamse Regering gemachtigde schietsportfederatie. De sportschutterslicentie is geldig voor de wapencategorieën die ze vermeldt.

§ 2. De sportschutterslicentie wordt verleend aan de sportschutter die voldoet aan de volgende voorwaarden:

- 1° de volle leeftijd van zestien jaar bereikt hebben;
- 2° de toestemming hebben van de ouders of de wettelijke vertegenwoordigers indien de sportschutter minderjarig is;
- 3° actief lid zijn van een schietsportfederatie;

- 4° niet veroordeeld zijn als dader of als medeplichtige wegens een van de misdrijven waardoor overeenkomstig de wapenwet aan de betrokkene geen vergunning tot het voorhanden hebben van een vuurwapen zou kunnen worden uitgereikt;
- 5° niet het voorwerp zijn van een lopende schorsing en niet het voorwerp geweest zijn van een intrekking met nog actuele redenen, van een sportschutterslicentie of een voorlopige sportschutterslicentie;
- 6° een medisch attest kunnen voorleggen dat bevestigt dat de sportschutter in staat is een wapen te manipuleren zonder gevaar voor zichzelf of voor anderen;
- 7° slagen voor een theoretische proef betreffende de kennis van de toepasselijke regelgeving, waarvan de voorwaarden worden bepaald door de Vlaamse Regering. De theoretische proef wordt afgelegd per wapencategorie. Bij hernieuwing van de sportschutterslicentie moet de theoretische proef alleen opnieuw afgelegd worden bij substantiële wijziging van de regelgeving;
- 8° slagen voor een praktische proef betreffende het veilig hanteren van een wapen, waarvan de voorwaarden worden bepaald door de Vlaamse Regering. De praktische proef wordt afgelegd per wapencategorie.

§ 3. Van de theoretische en de praktische proef voor een bepaalde wapencategorie, vermeld in § 2, 7° en 8°, zijn de sportschutters vrijgesteld, die overeenkomstig de wapenwet houder zijn van een geldige vergunning voor het voorhanden hebben van een wapen, behorend tot dezelfde wapencategorie.

§ 4. Een voorlopige sportschutterslicentie wordt verleend voor de duur van twaalf maanden aan sportschutters die voldoen aan alle voorwaarden als vermeld in § 2, 1°, 2°, 4°, 5°, 6°. Deze voorlopige sportschutterslicentie wordt verleend voor een bepaalde wapencategorie.

De voorlopige sportschutterslicentie heeft tot doel de sportschutter zich te laten voorbereiden op de proeven voor het verkrijgen van de sportschutterslicentie voor een bepaalde wapencategorie. Indien de sportschutter niet slaagt voor de theoretische of de praktische proef, kan hij een nieuwe voorlopige sportschutterslicentie aanvragen.

De houder van de voorlopige sportschutterslicentie kan uitsluitend onder het toezicht en de begeleiding van een door de schietsportfederatie aangestelde lesgever een vergunningsplichtig wapen van de betrokken wapencategorie hantieren. De lesgever is meerderjarig en is houder van een sportschutterslicentie voor de betrokken wapencategorie. Voor de olympische disciplines moet de lesgever bovendien minstens over een diploma van initiator schieten voor de betreffende schietdiscipline beschikken, uitgereikt of erkend door de VTS.

Art. 10. § 1. De sportschutterslicentie is vijf jaar geldig vanaf de afgiftedatum van de sportschutterslicentie voor de wapencategorie die hem het eerst werd toegekend en voor zover hij jaarlijks aan de gemachtigde schietsportfederatie het bewijs levert dat hij aan de voorwaarden, vermeld in artikel 9, § 2, 3° en 4°, voldoet.

§ 2. Bij hernieuwing van de sportschutterslicentie moet de sportschutter voldoen aan de voorwaarden vermeld in artikel 9, § 2, 1° tot en met 7°.

Indien de sportschutter niet langer het sportschieten actief beoefent, doet hij afstand van zijn sportschutterslicentie door ze binnen de drie maanden terug te sturen naar de gemachtigde schietsportfederatie. Als hij de sportschutterslicentie niet terugstuurt, verliest hij het recht op hernieuwing van de sportschutterslicentie indien hij binnen de oorspronkelijke geldigheidsduur van de sportschutterslicentie het sportschieten opnieuw actief wil beoefenen.

Art. 11. § 1. De sportschutterslicentie kan worden geschorst indien de sportschutter de interne reglementen van de schietsportfederatie niet naleeft.

De sportschutterslicentie wordt geschorst indien het recht om een wapen voorhanden te hebben van de sportschutter wordt geschorst overeenkomstig de wapenwet.

§ 2. De sportschutterslicentie en de voorlopige sportschutterslicentie worden ingetrokken:

- 1° indien de sportschutter niet voldoet aan de bepalingen van dit decreet;
- 2° indien het recht om een wapen voorhanden te hebben van de sportschutter wordt ingetrokken overeenkomstig de wapenwet;
- 3° indien de sportschutterslicentie of de voorlopige sportschutterslicentie werd verleend op basis van onjuiste verklaringen;
- 4° indien de sportschutter daarom verzoekt.
- 5° indien een aanvraag voor of de hernieuwing van een vergunning tot het voorhanden hebben van een wapen aan de sportschutter wordt geweigerd om redenen die verband houden met de openbare orde overeenkomstig de wapenwet.

De voorlopige sportschutterslicentie wordt ook ingetrokken indien het recht om een wapen voorhanden te hebben van de sportschutter wordt geschorst overeenkomstig de wapenwet.

§ 3. De sportschutterslicentie kan worden beperkt door een of meer wapencategorieën te schrappen:

- 1° indien de sportschutter daarom verzoekt;
- 2° indien de sportschutter niet langer in staat is wapens uit een bepaalde wapencategorie veilig te hanteren.

§ 4. De beslissingen, vermeld in §§ 1, 2 en 3, worden gemotiveerd. Tegen deze beslissingen kan de sportschutter beroep aantekenen. De Vlaamse Regering beslist na advies van de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap over de beroepen ingediend tegen deze beslissingen.

Art. 12. De Vlaamse Regering stelt een model van sportschutterslicentie en van voorlopige sportschutterslicentie vast.

De Vlaamse Regering bepaalt de stavingstukken, de nadere voorwaarden, de procedure tot aanvraag van de sportschutterslicentie en de voorlopige sportschutterslicentie en tot hernieuwing van de sportschutterslicentie. Zij bepaalt tevens de procedure tot schorsing, intrekking en beperking van de sportschutterslicentie en de procedure tot intrekking van de voorlopige sportschutterslicentie, en het beroep hiertegen.

Afdeling 4. — Machtiging van de schietsportfederaties

Art. 13. § 1. De Vlaamse Regering machtigt één of meerdere schietsportfederaties voor het verlenen, schorsen, intrekken en beperken van de sportschutterslicentie en van de voorlopige sportschutterslicentie. Zij machtigt een of meer schietsportfederaties voor de organisatie van de theoretische en de praktische proeven.

De gemachtigde schietsportfederaties kunnen, op voorwaarde van een voorafgaandelijke goedkeuring van de Vlaamse Regering, hierover overeenkomsten met elkaar afsluiten inzake taakverdeling.

Om voor een machtiging in aanmerking te komen moet de schietsportfederatie:

- 1° ten minste vierhonderd aangesloten leden hebben die het sportschieten met vergunningsplichtige wapens beoefenen;
- 2° beschikken over een intern reglement dat de praktische uitwerking van de toepassing van dit decreet en haar uitvoeringsbesluiten regelt. De Vlaamse Regering kan de nadere voorwaarden van dit reglement bepalen.

De Vlaamse Regering kan bepalen dat de gemachtigde schietsportfederaties voor het verlenen van een sportschutterslicentie of een voorlopige sportschutterslicentie en het deelnemen aan de theoretische en praktische proef een vergoeding kunnen aanrekenen. Zij bepaalt hiervoor het maximumbedrag.

§ 2. De machtiging wordt ingetrokken wanneer de schietsportfederatie niet langer gesubsidieerd is met toepassing van het decreet van 10 juni 2016 houdende de erkenning en subsidiëring van de georganiseerde sportsector.

§ 3. De machtiging kan worden geschorst of ingetrokken wanneer de schietsportfederatie:

- 1° niet langer voldoet aan de voorwaarden, vermeld in § 1;
- 2° haar taken overeenkomstig dit decreet niet of niet naar behoren uitoefent;
- 3° niet meewerkt met de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap wanneer die om inlichtingen verzoeken.

§ 4. De Vlaamse Regering bepaalt de procedure tot machtiging, schorsing en intrekking van de machtiging.

§ 5. De Vlaamse Regering kan bepalen welke statistische gegevens de gemachtigde schietsportfederatie aan de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap moet bezorgen en de frequentie ervan.

Afdeling 5. — Het sportschuttersboekje

Art. 14. De sportschutter moet in het bezit zijn van één sportschuttersboekje. Het sportschuttersboekje wordt uitgereikt door de schietsportfederatie waarbij de sportschutter zich aansluit.

Het sportschuttersboekje vermeldt elke schietbeurt van de sportschutter.

Om als actief lid, vermeld in artikel 9, § 2, 3°, te worden beschouwd moet de sportschutter minimaal zes maanden lid zijn van een schietsportfederatie en aan minstens twaalf schietbeurten per jaar, gespreid over minstens twaalf dagen en over minstens twee trimesters, hebben deelgenomen.

De sportschutter, zijn wettelijke vertegenwoordiger en de personen die betrokken zijn bij de registratie van de schietbeurten, hebben de deontologische plicht het sportschuttersboekje correct in te vullen.

De Vlaamse Regering stelt een model van sportschuttersboekje vast en bepaalt de wijze waarop de schietbeurten worden geregistreerd.

Art. 15. De bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap oefenen het toezicht uit op de toepassing van het decreet en de uitvoeringsbesluiten.

De door de Vlaamse Regering al dan niet gemachtigde schietsportfederaties beantwoorden binnen een termijn van tien werkdagen of onmiddellijk bij een bezoek ter plaatse elke vraag om inlichtingen en elk verzoek om stukken voor te leggen vanwege de diensten die bevoegd zijn voor het verlenen van vergunningen overeenkomstig de wapenwet of vanwege de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap. Ten behoeve van het toezicht en de controle op de uitoefening van de taken van de gemachtigde schietsportfederaties kunnen de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap ook individuele dossiers van sportschutters inzien.

Art. 16. § 1. De gemachtigde schietsportfederatie deelt onverwijld aan de gouverneur bevoegd voor de verblijfplaats van de sportschutter het volgende mee:

- 1° de beslissingen inzake verlening, intrekking, schorsing en beperking van de sportschutterslicentie;
- 2° de aansluiting van de sportschutter bij een andere gemachtigde schietsportfederatie dan deze die de sportschutterslicentie verleende;
- 3° de beslissingen inzake verlening en intrekking van een voorlopige sportschutterslicentie.

§ 2. De gouverneur, bevoegd voor de verblijfplaats van de sportschutter, deelt onverwijld aan de betreffende gemachtigde schietsportfederatie het volgende mee :

- 1° de beslissingen tot schorsing of intrekking van het recht om een wapen voorhanden te hebben overeenkomstig de wapenwet;
- 2° de beslissingen tot weigering van een vergunning tot het voorhanden hebben van een wapen of van de hernieuwing ervan om redenen die verband houden met de openbare orde, overeenkomstig de wapenwet.

HOOFDSTUK V. — Overgangs- en slotbepalingen

Art. 17. § 1. De sportschutter die op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit decreet één jaar ononderbroken lid is van een schietsportfederatie hoeft niet eerst een voorlopige sportschutterslicentie aan te vragen, maar beschikt over een termijn van zes maanden vanaf de inwerkingtreding van dit decreet om de sportschutterslicentie voor een of meer wapencategorieën aan te vragen. De sportschutter moet voldoen aan de voorwaarden van artikel 9, § 2, 1°, 2°, 4°, 5°, 6°, 7° en 8°.

In afwijking van het eerste lid is de sportschutter, vermeld in het eerste lid, vrijgesteld van de theoretische en de praktische proef voor een bepaalde wapencategorie, vermeld in artikel 9, § 2, 7° en 8°, als die op de datum van de inwerkingtreding van dit decreet overeenkomstig de wapenwet houder is van een geldige vergunning voor het voorhanden hebben van een wapen, behorend tot dezelfde wapencategorie.

In afwijking van het eerste lid is de sportschutter, vermeld in het eerste lid, vrijgesteld van de praktische proef voor een bepaalde wapencategorie, vermeld in artikel 9, § 2, 8°, als die op de datum van de inwerkingtreding van dit decreet voldoet aan de volgende voorwaarden:

- 1° langer dan drie jaar ononderbroken lid zijn van een schietsportfederatie;
- 2° eigenaar zijn van een vuurwapen vermeld op de lijst van de minister van Justitie zoals bepaald in artikel 12 van de wapenwet, behorend tot de betreffende wapencategorie.

§ 2. De sportschutter die onder de voorwaarden, vermeld in § 1, een sportschutterslicentie aanvraagt beschikt over een termijn van twaalf maanden vanaf de datum van de inwerkingtreding van dit decreet om de eventuele theoretische en praktische proef af te leggen.

Art. 18. In afwijking van artikel 13 worden alle Vlaamse sportfederaties en de organisaties die erkend zijn op basis van het decreet van 13 juli 2001 houdende de regeling van de erkenning en subsidiëring van de Vlaamse sportfederaties, de koepelorganisatie en de organisaties voor de sportieve vrijetijdsbesteding, die een of meer schietdisciplines van het sportschieten aanbieden en minstens vierhonderd aangesloten leden hebben die het sportschieten met vergunningsplichtige wapens beoefenen, beschouwd als een gemachtigde schietsportfederatie voor de organisatie van de theoretische en praktische proef en voor het verlenen, schorsen, intrekken en beperken van de sportschutterslicentie en de voorlopige sportschutterslicentie. Deze afwijking van artikel 13 geldt voor de duur van twaalf maanden vanaf de datum van de inwerkingtreding van dit decreet.

In afwijking van artikel 13 worden alle organisaties volkscultuur die erkend zijn op basis van het decreet van 27 oktober 1998 houdende de erkenning en subsidiëring van organisaties volkscultuur en de oprichting van het Vlaams Centrum voor Volkscultuur die één of meer schietdisciplines van het sportschieten aanbieden en minstens vierhonderd aangesloten leden hebben die het sportschieten met vergunningsplichtige wapens beoefenen, beschouwd als een gemachtigde schietsportfederatie voor de organisatie van de theoretische en praktische proef en voor het verlenen, schorsen, intrekken en beperken van de sportschutterslicentie en de voorlopige sportschutterslicentie. Deze afwijking van artikel 13 geldt voor de duur van twaalf maanden vanaf de datum van de inwerkingtreding van dit decreet.

Art. 19. De Vlaamse Regering bepaalt de datum waarop dit decreet in werking treedt.

Bijlage 2: Indeling van wapens in de Europese Vuurwapenrichtlijn

Categorie A – Verboden vuurwapens

1. Geschut en lanceerinrichtingen voor militaire doeleinden;
2. Automatische vuurwapens;
3. Camouflagevuurwapens;
4. Munitie waarmee een pantserplaat kan worden doorboord, munitie met springlading of brandsas, alsmede de voor het afschieten van deze munitie gebruikte kogels;
5. Munitie voor pistolen en revolvers met expanderende kogels alsmede de voor het afschieten van deze munitie gebruikte kogels, behalve wanneer het jachtwapens of wapens voor schijfschieten betreft voor personen die bevoegd zijn deze te gebruiken.
6. Automatische vuurwapens die zijn omgebouwd tot semiautomatische vuurwapens, onverminderd het bepaalde in artikel 7, lid 4 bis.
7. Elk van de volgende semiautomatische vuurwapens met centrale ontsteking:
  - a) korte vuurwapens waarmee meer dan 21 patronen kunnen worden afgevuurd zonder te herladen, indien:
    - i) een magazijn met een capaciteit van meer dan 20 patronen onderdeel is van dat vuurwapen, of
    - ii) er een afneembaar magazijn met een capaciteit van meer dan 20 patronen in wordt geplaatst;
  - b) lange vuurwapens waarmee meer dan 11 patronen kunnen worden afgevuurd zonder te herladen, indien:
    - i) een magazijn met een capaciteit van meer dan 10 patronen onderdeel is van dat vuurwapen, of
    - ii) er een afneembaar magazijn met een capaciteit van meer dan 10 patronen in wordt geplaatst.
8. Lange semiautomatische vuurwapens (d.w.z. vuurwapens die oorspronkelijk zijn bedoeld om te worden afgevuurd vanaf de schouder) die kunnen worden ingekort tot een lengte van minder dan 60 cm zonder functionaliteit te verliezen door middel van een opvouwbare of telescopische kolf of een kolf die kan worden verwijderd zonder gebruik van instrumenten.
9. Alle vuurwapens in deze categorie die zijn omgebouwd om losse patronen, irriterende stoffen, andere werkzame stoffen of pyrotechnische patronen af te vuren of zijn omgebouwd tot wapens voor saluutschoten of akoestische signalen.”;

Categorie B — Vergunningsplichtige vuurwapens

1. Korte repeteervuurwapens.
2. Korte enkelschotsvuurwapens met centrale ontsteking.
3. Korte enkelschotsvuurwapens met randvuurontsteking met een totale lengte van minder dan 28 cm.
4. Lange semiautomatische vuurwapens waarvan het magazijn en de kamer samen meer dan drie patronen kunnen bevatten in het geval van vuurwapens met randvuurontsteking en meer dan drie maar minder dan twaalf patronen in het geval van vuurwapens met centrale ontsteking.
5. Korte semiautomatische vuurwapens, andere dan die vermeld in punt 7a) van categorie A.
6. Lange semiautomatische vuurwapens als vermeld in categorie A, punt 7 b), waarvan het magazijn en de kamer samen niet meer dan drie patronen kunnen bevatten, indien het magazijn afneembaar is of niet kan worden gegarandeerd dat het wapen niet met algemeen gangbare werktuigen kan worden omgebouwd tot een wapen waarvan het magazijn en de kamer samen meer dan drie patronen kunnen bevatten.
7. Lange repeteer- en semiautomatische vuurwapens met een gladde loop die ten hoogste 60 cm lang is.
8. Alle vuurwapens in deze categorie die zijn omgebouwd om losse patronen, irriterende stoffen, andere werkzame stoffen of pyrotechnische patronen af te vuren of zijn omgebouwd tot wapens voor saluutschoten of akoestische signalen.
9. Civiele semiautomatische vuurwapens die het uiterlijk hebben van automatische vuurwapens, andere dan die vermeld in punt 6, 7 of 8 van categorie A.”;

Categorie C — Aangifteplichtige vuurwapens en wapens

1. Lange repeteervuurwapens, andere dan die vermeld in punt 7 van categorie B.
2. Lange enkelschotsvuurwapens met getrokken loop.
3. Lange semiautomatische vuurwapens, andere dan die vermeld in categorie A of B.
4. Korte enkelschotsvuurwapens met randvuurontsteking met een totale lengte van ten minste 28 cm.

5. Alle vuurwapens in deze categorie die zijn omgebouwd om losse patronen, irriterende stoffen, andere werkzame stoffen of pyrotechnische patronen af te vuren of zijn omgebouwd tot wapens voor saluutschoten of akoestische signalen.
6. Vuurwapens ingedeeld in categorie A of B of deze categorie die onbruikbaar zijn gemaakt overeenkomstig Uitvoeringsverordening (EU) 2015/2403.
7. Lange enkelschotsvuurwapens met gladde loop die op de markt worden gebracht op of na 14 september 2018.”;

Bijlage 3: Indeling van wapens in de Federale Wapenwet

Als **verboden wapens** worden beschouwd:

- 1° antipersoonsmijnen, valstrikmijnen en soortgelijke mechanismen, en blindmakende laserwapens;
- 2° brandwapens;
- 3° wapens ontworpen voor uitsluitend militair gebruik, zoals automatische vuurwapens, lanceertoestellen, artilleriestukken, raketten, wapens die gebruik maken van andere vormen van straling dan die bedoeld onder het 1°, munitie die specifiek is ontworpen voor die wapens, bommen, torpedo's en granaten;
- 4° submunitie;
- 5° spring- of valmessen met slot, vlindermessen, boksbeugels en blanke wapens die uiterlijk gelijken op een ander voorwerp;
- 6° degenstokken en geweerstokken die geen historische sierwapens zijn;
- 7° knotsen en wapenstokken;
- 8° vuurwapens waarvan de kolf of de loop op zich in verschillende delen kan worden uiteengenomen, vuurwapens die zodanig zijn vervaardigd of gewijzigd dat het dragen ervan niet of minder zichtbaar is dan wel dat hun technische eigenschappen niet meer overeenstemmen met die van het model zoals omschreven in de vergunning tot het voorhanden hebben ervan en vuurwapens die uiterlijk gelijken op een ander voorwerp dan een wapen;
- 9° draagbare tuigen waarmee door een elektrische stroomstoot personen weerloos kunnen worden gemaakt of pijn kan worden toegebracht, met uitzondering van medische of diergeneeskundige hulpmiddelen;
- 10° voorwerpen bestemd voor het treffen van personen met giftige, verstikkende, traanverwekkende en soortgelijke stoffen, met uitzondering van medische hulpmiddelen;
- 11° vouwgeweren boven kaliber 20;
- 12° werpmessen;
- 13° nunchaku's;
- 14° werpsterren;
- 15° vuurwapens uitgerust met de volgende onderdelen en hulpstukken, evenals de volgende onderdelen en hulpstukken afzonderlijk:
  - geluiddempers;
  - laders met een grotere capaciteit dan de normale capaciteit zoals bepaald door de minister van Justitie voor een bepaald model vuurwapen;
  - richtapparatuur voor vuurwapens, die een straal projecteert op het doel en nachtkijkers;
  - mechanismen die toelaten een vuurwapen om te vormen tot een automatisch vuurwapen;
- 16° door de ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken aangewezen tuigen, wapens en munitie die een nieuwe ernstige bedreiging voor de openbare veiligheid kunnen vormen en wapens en munitie die om die reden alleen de diensten bedoeld in artikel 27, § 1, tweede en derde lid, voorhanden mogen hebben;
- 17° voorwerpen en stoffen die niet als wapen zijn ontworpen, maar die werden omgevormd, gewijzigd of vermengd om als wapen te worden gebruikt en waarvan, gegeven de concrete omstandigheden, duidelijk is dat degene die ze voorhanden heeft, draagt of vervoert, ze wenst te gebruiken voor het toebrengen van lichamelijk letsel aan of het bedreigen van personen.
- [18° inerte munitie en bepantsering die verarmd uranium of elk ander industrieel uranium bevatten.].

Als **vrij verkrijgbare wapens** worden beschouwd:

- 1° de blanke wapens, de niet-vuurwapens en de namaakwapens waarvoor geen bijzondere regeling geldt;
- 2° de vuurwapens met een historische, folkloristische of decoratieve waarde zoals bepaald door de Koning. Indien dergelijke vuurwapens buiten het kader van historische of folkloristische manifestaties voor het schieten worden bestemd, worden zij evenwel beschouwd als vergunningsplichtige vuurwapens;
- 3° de vuurwapens die, overeenkomstig de regels vastgesteld door de Koning, definitief onbruikbaar zijn gemaakt;
- 3°/1. de laders die, overeenkomstig de nadere regels vastgesteld door de Koning, definitief onbruikbaar zijn gemaakt;
- 4° de vuurwapens die ontworpen zijn voor het geven van alarm of signalen, reddingsactiviteiten, slachten van dieren of visserij met harpoenen, of bestemd zijn voor industriële of technische doeleinden, mits zij alleen voor dat welbepaalde gebruik kunnen worden aangewend, overeenkomstig regels vastgesteld door de Koning. Artikel 5 is niet van toepassing op deze wapens.

Als **vergunningsplichtige wapens** worden beschouwd:

- 1° alle overige vuurwapens;
- 2° andere wapens die na advies van de in artikel 37 bedoelde Adviesraad door de Koning bij deze categorie worden ingedeeld.

Bijlage 4: Model van de sportschutterslicentie

Uitzicht buitenkant

<p>De sportschutterslicentie is een jaar geldig vanaf de datum van aflevering.</p> <p>Daarna is ze slechts geldig voor zover in de onderstaande vakken een validering voor het betrokken jaar is aangebracht.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; margin-top: 20px;"> <tr> <td style="width: 50%; height: 100px; vertical-align: top; text-align: center; font-size: 0.8em;">Validering jaar 2</td> <td style="width: 50%; height: 100px; vertical-align: top; text-align: center; font-size: 0.8em;">Validering jaar 3</td> </tr> <tr> <td style="width: 50%; height: 100px; vertical-align: top; text-align: center; font-size: 0.8em;">Validering jaar 4</td> <td style="width: 50%; height: 100px; vertical-align: top; text-align: center; font-size: 0.8em;">Validering jaar 5</td> </tr> </table>	Validering jaar 2	Validering jaar 3	Validering jaar 4	Validering jaar 5	<div style="text-align: center;"> <p>Vlaamse overheid</p> </div> <div style="text-align: center; margin-top: 20px;"> <p>SPORTSCHUTTERS LICENTIE</p> </div> <div style="margin-top: 40px;"> <p>Dit document verleent het recht om het sportschieten te beoefenen met vergunningsplichtige wapens die behoren tot de aangeduide wapencategorieën.</p> </div>
Validering jaar 2	Validering jaar 3				
Validering jaar 4	Validering jaar 5				

Uitzicht binnenkant van de sportschutterslicentie

<p>Sportschutterslicentie Nr .....</p> <p>Naam Adres Geboren te ..... Op .....</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 20px;"> <div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 100px; text-align: center; line-height: 100px; font-size: 0.8em;">foto</div> <div style="border: 1px solid black; width: 80px; height: 50px; text-align: center; line-height: 50px; font-size: 0.8em;">Hologram</div> </div> <p>Deze sportschutterslicentie werd afgeleverd op ..... Ze dient uiterlijk op ..... te worden hernieuwd.</p>	<p>Deze sportschutterslicentie werd uitgereikt door</p> <p>Logo Naam Adres Telefoon/ fax/e-mail/website gemachtigde schietsportfederatie</p> <p>De sportschutterslicentie is geldig voor de aangeduide wapencategorie(ën):</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 30%;">A revolvers</td> <td>Naam gemachtigde schietsportfederatie, geldig vanaf .....</td> </tr> <tr> <td>B pistolen</td> <td>Naam gemachtigde schietsportfederatie, geldig vanaf .....</td> </tr> <tr> <td>C schoudervuurwapens gladde loop</td> <td>Naam gemachtigde schietsportfederatie, geldig vanaf .....</td> </tr> <tr> <td>D schoudervuurwapens getrokken loop</td> <td>Naam gemachtigde schietsportfederatie, geldig vanaf .....</td> </tr> <tr> <td>E zwartkrutwapens</td> <td>Naam gemachtigde schietsportfederatie, geldig vanaf .....</td> </tr> </table>	A revolvers	Naam gemachtigde schietsportfederatie, geldig vanaf	B pistolen	Naam gemachtigde schietsportfederatie, geldig vanaf	C schoudervuurwapens gladde loop	Naam gemachtigde schietsportfederatie, geldig vanaf	D schoudervuurwapens getrokken loop	Naam gemachtigde schietsportfederatie, geldig vanaf	E zwartkrutwapens	Naam gemachtigde schietsportfederatie, geldig vanaf .....
A revolvers	Naam gemachtigde schietsportfederatie, geldig vanaf										
B pistolen	Naam gemachtigde schietsportfederatie, geldig vanaf										
C schoudervuurwapens gladde loop	Naam gemachtigde schietsportfederatie, geldig vanaf										
D schoudervuurwapens getrokken loop	Naam gemachtigde schietsportfederatie, geldig vanaf										
E zwartkrutwapens	Naam gemachtigde schietsportfederatie, geldig vanaf										

Bijlage 5: Model van de voorlopige sportschutterslicentie

Uitzicht buitenkant

<p>UITTREKSEL REGELGEVING</p> <p>Decreet houdende het statuut van de sportschutter</p> <p>Artikel 6 De vergunningsplichtige wapens worden voor de toepassing van dit decreet ingedeeld in de volgende wapencategorieën:</p> <p>1° Categorie A: revolvers; 2° Categorie B: pistolen; 3° Categorie C: schoudervuurwapens met gladde loop; 4° Categorie D: schoudervuurwapens met getrokken loop; 5° Categorie E: zwartkruitwapens.</p> <p>Artikel 9 §4. Een voorlopige sportschutterslicentie wordt verleend voor de duur van twaalf maanden aan sportschutters die voldoen aan alle voorwaarden als vermeld in §2, 1°, 2°, 4°, 5°, 6°. <u>Deze voorlopige sportschutterslicentie wordt verleend voor een bepaalde wapencategorie.</u></p> <p>De voorlopige sportschutterslicentie heeft tot doel de sportschutter zich te laten voorbereiden op de proeven voor het verkrijgen van de sportschutterslicentie voor een bepaalde wapencategorie. Indien de sportschutter niet slaagt voor de theoretische of de praktische proef, kan hij een nieuwe voorlopige sportschutterslicentie aanvragen.</p> <p>De houder van de voorlopige sportschutterslicentie kan uitsluitend onder het toezicht en de begeleiding van een door de schietsportfederatie aangestelde lesgever een vergunningsplichtig wapen van de betrokken wapencategorie hanteren. De lesgever is <u>meerderjarig en is houder van een sportschutterslicentie voor de betrokken wapencategorie</u>. Voor de olympische disciplines moet de lesgever bovendien minstens over een diploma van initiator schieten voor de betreffende schietdiscipline beschikken, uitgereikt of erkend door de VTS.</p>	<p>Vlaamse overheid</p> <p>VOORLOPIGE SPORTSCHUTTERS LICENTIE</p> <p>Dit document verleent het recht om het sportschieten te beoefenen met vergunningsplichtige wapens die behoren tot de aangeduide wapencategorie.</p> <p>Dit document verleent niet het recht een vergunningsplichtig wapen te verwerven.</p>
---	---

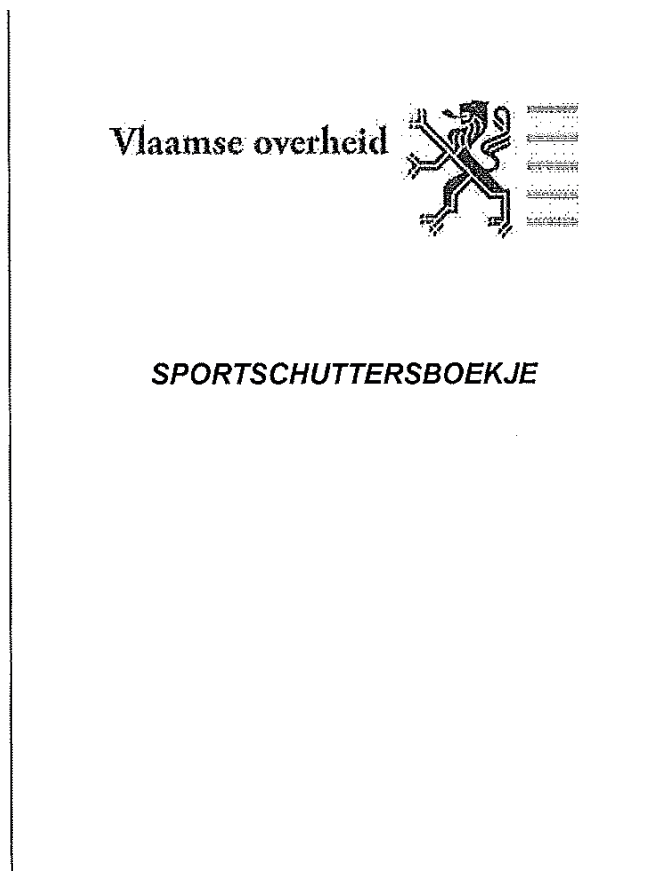
Uitzicht binnenkant

<p>Voorlopige sportschutterslicentie Nr .....</p> <p>Naam Adres Geboren te..... Op.....</p> <p>Deze voorlopige sportschutterslicentie is geldig voor de volgende wapencategorie:</p> <p>Deze voorlopige sportschutterslicentie werd afgeleverd op ..... Ze is 1 jaar geldig tot .....</p>	<p>Deze voorlopige sportschutterslicentie werd uitgereikt door</p> <p>Logo Naam Adres Telefoon/ fax/e-mail/website gemachtigde schietsportfederatie</p>
---	---

Bijlage 6: Model van het sportschuttersboekje

Uitzicht buitenkant

Uitzicht eerste bladzijde

Naam : .....
 Voornaam: .....
 Adres : .....

Geboorteplaats : .....
 Geboortedatum : .....

Dit sportschuttersboekje werd uitgereikt door (gegevens
 schietsportfederatie)

Logo
Naam
Adres
Telefoon/ fax/e-mail/website schietsportfederatie

Uitzicht volgende bladzijden

Naam sportschutter : .....

Nummer schietbeurt	Datum	Plaats (schietstand) en naam schuttersvereniging	Wapencategorie A,B,C,D,E	Naam verantwoordelijke schuttersvereniging/schietsportfederatie en handtekening

Uitzicht laatste bladzijde

UITTREKSEL RELEVANTE REGELGEVING

decreet houdende het statuut van de sportschutter

Artikel 2

[...]

7° **schuttersvereniging**: een vereniging of sportclub waar de sportschutter het sportschieten beoefent, en die aangesloten is bij een schietsportfederatie;[...]

10° **schietbeurt**: het actief beoefenen van het sportschieten met vergunningsplichtige wapens in een schietstand zoals blijkt uit de registers van de schietstand die worden bijgehouden overeenkomstig de wapenwetgeving. De schietbeurt wordt georganiseerd door een schuttersvereniging;[...]

12° **actief lid**: de sportschutter die minimaal zes maanden lid is van een schietsportfederatie en die via zijn sportschuttersboekje kan aantonen aan minimaal twaalf schietbeurten per jaar, gespreid over minstens twaalf dagen en over minstens twee trimesters, te hebben deelgenomen;

AFDELING V - Het sportschuttersboekje**Artikel 14**

De sportschutter moet in het bezit zijn van één sportschuttersboekje. Het sportschuttersboekje wordt uitgereikt door de schietsportfederatie waarbij de sportschutter zich aansluit.

Het sportschuttersboekje vermeldt elke schietbeurt van de sportschutter.

Om als actief lid, vermeld in artikel 9, §2, 3°, te worden beschouwd moet de sportschutter minimaal zes maanden lid zijn van een schietsportfederatie en aan minstens twaalf schietbeurten per jaar, gespreid over minstens twaalf dagen en over minstens twee trimesters, hebben deelgenomen.

De sportschutter, zijn wettelijke vertegenwoordiger en de personen die betrokken zijn bij de registratie van de schietbeurten, hebben de deontologische plicht het sportschuttersboekje correct in te vullen.

Artikel 11, §2

§2. De sportschutterslicentie en de voorlopige sportschutterslicentie worden ingetrokken:

[...]

3° indien de sportschutterslicentie of de voorlopige sportschutterslicentie werd verleend op basis van onjuiste verklaringen;

Bijlage 7: Model 9

<p>KONINKRIJK BELGIË</p> <p>MODEL NR 9</p> <p>BERICHT VAN OVERDRACHT VAN EEN WAPEN AAN EEN JAGER OF SPORTSCHUTTER</p> <hr/> <p><u>Identiteit van de overdrager (1):</u></p> <p>Naam en voornaam:</p> <p>Rijksregisternr.:</p>	<p>KENMERKEN VAN HET WAPEN:</p> <p>Aard:</p> <p>Merk:</p> <p>Model :</p> <p>Type of benaming:</p> <p>Kaliber:</p> <p>Serienummer:</p> <p>Lengte van de loop: cm</p> <p>Bijzonderheden:</p>	<p>IDENTITEIT VAN DE VERKRIJGER:</p> <p>Naam en voornaam:</p> <p>Rijksregisternr.:</p> <p>Nationaliteit:</p> <p>Nr. identiteitskaart of paspoort:</p> <p>Nr. jachtverlof / sportschutterslicentie:</p> <p>DATUM VAN DE OVERDRACHT:</p> <p>Handtekening van de overdrager</p> <p>Handtekening van de verkrijger</p>
<p>Document in hoofdletters in te vullen (1) wapenhandelaar, ...: stempel en erkenningsnummer 1ex.: gouverneur van de verblijfplaats van de verkrijger of Centraal Wapenregister als de verkrijger in België geen verblijfplaats heeft / 1 ex.: verkrijger / 1 ex.: overdrager</p>		

Eindnoten

- 1 Près de 11.000 armes déclarées de plus en un an, *La Libre Belgique*, 24 juli 2017, <http://www.lalibre.be/actu/belgique/pres-de-11-000-armes-declarees-de-plus-en-un-an-59757875cd70d65d24f3ac33>
- 2 Aantal geregistreerde vuurwapens weer fors gestegen: wapenbezit in Vlaanderen stijgt, *Het Nieuwsblad*, 9 juni 2018, https://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20180609_03553339
- 3 Zie bijvoorbeeld: “Altijd extra werk, nooit extra geld”, *Het Laatste Nieuws*, 11 juli 2018.
- 4 Vlaamse SchietsportKoepel, Historiek, <https://www.sportschieten.be/node/2>, geconsulteerd op 22 mei 2018.
- 5 FOD Justitie, *Omzendbrief over de toepassing de wapenwetgeving*, p8
- 6 Artikel 2 Sportschuttersdecreet
- 7 FOD Justitie, *Omzendbrief over de toepassing de wapenwetgeving*, p88
- 8 FOD Justitie, *Omzendbrief over de toepassing de wapenwetgeving*, p18-19
- 9 Vlaams Parlement, *Ontwerp van decreet houdende het statuut van de sportschutter. Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media uitgebracht door de heer Karlos Callens*, 3 mei 2007, Stuk 1174 (2006-2007) – Nr.2.
- 10 <https://www.vlaamsparlament.be/plenaire-vergaderingen/492176/verslag/492736>
- 11 Duquet, N. & Van Alstein, M. (2012), *Sportschieten met vuurwapens: Een analyse van het draagvlak, het juridisch kader en de praktijk in Vlaanderen*, Brussel: Vlaams Vredesinstituut, p7.
- 12 *Ontwerp van decreet houdende het statuut van de sportschutter. Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media uitgebracht door de heer Karlos Callens*, Vlaams Parlement, 3 mei 2007, Stuk 1174 (2006-2007) – Nr.2, p.5.
- 13 <https://www.sportschieten.be/node/110>; Schriftelijke communicatie met VSK, 18 oktober 2018.
- 14 FROS Amateursportfederatie vzw, *Sportschutter worden in Vlaanderen*, http://www.fros.be/sites/default/files/ssl-handige_tips_voor_de_beginnende_schutter.pdf
- 15 Schriftelijke communicatie met FROS, 2 juli 2018; Schriftelijke communicatie met VSK, 8 september 2018.
- 16 Schriftelijke communicatie met Sport Vlaanderen, 25 juni 2018.
- 17 Muyters, P., antwoord op schriftelijke vraag 329 van 25 maart 2010 van H. Schueremans, Vlaams Parlement, 2009-2010; Statistieken Bloso, 23 december 2011 en 9 mei 2012; Statistieken Agentschap Kunsten en Erfgoed, 2 juni 2012; Schriftelijke communicatie met VSK, 8 september 2018.
- 18 Schriftelijke communicatie met FROS, 2 juli 2018.
- 19 Schriftelijke communicatie met VSK, 8 september 2018.
- 20 Mondeling communicatie met VlaS, 18 september 2018.
- 21 Schriftelijke communicatie met Sport Vlaanderen, 25 juni 2018.
- 22 Schriftelijke communicatie met Sport Vlaanderen, 25 juni 2018.
- 23 Mondelinge communicatie met de VZW Actieve Verdediging der WapenLiefhebbers, 6 juli 2018.
- 24 Mondelinge communicatie met Wapenunie, 4 juli 2018.
- 25 Mondelinge communicatie met vertegenwoordigers van Vlaamse provinciale wapendiensten, 5 juli 2018.
- 26 Vlaamse SchietsportKoepel, Historiek, <https://www.sportschieten.be/node/2>, geconsulteerd op 22 mei 2018.
- 27 Schriftelijke communicatie met VSK, 18 oktober 2018.
- 28 Schriftelijke communicatie met VSK, 18 oktober 2018.

- 29 <http://www.issf-sports.org/documents/rules/2013/ISSFRuleBook2013-3rdPrint-ENG.pdf>; Schriftelijke communicatie met VSK, 18 oktober 2018.
- 30 Schriftelijke communicatie met VSK, 18 oktober 2018.
- 31 Mondelinge communicatie met VSK, 24 juli 2018.
- 32 http://www.fros.be/sportfiche/sportschieten#quickset-sportschieten_1
- 33 Mondelinge communicatie met FROS, 2 juli 2018.
- 34 VSK, *Verslag Algemene Vergadering VSK 13 maart 2016*.
- 35 Mondelinge communicatie met FROS, 2 juli 2018.
- 36 Mondelinge communicatie met FROS, 2 juli 2018.
- 37 Schriftelijke communicatie met FROS, 17 oktober 2018.
- 38 Mondelinge communicatie met FROS, 2 juli 2018.
- 39 <https://www.vlas.be/over-vlas/beleid>
- 40 https://www.vlas.be/beleidsplan_18-20.pdf
- 41 Vlaamse Traditionele Sporten vzw (2018), *Jaarverslag 2017*, https://issuu.com/vlas88/docs/jaarverslag_vlas_2017_bis, p.17.
- 42 https://www.vlas.be/beleidsplan_18-20.pdf
- 43 Vlaamse Traditionele Sporten vzw (2018), *Jaarverslag 2017*, https://issuu.com/vlas88/docs/jaarverslag_vlas_2017_bis, p.17; Schriftelijke communicatie met VlaS, 16 oktober 2018.
- 44 Mondelinge communicatie met VlaS, 18 september 2018.
- 45 Vlaamse Traditionele Sporten vzw (2018), *Jaarverslag 2017*, https://issuu.com/vlas88/docs/jaarverslag_vlas_2017_bis, p.16-17.
- 46 Mondelinge communicatie met de VZW Actieve Verdediging der WapenLiefhebbers, 6 juli 2018.
- 47 Mondelinge communicatie met VlaS, 18 september 2018.
- 48 Schriftelijke communicatie met VSK, 8 september 2018.
- 49 Mondelinge communicatie met de VZW Actieve Verdediging der WapenLiefhebbers, 6 juli 2018; Mondelinge communicatie met FROS, 2 juli 2018.
- 50 Zie bijvoorbeeld: <http://www.vpsg.be/?q=node/312>
- 51 Mondelinge communicatie met Wapenunie, 4 juli 2018.
- 52 Mondelinge communicatie met Wapenunie, 4 juli 2018.
- 53 Mondelinge communicatie met VSK, 24 juli 2018.
- 54 Schriftelijke communicatie met VSK, 8 september 2018.
- 55 Mondelinge communicatie met FROS, 2 juli 2018.
- 56 Mondelinge communicatie met de VZW Actieve Verdediging der WapenLiefhebbers, 6 juli 2018.
- 57 Mondelinge communicatie met Wapenunie, 4 juli 2018.
- 58 Mondelinge communicatie met vertegenwoordigers van Vlaamse provinciale wapendiensten, 5 juli 2018.
- 59 Antwoord van Philippe Muyters op schriftelijke vraag nr.97 van Peter Gysbrechts van 18 oktober 2013, *Wapenlicenties voor sportgebruik – Procedure*.
- 60 Mondelinge communicatie met vertegenwoordigers van Vlaamse provinciale wapendiensten, 5 juli 2018.
- 61 FOD Justitie, *Omzendbrief over de toepassing de wapenwetgeving*, p.130-132
- 62 Schriftelijke communicatie met FROS, 2 juli 2018; Schriftelijke communicatie met VSK, 18 oktober 2018.
- 63 Schriftelijke communicatie met FROS, 17 oktober 2018.
- 64 Schriftelijke communicatie met VSK, 8 september 2018.
- 65 Schriftelijke communicatie met VSK, 8 september 2018.
- 66 Mondelinge communicatie met Sport Vlaanderen, 27 juni 2018.
- 67 Schriftelijke communicatie met Sport Vlaanderen, 18 oktober 2018.
- 68 Mondelinge communicatie met Sport Vlaanderen, 27 juni 2018.
- 69 Mondelinge communicatie met Sport Vlaanderen, 27 juni 2018.
- 70 Mondelinge communicatie met de VZW Actieve Verdediging der WapenLiefhebbers, 6 juli 2018.
- 71 Bijzondere Wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980, artikel 4.

- 72 Vraag om uitleg van de heer Patrick De Groote aan de minister van Justitie over «het recreatiefgebruik van wapens» (nr. 5-2893), Commissie voor de Justitie – Handelingen nr. 5-212, 13 maart 2013, <https://www.senate.be/www/?MIval=/consulteren/publicatie2&BLOKNR=10&COLL=C&LEG=5&NR=212&SUF=&VOLGNR=&LANG=nl>
- 73 Schriftelijke communicatie met Sport Vlaanderen, 18 oktober 2018.
- 74 Grondwettelijk Hof, Arrest nr. 42/2005 van 23 februari 2005, <http://www.const-court.be/public/n/2005/2005-042n.pdf>
- 75 Schriftelijke communicatie met Sport Vlaanderen, 18 oktober 2018.
- 76 FOD Justitie, Omzendbrief over de toepassing de wapenwetgeving, p89.
- 77 FOD Justitie, Omzendbrief over de toepassing de wapenwetgeving, p89.
- 78 Raad van State, afdeling bestuursrechtspraak, VIIe Kamer, Arrest nr. 215.411 van 29 september 2011.
- 80 Mondelinge communicatie met de VZW Actieve Verdediging der WapenLiefhebbers, 6 juli 2018.
- 81 FOD Justitie, Omzendbrief over de toepassing de wapenwetgeving,
- 82 Mondelinge communicatie met vertegenwoordigers van Vlaamse provinciale wapendiensten, 5 juli 2018.
- 83 Mondelinge communicatie met de VZW Actieve Verdediging der WapenLiefhebbers, 6 juli 2018.
- 84 Eigen analyse op basis van 'Statistiek van de doodsoorzaak' van het Vlaams Agentschap voor Zorg en Gezondheid, www.zorg-en-gezondheid.be/statistiek-van-de-doodsoorzaak
- 85 Mondelinge communicatie met FROS, 2 juli 2018; Mondelinge communicatie met vertegenwoordigers van Vlaamse provinciale wapendiensten, 5 juli 2018; Schriftelijke communicatie met VSK, 24 juli 2018.
- 86 Mondelinge communicatie met Federale Politie DJSOC Wapens, 17 juli 2018.
- 87 Duquet, N. & Van Alstein, M. (2015) *Firearms and Violent Deaths in Europe*, Brussel: Vlaams Vredeisinstituut.
- 88 Ferwerda, H., Appelman, T. & van Wijk, A. (2013), *Met scherp schieten: Een onderzoek naar een aantal veiligheidsrisico's met betrekking tot de schietsport in Nederland*, Arnhem: Bureau Beke.
- 89 Duquet, N. & Van Alstein, M. (2012), *Sportschieten met vuurwapens: Een analyse van het draagvlak, het juridisch kader en de praktijk in Vlaanderen*, Brussel: Vlaams Vredesinstituut.
- 90 Décret du 20 décembre 2011 relatif à la pratique du tir sportif, artikel 11 §3.
- 91 Mondelinge communicatie met vertegenwoordigers van Vlaamse provinciale wapendiensten, 5 juli 2018; Mondelinge communicatie met VSK, 24 juli 2018.
- 92 Schriftelijke communicatie met VSK, 18 oktober 2018.
- 93 Mondeling communicatie met VlaS, 18 september 2018.
- 94 Mondelinge communicatie met de VZW Actieve Verdediging der WapenLiefhebbers, 6 juli 2018.
- 95 Mondelinge communicatie met vertegenwoordigers van Vlaamse provinciale wapendiensten, 5 juli 2018.
- 96 Mondelinge communicatie met Sport Vlaanderen, 27 juni 2018.
- 97 Mondelinge communicatie met FROS, 2 juli 2018; Mondelinge communicatie met VSK, 24 juli 2018.
- 98 Mondelinge communicatie met FROS, 2 juli 2018.
- 99 Mondelinge communicatie met Wapenunie, 4 juli 2018.
- 100 Mondelinge communicatie met FROS, 2 juli 2018; Mondelinge communicatie met VSK, 24 juli 2018.
- 101 Mondelinge en schriftelijke communicatie met VSK, 24 juli 2018.
- 102 Artikel 22 van het Decreet houdende de erkenning en subsidiëring van de georganiseerde sportsector van 10 juni 2016, Belgisch Staatsblad, 11 juli 2016.
- 103 Artikel 27 van het Decreet houdende de erkenning en subsidiëring van de georganiseerde sportsector van 10 juni 2016, Belgisch Staatsblad, 11 juli 2016.
- 104 Mondelinge en schriftelijke communicatie met VSK, 24 juli 2018.
- 105 Mondeling communicatie met VlaS, 18 september 2018.
- 106 Mondelinge communicatie met FROS, 2 juli 2018
- 108 Mondelinge communicatie met de VZW Actieve Verdediging der WapenLiefhebbers, 6 juli 2018.
- 109 Mondelinge communicatie met vertegenwoordigers van Vlaamse provinciale wapendiensten, 5 juli 2018.
- 110 Mondelinge en schriftelijke communicatie met VSK, 24 juli 2018.
- 111 Mondelinge communicatie met VSK, 24 juli 2018.
- 112 Mondelinge communicatie met FROS, 2 juli 2018.
- 113 Mondelinge communicatie met vertegenwoordigers van Vlaamse provinciale wapendiensten, 5 juli 2018.
- 114 Mondelinge communicatie met VSK, 24 juli 2018.
- 115 Mondeling communicatie met VlaS, 18 september 2018.

- 116 Mondelinge communicatie met VSK, 24 juli 2018
- 117 Mondelinge communicatie met FROS, 2 juli 2018.
- 118 Mondelinge communicatie met FROS, 2 juli 2018.
- 119 Schriftelijke communicatie met FROS, 17 oktober 2018.
- 120 Mondelinge communicatie met FROS, 2 juli 2018.
- 121 Mondelinge communicatie met vertegenwoordigers van Vlaamse provinciale wapendiensten, 5 juli 2018
- 122 *Décret du 20 décembre 2011 relatif à la pratique du tir sportif*, artikel 3.
- 123 Mondelinge communicatie met FROS, 2 juli 2018; Mondeling communicatie met VlaS, 18 september 2018.
- 124 Mondelinge communicatie met FROS, 2 juli 2018.
- 125 Schriftelijke communicatie met FROS, 17 oktober 2018.
- 126 Mondelinge communicatie met Wapenunie, 4 juli 2018
- 127 Raad van State – Afdeling bestuursrechtspraak, XI^{ve} Kamer, Arrest nr. 231.029 van 29 april 2015 in de zaak A.210.436/XIV-36.093.
- 128 Mondelinge communicatie met vertegenwoordigers van Vlaamse provinciale wapendiensten, 5 juli 2018.
- 129 Mondelinge communicatie met Wapenunie, 4 juli 2018.
- 130 Mondelinge communicatie met vertegenwoordigers van Vlaamse provinciale wapendiensten, 5 juli 2018; Mondelinge communicatie met de VZW Actieve Verdediging der WapenLiefhebbers, 6 juli 2018.
- 131 Mondelinge communicatie met Wapenunie, 4 juli 2018.
- 132 Mondelinge communicatie met vertegenwoordigers van Vlaamse provinciale wapendiensten, 5 juli 2018.
- 133 VSK, *Handleiding Ordonnantie*, 1 januari 2018, <https://www.sportschieten.be/node/432>
- 134 Vraag Roegiers 2012
- 135 RvS 220039
- 137 Schriftelijke communicatie met vertegenwoordigers van Vlaamse provinciale wapendiensten, 22 oktober 2018.
- 138 <https://www.vlaamsparlament.be/parlementaire-documenten/vragen-en-interpellaties/667979>
- 139 Mondelinge communicatie met de VZW Actieve Verdediging der WapenLiefhebbers, 6 juli 2018.
- 140 Schriftelijke communicatie met Sport Vlaanderen, 18 oktober 2018.
- 141 Mondelinge communicatie met vertegenwoordigers van Vlaamse provinciale wapendiensten, 5 juli 2018.
- 142 Mondelinge communicatie met Wapenunie, 4 juli 2018.
- 143 Mondelinge communicatie met Sport Vlaanderen, 27 juni 2018.
- 144 European Commission, *Time for stronger EU action against gun violence*, 21 October 2013, http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-980_en.htm
- 145 European Commission, *European Commission strengthens control of firearms across the EU*, 18 November 2015, http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-6110_nl.htm
- 146 Mondelinge communicatie met de VZW Actieve Verdediging der WapenLiefhebbers, 6 juli 2018.
- 147 Mondelinge communicatie met vertegenwoordigers van Vlaamse provinciale wapendiensten, 5 juli 2018.
- 148 Mondelinge communicatie met de VZW Actieve Verdediging der WapenLiefhebbers, 6 juli 2018.
- 149 Mondelinge communicatie met Wapenunie, 4 juli 2018.
- 150 Voor meer informatie over de wapens en de verwerving van deze wapens door de dader van deze schietpartij, Duquet, N. (2016), *Armed to kill: An exploratory analysis of the guns used in public mass shootings in Europe*, Brussel: Vlaams Vredesinstituut, p11-12.
- 151 Mondelinge communicatie met de VZW Actieve Verdediging der WapenLiefhebbers, 6 juli 2018.
- 152 Mondelinge communicatie met Wapenunie, 4 juli 2018.
- 153 Mondelinge communicatie met FROS, 2 juli 2018.
- 154 Mondelinge communicatie met VSK, 24 juli 2018.
- 155 Nota zelfregulering VSK vzw, 23 december 2013.
- 156 Regeling wapens en munitie, geldend van 7 juni 2018 tot en met heden, artikel 43§1.
- 157 Mondelinge communicatie met vertegenwoordigers van Vlaamse provinciale wapendiensten, 5 juli 2018.
- 158 Mondelinge communicatie met VSK, 24 juli 2018; Mondeling communicatie met VlaS, 18 september 2018.
- 159 Mondelinge communicatie met Wapenunie, 4 juli 2018
- 160 Mondelinge communicatie met vertegenwoordigers van de Federale Wapendienst (FOD Justitie), 26 juni 2018.

- 161 Schriftelijke communicatie met Wapenunie, 11 oktober 2018.
- 162 Mondelinge communicatie met Vlaamse provinciale wapendiensten, 5 juli 2018.
- 163 Luc Maes, "Tien jaar Decreet Sportschutters", *Studiedag Politeia: 10 jaar Sportschuttersdecreet*, 15 juni 2017.
- 164 Mondelinge communicatie met Vlaamse provinciale wapendiensten, 5 juli 2018.
- 165 Mondelinge communicatie met Wapenunie, 4 juli 2018.
- 166 Mondeling communicatie met VlaS, 18 september 2018.
- 167 Schriftelijke communicatie met FROS, 2 juli 2018.
- 168 Schriftelijke communicatie met VSK, 18 oktober 2018.
- 169 Mondelinge communicatie met VSK, 24 juli 2018.
- 170 Mondelinge communicatie met Wapenunie, 4 juli 2018.
- 171 Mondelinge communicatie met FROS, 2 juli 2018.
- 172 Mondelinge communicatie met FROS, 2 juli 2018; Mondelinge communicatie met VSK, 24 juli 2018.
- 173 Mondelinge communicatie met de VZW Actieve Verdediging der WapenLiefhebbers, 6 juli 2018.
- 174 Mondelinge communicatie met Sport Vlaanderen, 27 juni 2018.
- 175 Mondelinge communicatie met Wapenunie, 4 juli 2018.
- 176 Mondelinge communicatie met Wapenunie, 4 juli 2018.
- 177 Mondelinge communicatie met Sport Vlaanderen, 27 juni 2018.
- 178 Mondelinge communicatie met FROS, 2 juli 2018; Mondelinge communicatie met VSK, 24 juli 2018.
- 179 Mondelinge communicatie met vertegenwoordigers van Vlaamse provinciale wapendiensten, 5 juli 2018.
- 180 Schriftelijke communicatie met VSK, 17 oktober 2018; Schriftelijke communicatie met VSK, 18 oktober 2018.
- 181 Schriftelijke communicatie met VSK, 24 juli 2018.
- 182 Mondelinge communicatie met FROS, 2 juli 2018.
- 183 Mondeling communicatie met VlaS, 18 september 2018.
- 184 Mondelinge communicatie met Wapenunie, 4 juli 2018.
- 185 Schriftelijke communicatie met VSK, 8 september 2018.
- 186 Schriftelijke communicatie met VSK, 24 juli 2018.
- 187 Mondelinge communicatie met VSK, 24 juli 2018.
- 188 Mondelinge communicatie met vertegenwoordigers van Vlaamse provinciale wapendiensten, 5 juli 2018.
- 189 Mondelinge communicatie met vertegenwoordigers van Vlaamse provinciale wapendiensten, 5 juli 2018.
- 190 Mondelinge communicatie met FROS, 2 juli 2018.
- 191 Mondelinge communicatie met FROS, 2 juli 2018.
- 192 Mondeling communicatie met VlaS, 18 september 2018.
- 193 Schriftelijke communicatie met VSK, 8 september 2018.
- 194 Mondelinge communicatie met Wapenunie, 4 juli 2018.
- 195 Mondelinge communicatie met FROS, 2 juli 2018.
- 196 Schriftelijke communicatie met VSK, 8 september 2018.
- 197 Schriftelijke communicatie met VSK, 8 september 2018.
- 198 Schriftelijke communicatie met VSK, 8 september 2018.
- 199 Mondelinge communicatie met FROS, 2 juli 2018.
- 200 Mondelinge communicatie met Sport Vlaanderen, 13 september 2018.
- 201 Schriftelijke communicatie met VSK, 8 september 2018.
- 202 Mondelinge communicatie met Sport Vlaanderen, 27 juni 2018.
- 203 Mondelinge communicatie met Sport Vlaanderen, 27 juni 2018.
- 204 Schriftelijke communicatie met VSK, 24 juli 2018.
- 205 Mondelinge communicatie met Sport Vlaanderen, 27 juni 2018.
- 206 Mondelinge communicatie met Sport Vlaanderen, 27 juni 2018.
- 207 Mondelinge communicatie met Sport Vlaanderen, 27 juni 2018.
- 208 Mondelinge communicatie met FROS, 2 juli 2018.
- 209 Mondelinge communicatie met FROS, 2 juli 2018.

- 210 Mondelinge communicatie met VSK, 24 juli 2018.
- 211 Mondelinge communicatie met FROS, 2 juli 2018.
- 212 Mondelinge communicatie met FROS, 2 juli 2018; Mondelinge communicatie met de VZW Actieve Verdediging der WapenLiefhebbers, 6 juli 2018.
- 213 Mondelinge communicatie met FROS, 2 juli 2018.
- 214 Vlaams Parlement, *Ontwerp van decreet houdende het statuut van de sportschutter. Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media uitgebracht door de heer Karlos Callens*, 3 mei 2007, Stuk 1174 (2006-2007) – Nr.2.
- 215 Schriftelijke communicatie met VSK, 24 juli 2018.
- 216 Mondelinge communicatie met de VZW Actieve Verdediging der WapenLiefhebbers, 6 juli 2018.
- 217 Mondelinge en schriftelijke communicatie met VSK, 24 juli 2018.
- 218 Decreet inzake gezond en ethisch sporten, 20 december 2013.
- 219 Mondelinge communicatie met Sport Vlaanderen, 27 juni 2018.
- 220 Schriftelijke communicatie met FROS, 2 juli 2018; Mondelinge communicatie met VSK, 24 juli 2018.
- 221 Schriftelijke communicatie met FROS, 2 juli 2018.
- 222 Mondelinge communicatie met VlaS, 18 september 2018.
- 223 Mondelinge communicatie met Wapenunie, 4 juli 2018.
- 224 Mondelinge communicatie met de VZW Actieve Verdediging der WapenLiefhebbers, 6 juli 2018.
- 225 Mondelinge communicatie met de Federale Wapendienst (FOD Justitie), 26 juni 2018; Mondelinge communicatie met vertegenwoordigers van Vlaamse provinciale wapendiensten, 5 juli 2018.
- 226 Mondelinge communicatie met Federale Politie DJSOC Wapens, 17 juli 2018.
- 227 Mondelinge communicatie met vertegenwoordigers van Vlaamse provinciale wapendiensten, 5 juli 2018.
- 228 Mondelinge communicatie met Wapenunie, 4 juli 2018.
- 229 Mondelinge communicatie met vertegenwoordigers van Vlaamse provinciale wapendiensten, 5 juli 2018.
- 230 Mondelinge communicatie met FROS, 2 juli 2018.
- 231 Mondelinge communicatie met VSK, 24 juli 2018.
- 232 Mondelinge communicatie met FROS, 2 juli 2018.
- 233 Mondelinge communicatie met VSK, 24 juli 2018.
- 234 Mondelinge communicatie met FROS, 2 juli 2018.
- 235 Mondelinge communicatie met FROS, 17 oktober 2018.
- 236 Mondelinge communicatie met VSK, 24 juli 2018.
- 237 Mondelinge communicatie met de Federale Wapendienst (FOD Justitie), 26 juni 2018.
- 238 Koninklijk besluit tot wijziging van diverse koninklijke besluiten ter uitvoering van de wapenwet, vooral met het oog op de toepassing van de uitvoeringsverordening (EU) 2015/2403 van de Commissie van 15 december 2015 tot vaststelling van gemeenschappelijke richtsnoeren betreffende normen en technieken om te waarborgen dat onbruikbaar gemaakte vuurwapens voorgoed onbruikbaar zijn, en met het oog op het mogelijk maken van het informatiseren van de registers bijgehouden door de schietstanden
- 239 Mondelinge communicatie met Wapenunie, 4 juli 2018; Mondelinge communicatie met de VZW Actieve Verdediging der WapenLiefhebbers, 6 juli 2018.
- 240 Intern Reglement Sportschutterslicentie – VlaS, https://www.vlas.be/vlaspdf/InternReglement_SSL_VlaS_dec14.pdf
- 241 <http://www.wapenhandelpodevijn.be/lid.html>
- 242 Mondelinge communicatie met de Federale Wapendienst (FOD Justitie), 26 juni 2018.
- 243 Mondelinge communicatie met VSK, 24 juli 2018.
- 244 FOD Justitie, *Omzendbrief over de toepassing de wapenwetgeving*, p136.
- 245 Mondelinge communicatie met VSK, 24 juli 2018.
- 246 Schriftelijke communicatie met FROS, 17 oktober 2018.
- 247 <http://www.wapenhandelpodevijn.be/schietstand.html>
- 248 <http://www.wapenhandelpodevijn.be/gunsmokepakkettennieuw.pdf>
- 249 Mondelinge communicatie met vertegenwoordigers van Vlaamse provinciale wapendiensten, 5 juli 2018.
- 250 Mondelinge communicatie met VSK, 24 juli 2018.
- 251 Mondelinge communicatie met Federale Politie DJSOC Wapens, 17 juli 2018.
- 252 Mondelinge communicatie met de Federale Wapendienst (FOD Justitie), 26 juni 2018.

- 253 Mondelinge communicatie met Wapenunie, 4 juli 2018; Mondelinge communicatie met FROS, 2 juli 2018.
- 254 Schriftelijke communicatie met VSK, 24 juli 2018.
- 255 Mondelinge communicatie met de Federale Wapendienst (FOD Justitie), 26 juni 2018.
- 256 Mondelinge en schriftelijke communicatie met VSK, 24 juli 2018.
- 257 Mondelinge communicatie met vertegenwoordigers van Vlaamse provinciale wapendiensten, 5 juli 2018.
- 258 Mondelinge communicatie met de Federale Wapendienst (FOD Justitie), 26 juni 2018.
- 259 Mondelinge communicatie met VSK, 24 juli 2018.
- 260 Centraal Wapenregister
- 261 Mondelinge communicatie met vertegenwoordigers van Vlaamse provinciale wapendiensten, 5 juli 2018.
- 262 Mondelinge communicatie met FROS, 2 juli 2018; Mondelinge communicatie met VSK, 24 juli 2018.
- 263 Schriftelijke communicatie met VSK, 8 september 2018.
- 264 Mondelinge communicatie met VSK, 24 juli 2018.
- 265 Schriftelijke communicatie met FROS, 2 juli 2018.
- 266 Mondelinge communicatie met VlaS, 18 september 2018.
- 267 Mondelinge en schriftelijke communicatie met VSK, 24 juli 2018.
- 268 Politeia Studiedag: 10 jaar Sportschuttersdecreet, 15 juni 2017, Antwerpen.
- 269 Mondelinge communicatie met Federale Politie DJSOC Wapens, 17 juli 2018.
- 270 Mondelinge communicatie met de VZW Actieve Verdediging der WapenLiefhebbers, 6 juli 2018.
- 271 Mondelinge communicatie met de Federale Wapendienst (FOD Justitie), 26 juni 2018.
- 272 FOD Justitie, *Omzendbrief over de toepassing de wapenwetgeving*, p89.
- 273 Duquet, N. & Goris, K. (2017), *Firearms acquisition by terrorists in Europe. Research findings and policy recommendations of Project SAFTE*, Brussel: Vlaams Vredesinstituut, p.86.
- 274 Wapenunie, *Nieuw uitvoeringsbesluit opslag door particulieren*, <http://www.wapenunie.be/node/331>
- 275 Duquet, N. & Goris, K. (2017), *De Belgische illegale vuurwapenmarkt in beeld*, Brussel: Vlaams Vredesinstituut, 73.
- 276 Mondelinge communicatie met Federale Politie DJSOC Wapens, 17 juli 2018.
- 277 Mondelinge communicatie met FROS, 2 juli 2018; Mondelinge communicatie met VSK, 24 juli 2018.
- 278 Schriftelijke communicatie met VSK, 24 juli 2018.
- 279 Schriftelijke communicatie met FROS, 17 oktober 2018.
- 280 Mondelinge communicatie met de VZW Actieve Verdediging der WapenLiefhebbers, 6 juli 2018.
- 281 Schriftelijke communicatie met VSK, 24 juli 2018.
- 282 Schriftelijke communicatie met VSK, 24 juli 2018.
- 283 Mondelinge communicatie met vertegenwoordigers van Vlaamse provinciale wapendiensten, 5 juli 2018.
- 284 Mondelinge communicatie met de VZW Actieve Verdediging der WapenLiefhebbers, 6 juli 2018.
- 285 Mondelinge communicatie met Wapenunie, 4 juli 2018.

**vlaams
vredesinstituut**

Het Vlaams Vredesinstituut is een onafhankelijk instituut
voor vredesonderzoek bij het Vlaams Parlement